

**TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK**

pismo
»od blizu«

stran 2

**Mladenič pri 76
letih**

stran 4

TEDNIK

LETO XLIV, ŠT. 37

Ptuj, 19. septembra 1991

CENA 17 DINARJEV

Lükarice

Ptujsko Turistično društvo je skupaj s Komunalnim podjetjem organiziralo prvi lukarski sejem, ki je potekal 13. in 14. septembra na stojnicah v Miklošičevi ulici in Titovem trgu. Zelo prisrčna prireditev, bi lahko rekli, vsekakor pa vredna posnemanja, saj tako staro mestno jedro ob tržnici dobiva novo, svežo podobo, izpolnjeno z nostalgijo preteklosti...

Foto: M. Ozmec

Drugi ptujski hotel naj bi prispeval k drugačnemu življenju najstarejšega slovenskega mesta, je na otvoritvi povedal občinski minister za turizem, gostinstvo in trgovino. Hotel »Mitra« je s svojo zasnovo pokazal, da turizem in kultura lahko uspešno sodelujeta. To pa so tudi prednosti ptujskega turizma pred drugimi. Več na 2. strani.

MG

**»Mitra« odprla
vrata**

(Foto: OM)

UVODNIK

Kaznujmo poredneže

Vsako porednost je potrebno takoj kaznovati, kajti takojšnja kazen je najbolj vzgojna in učinkovita. Tako nekako mislijo tudi gospodje ministri pri evropski dvanajsterici, še posebej pa njihov predsedujoči Hans van den Broek.

Menda se še spomnimo, kako je minulo soboto ves »ogorčen« svaril Hrvaško, da bo kaznovana, če se bo še naprej (skoraj prepozno!) odločno in z vsemi sredstvi upirala ponoreli jugo vojski. Posvarjeni smo bili tudi Slovenci, češ kakšne »pake« smo, da imamo na svojih zunanjih mejah izobešeno »samo« ali izključno slovenske zastave. Pa ves čas od vojne veselo plapolajo na naših mejnih prehodih z Italijo, Avstrijo in Madžarsko in do sedaj to ni nikogar motilo.

Pa saj jim vsega tega sprenevedanja ne bi toliko zamerili, če ne bi mi mirovnim dogovorom, ki jih vodijo gospodje ministri, dajali vseh nad in upanja, da se bo mogoče le vse končalo po mirni poti, brez žrtev in brez uničevanja materialnih in kulturnih dobrin. Tako pa je še po vsakem sestanku, kjer na veliko besedujejo in na koncu delajo »gasilske« posnetke, vse huje in huje.

Gospodje ministri, res, da smo mali, mogoče za vaše račune nepomembni, nimamo naravnih dobrin, ki bi mogoče zanimale razviti in bogati svet zahodne Evrope in Amerike, vendar na tej zemlji živimo oboji, Slovenci in Hrvatje, kot sosedje že stoletja.

Menite tudi vi, da so vsi televizijski posnetki in ves slikovni material, ki ga naredijo tuji, tudi zahodni novinarji, propaganda proti Srbiji? Ste se mogoče že naveličali gledati razkosana trupla in uničene bolnišnice, porušene cerkve in vse tisto, kar ljudem na prehodu iz Srednje Evrope na Balkan veliko pomeni? Ste mogoče postali nemočni, je odpovedala vaša diplomacija in sedaj hočete z žuganjem vsem, ki želimo samostojnost in se zanjo borimo, povedati, da bomo »kaznovani«?

Vse to lahko mirno sklepamo po sedanjih škandalozni evropski in ameriški politiki, pa tudi po nezainteresiranem obrazu generalnega sekretarja svetovne organizacije, ko je govor o vročih balkanskih tleh.

Se veliko bi lahko vprašali te evropske gospode ministre, čeprav so nekateri pri tem seveda izjema. Do kdaj se bodo še tako sprenevedali, ob tem pa bo na Hrvaškem tekla kri, Slovenci pa bomo ob dejstvu, da nam rožljajo z orožjem že na našem pragu, zaskrbljeni. Sprašujemo se, kdaj bomo ob vseh tragedijah končno le mednarodno priznani.

Smo bili že dovolj pridni, gospodje ministri?

Vida Topolovec

Avstrijski zgled

Po Avstriji se poleg Švicarjev, Nizozemcev, Belgijcev in Nemcev radi zgleujemo tudi v kmetijstvu. Avstrijci imajo zgledno urejeno združništvo, razčiščene medsebojne odnose in donosno kmetijstvo. Strokovne ekscurzije so priložnost, da spoznamo skrivnosti njihovih uspehov in jih, kolikor se da, preneseemo k nam. Ena takih ekscurzij je bila pred kratkim. Stran 9.

JB

Udeleženci ekscurzije v pogovoru z avstrijskim kmetom

CELJE

Sejem prekosil pričakovanja

Celjski sejem je v času nastajanja slovenske državnosti postal najpomembnejši slovenski sejem in promocijsko predstavitev slovenskega gospodarstva. Slovenski obrtniki odločno zahtevajo od vlade in skupščine, da več naredi za razvoj obrti in zasebnega podjetništva. »Zahteve slovenske obrti skupščini in vladi Republike Slovenije« so osrednja tema današnjega zasedanja zbora združenega dela. Da so zahteve upravičene, je že na otvoritvi sejma, 13. septembra, povedal dr. Andrej Ocvirk, podpredsednik republiške vlade. Spremenili naj bi davčni sistem, vlada pa se tudi zavezuje za neobdavčitev vseh tistih sredstev, ki jih obrtniki reinvestirajo.

Obrt naj bi že v kratkem dosegla 20-odstotni delež v družbenem proizvodu. Večina spremljajočih prireditev 24. mednarodnega obrtnega sejma želi na takšen ali drugačen način opozoriti na težave v obrti.

Več o letošnjem obrtnem sejmu v Celju na 3. strani.

MG

Jutri živinorejska razstava

Na sejmišču v Ptuj si bomo lahko jutri ogledali najboljše predstavnike in predstavnice živali v govedorejstvu, konjereji, prašičereji, kozjereji in perutninarstvu. Razstavo pripravljajo rejske zveze z območja občine in Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejo. Poleg razstave bo tudi spremljevalni program: razstava kmečkih pogrinjkov, strokovno posvetovanje prašičerejev, kulturni in zabavni program, pa tudi prodaja opreme, namenjene kmetijstvu. Za strokovno plat prireditve bo poskrbela kmetijska svetovalna služba — kmetovalci bodo torej lahko dobili nasvete, načrte za gradnjo hlevov in podobno. Začetek prireditve bo ob deveti uri z dogonom živali, za obiskovalce pa bo razstava odprta ob 11. uri. Organizatorji in pokrovitelji — Skupščina občine Ptuj, Sekretariat za kmetijstvo — vas vabijo.

JB

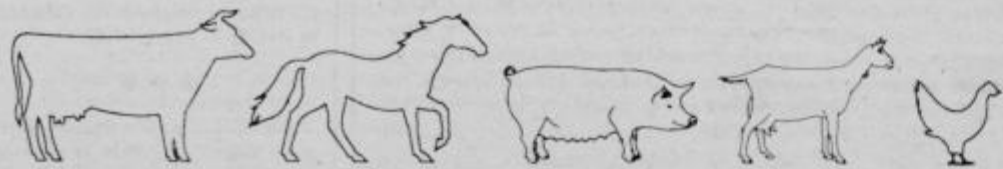
Spored prireditev:

do 9. ure dogon živali
od 9. do 11. ure ocenjevanje razstavljenih živali
ob 11. uri otvoritev razstave, predvajanje najboljših živali in podelitev priznanj
ob 13. uri otvoritev razstave kmečkih pogrinjkov
ob 14. uri kulturni program
ob 15. uri prikaz kmečkih opravil, kmečke igre, srečanje živinorejcev in gostov

Na razstavi bodo sodelovali tudi nekateri izdelovalci opreme, proizvajalci krmil in zaščitnih sredstev.

ORGANIZATORJI

Rejske zveze živine
občine Ptuj
Obdravski zavod za
veterinarstvo in
živinorejo Ptuj
SO Ptuj — Sekretariat za
kmetijstvo

ŽIVINOREJSKA RAZSTAVA — PTUJ 91

20. septembra na sejmišču, Ormoška c., Ptuj

HOTEL MITRA V PTUJŮ JE ODPRT

Sedaj so na vrsti gostje

Odprtje drugega ptujskega hotela, Mitra, je prejšnji četrtek v najstarejšo slovensko mesto privabilo številne predstavnike republike, regije in druge goste. Svečane otvoritve se je udeležil tudi republiški minister za turizem Ingo Paš, hotel pa je odprl Miro Pretner iz Splošnega združenja za gostinstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Hotel Mitra, ki že s svojim imenom dokazuje, da se je tesno povezal s kulturno dediščino Ptuj, ima štiri enoposteljne in 26 dvoposteljnih sob, dva apartmaja, recepcijo, kavarno in restavracijo. V bodoče bo v svojo ponudbo vključil tudi dvorano za

ponujeno priložnost in ustvarili družinski hotel, ki ga bo zanesljivo lahko obvladovati.

Marjan Velner, ravnatelj Srednje gostinske in turistične šole Maribor, je zadovoljen ugotovil, da je novi ptujski hotel še po našem posebnost: prvič v zgodovini

Hotel je odprl Miro Pretner

priredivitve, obokano klet, teraso z zimskim vrtom, za nekatere druge dejavnosti pa je prostor že sedaj na voljo.

V imenu lastnikov hotela — firme B. D. P. — je zbrane goste pozdravil direktor Drago Kaučič, zatem pa je besedo predal Miru Pretnerju iz Splošnega združenja za gostinstvo pri GZS, ki ni skrival veselja zaradi častne naloge — odprtja novega hotela. Povedal je, da se skupaj z drugimi veseli, da se kljub težkim časom v Ptuj odpira nov, lep hotel, ki ga to mesto nujno potrebuje.

Vojko Belšak, študent akademije za gledališče, radio, film in televizijo, je prebral krajši zapis o zgodovini stavbe na nekdanji

ni te šole in prvič v Sloveniji se je zgodilo, da je prišel lastnik kakega turističnega objekta k njim z željo, da mu pomagajo pri zasnovi le-tega. Pri tem je želel mlade ljudi, ki na novo začenjajo in niso z ničimer obremenjeni. Za šolo je odprtje hotela posebnega pomena, saj imajo učenci v njem praktični pouk.

Ivan Tušek, diplomirani arheolog iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, je na kratko predstavil zgodovino petega Mitreja, ki je našel stalno mesto v hotelu, in arheološke raziskave na območju hotela. Peti Mitrej so našli leta 1987 med Personovo ulico in Domom učencev v Rabeljci vasi — zahod.

Mlad hotel z mladim osebjem

Gospodski ulici. Občinski minister za turizem, gostinstvo in trgovino Peter Vesenjaj je govoril o pomenu novega objekta za turistični razvoj ptujske občine. Gradnja tega hotela je pokazala, da je turizem več kot turizem. Povezala je številne dejavnosti, ki so pri ureditvi objekta našle skupni interes. Novi lastniki Drago Kaučič, Branko Mayr in Peter Vilfan so smelo izkoristili

Hotel Mitra si je zadal nalogo, da bo neprestano skrbel za kulturno ponudbo. Njegovi zvesti gostje bodo tudi številni slikarji.

Zvenket stekla ob odprtju je naznanil dobro poslovanje. Prvi vtis o novem turističnem objektu je več kot dober, kakovost, ki jo je zaslediti na vsakem koraku, pa je naložba, ki se bo zagotovo obrestovala.

MG

DRVA IN KURILNO OLJE TAKOJ, ZA PREMAG ČAKANJE ŠTIRINAJST DNI

Kako se bomo greti to zimo

Na Lesu v Ptuj so nam povedali, da imajo v zalogi dovolj drv in jih je mogoče dobiti takoj. Za premag je treba čakati do štirinajst dni, zlasti za tistega iz južnih premogovnikov. Občasno imajo tudi visokokalorične premoge iz tujine. Zaenkrat pri dobavi ni zastojev in se sledijo povpraševanju, ki je letos večje kot v enakem času lani, saj se, kot kaže, mnogi odločajo spet za premog, ker naj bi bilo olje dražje. V ptujskem Petrolovo skladišču so nam zagotovili, da je kurilnega olja dovolj in ga sproti vozijo strankam. Pričakovati pa je, da se bo njegova cena v kratkem dvignila.

NaV

TUJI KUPCI PREVIDNEJŠI PRI SKLEPANJU POGODB Z NAŠIMI PODJETJI

Majšperško blago in volna na tujih trgih

TRAJNIH POGODB S TUJINO NI • V TVI ZMOGLJIVOSTI 100-ODSTOTNO ZASEDENE • 90 ODSOTKOV IZDELKOV IZVAŽAJO • V CENI PROIZVODA 13 ODSOTKOV ZA OBRESTI • VEČ SODELOVANJA S KONFEKCIONARJI IN MANJ S TRGOVCI

Tovarna volnenih izdelkov v Majšperku trenutno izvaža kar 90 odstotkov svoje proizvodnje. Vendar s tujimi kupci nimajo trajnejših pogodb, saj so ti zaradi znanih razmer pri nas postali zelo previdni pri sklepanju pogodb. Poleg tega pa v tujini še vedno velja, da je Jugoslavija tista, s katero sodelujejo, kar pomeni, da če je Tovarna volnenih izdelkov doslej izvažala prek Centrotekstila, lahko tudi zdaj izvaža prek njega, kljub temu da jugoslovanskega trga ni več. Zato menijo v tovarni, da bo priznanje Slovenije tudi na tem področju prineslo kakovostne spremembe v poslovanju s tujino.

O trenutnem stanju pravi direktor Tovarne volnenih izdelkov Boris Urbančič: »Če govorimo o financah, moram reči, da je situacija še naprej kritična in bo potrebno narediti nekatere posege, da bi stanje lahko sanirali, predvsem na področju virov sredstev. Kar pa zadeva prodajo in plasiranje našega proizvodnega programa, smo veliko bolj optimistični, saj smo se po razpadu jugoslovanskega trga morali preusmeriti v izvoz. Imeli smo težave, ta proces je trajal več kot pol leta. Danes lahko z zadovolj-

stvom ugotovljamo, da smo uspeli tkanine prodati v Kanado, Nemčijo, nekaj tudi na domači trg, v Slovenijo, in to predvsem konfekcionarjem. Volno za pletenje izvažamo v Nemčijo, Francijo in Italijo, nekaj pa bodo prodajali tudi naši akviziterji.

Pri nabavi so zaradi pomanjkanja deviz težave. Bolj ali manj uspešno jih rešujemo s svojimi tujimi partnerji, prek katerih tudi uvažamo surovine, vendar je tu cela vrsta težav zaradi papirjev pri takem uvozu, ki ni normalen. Normalno bi bilo, da bi surovine uvažali tako, da bi banke plačevale v tujino.

Glede na proizvodni program in trg zanj imajo v tovarni kapacitete 100-odstotno zasedene, kar pomeni, da niso odpustili nobenega delavca, pa tudi na čakanju trenutno ni nobenega. Za nekaj delavcev so dokupili leta (do pet let), razmišljajo pa zdaj še o tretji izmeni. Vendar jim to zagotavlja le tekoče poslovanje, brez akumulacije. V strukturi cene na enoto proizvoda gre kar 13 odstotkov za obresti, kar pomeni, da je dinar, s katerim financirajo proizvodnjo, predrag, to pa jim

onemogoča konkurenčnost na tujih trgih.

Tovarna volnenih izdelkov že dalj časa sodeluje s Centrom za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu pri Kranju. To jim omogoča različne konzultacije, kot na primer z znanim harvardskim profesorjem dr. Dereckom Abelom. Ta ima zdaj tudi skupino, ki študira management, in redno obiskujejo Tovarno volnenih izdelkov. Dela na programih poslovnega procesa tovarne in ti vzporedni programi ter analize so tovarni v veliko pomoč.

Poslovanje, ki jim ga razmere zdaj vsiljujejo, je poslovanje za golo preživetje. Plače običajno kasnijo za nekaj dni, povprečni osebni dohodek je 6.200 dinarjev, regresa se niso izplačali, akumulacije ni. Da bi lahko bili malo bolj optimistični, do konca leta pričakujejo od republiške vlade, da bo končno le naredila nekaj za lažje poslovanje, to pa je po besedah direktorja Borisa Urbančiča: »Cenejši dinar za izvoznike, večje izvozne stimulacije, lažje nabavljanje surovin, obračunavanje deviz, ki jih zaslužimo, po borzni vrednosti, oprostitve nekatere davkov, vsaj v začetku...«

NaV

GOSPODARSTVO PTUJSKE OBČINE

Samo še boj za preživetje

V prvih šestih mesecih letošnjega leta se je industrijska proizvodnja v ptujski občini še naprej zmanjševala. V primerjavi z lanskim letom v januarju za 8,7, aprila za 5,7, maja 7,5 in v juniju za 5,4 odstotke. Če k temu dodamo še manjši izvoz in v povprečju za 28 odstotkov manjši priliv iz drugih jugoslovanskih republik, je razumljivo, da so izgube velike in je gospodarjenje samo še boj za preživetje. Trenutno je vrednost blokad v občini 312 milijonov dinarjev. Izgube ima po polletnih rezultatih 28 podjetij — osem družbenih in 20 zasebnih, vendar imajo zasebniki le 0,3 odstotke izgub. Letos je v občini 1.200 več iskalec zaposlitve. Konec junija jih je bilo brez dela 3.611. V podjetjih, ki imajo blokirane žiro račune, je zaposlenih 5.852 delavcev, kar je več kot 45 odstotkov vseh zaposlenih v občini. Če je zdravstvo družbena dejavnost, pri kateri smo izgub zadnja leta vajeni, pa se zdaj pojavlja med negospodarskimi organizacijami z blokiranimi žiro računi tudi šolstvo.

Četudi občinska vlada gradi precej na zasebni iniciativi, je treba ugotoviti, da ta še dolgo ne bo reševala gospodarstva. V prvih šestih mesecih je delež zasebnih podjetij v celotnem prihodu le 6, odstotkov, in če dodamo, da je od 244, kolikor je po zadnjih

podatkih zasebnih podjetij, kar dvajset poslovalo z izgubo, veliko pa je takih, ki še naprej ostajajo zgolj na papirju, je jasno, da to zaenkrat ni pravi naslov za razcvet ptujskega gospodarstva, pa četudi jim nekateri pripisujejo, da gredo izgube zasebnih podjetij oziroma gospodarjenju brez dobička na račun dobrih računovodij.

Da ni pričakovati boljših časov, govori tudi podatek o skromnem investiranju. Evidentiranih je 13 investicij, zdaj se gradi šest novih objektov v predračunski vrednosti 3,5 milijonov dinarjev, vendar med temi objekti ni nobenega, ki bi bil rezultat nekih strateških razvojnih programov.

V prvih šestih mesecih je bil

NaV

Agata čaka na princa

Agro Lenart je v letih, ko je bilo za nerazvite dele Slovenije mogoče dobiti ugodne kredite ali nepovratna sredstva, pričel graditi nov hotel. Izbrali so Črni les, hotel pa naj bi se imenoval Agata — po dekle iz Štraleka, ki jo je, po legendi, dala umoriti mati hrastovskega Friderika Herbersteina. Denarja je Agro lani zmanjkalo, pa tudi obremenitve kreditov so postale neznosne, zato je objekt prodal Splošnemu gradbenemu podjetju Grosuplje. To je objekt skoraj dokončalo, manjkata le še notranja oprema in urejeno okolje. SGP Grosuplje je prejšnji teden objavilo razpis za prodajo objekta. Morebitni kupec bi moral za 4 tisoč kvadratnih metrov plačati 63 milijonov dinarjev.

d. l.

pismo »od blizu«

Morda se bo kdo začudil, ker sem pisanje »od daleč« ob rahli zamudi zamenjal s pismom »od blizu«, toda tudi fronta se pomika vse bolj proti severu. Beograjska prestolnica je postala tako rekoč oaza miru, in če v glavnem mestu srbske prestolnice, ki je za žurnaliste postalo nezanemljivo, ne bi odjeknile bombe, bi bil Beograd res »najbolj varno mesto na svetu«. Seveda to še ne pomeni, da se na jugu ne bo nič več dogajalo, toda šele po končani vojni s hrvaško oziroma po zaokroževanju Srbije. Zdi se namreč, da bi edino resno dogajanje v Srbiji preokrenilo balkansko sceno, kjer je strategija dokaj jasna.

Hrvaška je z zamudo pričela uporabljati slovenski recept »izganjanja duha« jugoslovanske armade, čeprav bo efekt najbrž podoben. Vojska se bo potem, ko je praktično sesula dobesni del Hrvaške, nazadnje res umaknila v Srbijo, toda še prej utesiti sesuti hrvaški režim. To je seveda pragmatični scenarij, ker nevarnost, da brez posebnih problemov zavzame Hrvaško, pomeni tudi potencialno vključevanje Slovenije v enotno »moderno federacijo«. No, to so seveda skrivnostni spekulativne konstrukcije in ni ga junaka, ki bi razvozlal balkanski

votel. Realna je varianta, da se vojska res umakne na ozemlja s srbsko jurisdikcijo, ki se bodo še naprej imenovala Jugoslavija, medtem ko bosta Slovenija in Hrvaška — pa še morda katera republika — potili krvav pot mednarodnega priznanja.

Balkanska scena se namreč lahko, kot že rečeno, spremeni samo s posegom od zunaj, torej z mednarodnim vojaškim posredovanjem ali sil NATO ali OZN ali pa z resnim političnim preokretom znotraj Srbije. Seveda je v času vojne za meje in ozemlja malo verjetno, da bi se znotraj Srbije Vuk Drašković spremenil v Vuka Brankovića, kar je pri njih sinonim za izdajalca, in sexul Miloševićev režim. Tako ostaja »rešitev« predvsem za Hrvaško samo zunanja intervencija, za katero pa ni jasno, kdo naj bi jo izvedel, saj recimo Angleži jasno govorijo o tem, da na Balkanu ne bodo umirali. No, morda je vsega kriv že Roosevelt, ki je zaradi slabega geografskega znanja namesto Istre predlagal Normandijo za izkrcanje zaveznikov, sicer bi bilo vse drugače, in se danes ne bi cvrli na balkanski žerjavici. Ločnica Jalt je namreč tako globoka, da je niti 50 let socializma ni zbrisalo, temveč poglobilo.

VLADIMIR VODUŠEK

SVET V STOLPCU

PRIBALTIK: Ameriški državni sekretar James Baker je v soboto obiskal tri neodvisne baltiske države. Obisk je združil še s sodelovanjem na konferenci o človekovih pravicah. V Litvi, Estoniji in Latviji je Baker omenil, da ZDA obravnavajo položaj teh držav in iščejo možnosti za reševanje pribaltskih gospodarskih težav. Američani so se že odločili, da jih bodo vključili v svoj program podpore in pomoči razvoju demokracije v srednji in vzhodni Evropi. Tako bodo vse tri pribaltske države letos skupaj dobile 14 milijonov dolarjev.

BLIŽNJI VZHOD: Ameriški zunanji minister James Baker bo še sedem poskušal najti rešitev bližnjevzhodne krize. Odločil se je namreč za še eno bližnjevzhodno turnejo. Poznavalci napovedujejo, da bi ta lahko celo uspeła in da bo mirovna konferenca uspešna. Palestinci zahtevajo od Bakerja pisna zagotovila o ameriški razlagi resolucij Varnostnega sveta iz let 1967 in 1973, ki med drugim pozivata k spoštovanju načela o zamenjavi zasedenih arabskih ozemelj za mir z Izraelom ter o praviči vseh držav tega območja do varnih meja. Izraelci pa zavračajo možnost, da bi na mirovni konferenci sodelovala Palestinska osvobodilna organizacija (PLO). Hkrati so odnosi med ZDA in Izraelom zelo zaostreni zaradi zahtev Izraela, naj jim ZDA zagotovijo 10 milijard dolarjev posojila za naseljevanje tisočev novih židovskih priseljencev. Ameriški predsednik George Bush je v zvezi s tem v četrtek predlagal 120-dnevni moratorij za obravnavanje izraelske prošnje.

KITAJSKA — Kljub velikemu zgražanju zaradi pokola študentov na Trgu nebeskega mira so zahodni voditelji počasi ponovno pričeli obiskovati Kitajsko. Za angleškim zunanjim ministrom se je za obisk odločil še italijanski premier Giulio Andreotti. Na obisku bo do konca tega tedna.

KUBA: Kubanska vlada je minuli teden ostro kritizirala Sovjetsko zvezo, predvsem pa Gorbačova, ki je najvil umik sovjetskih čet s Kube. Ocenili so, da je ta poteza neposredni poziv ZDA, naj napadejo Kubo. Na umik sovjetskih čet bi pristali, če bi hkrati ZDA umaknile svoja oporišča iz Guantaname na jugu Kube. Predlagajo celo sporazum o hkratnem umiku sovjetskih in ameriških čet. Vendar prvi odzivi ZDA na to pobudo niso pozitivni.

AFGANISTAN: ZDA in SZ sta sklenili, da bosta 1. januarja prenehali pošiljati orožje sptim stranem v Afganistanu. Menita, da bosta tako omogočili politično rešitev afganistanskih notranjih težav. Perez de Cuellar je ta sporazum ocenil kot zelo pomemben in kot morebitni vzor tudi za reševanje drugih podobnih problemov.

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA: Afriški narodni kongres, stranka Inkata — poglavitna nasprotnica ANC —, in vlada Južnoafriške republike so po dolgih mesecih prizadevanj in prenekanjih žrtv končno podpisali mirovni sporazum o ustavitvi sovražnosti med sptimi črnski skupinami. Vendar vse črnske skupine niso za sporazum. Ob tem so na primer na ceste Johannesburga prišli zulujski bojovníki in protestirali.

BRAZILJA: Znameniti brazilski nogometaš Pele je prevzel položaj ambasadorja dobre volje svetovne konference za ohranitev okolja, ki bo junija prihodnje leto v Rio de Janeiru. Izjavil je, da bo do takrat potoval po svetu in skušal sodelovati pri reševanju ekoloških problemov.

pripravila: d. l.

Milan Kučan govori na otvoritveni slovesnosti.

Na obisku v paviljonu ptujske Obrtne zbornice.

NA CELJSKEM SEJMU

V Celju so 13. septembra odprli 24. mednarodni obrtni sejem, na katerem sodeluje okrog 1320 razstavljalcev. Odprl ga je Milan Kučan, predsednik Predsedstva Republike Slovenije. Čestital je organizatorjem, da so kljub težkim in nenavnim razmeram pripravili letošnji sejem in opravili vse druge z obrtjo oziroma drobnim gospodarstvom povezane dejavnosti. V nadaljevanju je povedal:

»Osvobojeni pritiska, interesov in volje drugih si zdaj moramo sami oblikovati svoj pravni in gospodarski sistem. Zgledujemo se zato lahko kot samostojna država tam, kjer mislimo, da se je zgledovati vredno, spodbujeni z željo, da si skrajšamo napore na svojem potovanju v Evropo in pri tem ustvarimo čimbolj politično in socialno homogeno in trdno družbo, sposobno za spopad z izzivi naše evropeizacije. Nas je tako hotenje vodilo pri pripravljanju in sprejemanju lastninske zakonodaje, ki bo morda bolj kot sama politična prizadevanja za mednarodno priznanje vplivala na prihodnost in obstoj Slovencev? Nam je po vsem, kar smo prestali in nas je

obrti sejem ter pobude, še posebej Obrtne zbornice, prepričljivo potrjujejo, da imata obrt in drobnogospodarstvo nepogrešljiv pomen za naš gospodarski, socialni in splošni družbeni razvoj in za naše vključevanje v mednarodne tokove. Prav med obrtniki je treba iskati enega od izvorov slovenskega podjetništva, ki se je razvijalo tudi, ko zanj ni bilo ne razumevanja in ne podpore. Posebno pozornost zasluži zato predlogi Obrtne zbornice, še posebej tudi zahteve po posodobitvi obrtne zakonodaje. Obstojča je do obrti, malih in srednjih podjetij ter do iniciativ posameznikov in podjetništva še vedno preveč omejevalna. Za prihodnji razvoj teh dejavnosti bo ključnega pomena, ali bodo uvrš-

Z obrtjo nad gospodarske težave?

Večina zakonov, ki so bili sprejeti ali jih ravno sprejemamo, je namreč do nas manj prijazna od prejšnjih. V njih je več omejitev in manj razvojnih spodbud. V že tako in tako silno oteženih gospodarskih in političnih razmerah nas torej nespodbudna zakonodaja še dodatno udarja.

Obrtniki ne moremo razumeti, da nam je prejšnja oblast za reinvestiranje pustila kar 60 odstotkov davčne osnove, v drugačnih časih pa lahko za iste namene, torej za posodobitev in širjenje, vložimo le še 10 odstotkov. Oba odstotka znižanja davčne osnove nista povsem primerljiva, a izračun jasno pokaže, da je danes obrt za vlaganje na voljo nekajkrat manj neobdavčenega denarja kot v preteklih letih.

Se pred letom dni so obrtniki, ki je zmanjšal obseg svojega poslovanja (največkrat zaradi objektivnih okoliščin), med letom znižali akontacijo davka. Danes, v neprimerno težjih likvidnostnih razmerah, ko pravzaprav obrtnikom nihče več ne plačuje računov, te možnosti v zakonu ni. Davčne uprave so pripravljene obrtnikom plačilo davkov le odložiti. Od prvega dne odloga pa jim zaračunavajo oderuške zamudne obresti. Za nakatere obrtnike bi bilo tako najbolje pripriti zapreti delavnico, saj se jim davčni dolg iz dneva v dan le povečuje. Zahtevamo, naj bodo davčne akontacije striktno vezane na ustvarjeni prihodek. Obrtnikom pa je treba na nek način zagotoviti pravočasno plačilo — če drugače ne, pa s spremembo določenega vrstnega reda plačil...»

VIKTOR BREZAR, REPUBLIŠKI MINISTER ZA OBRT: OBTOŽBA JE HUDA...

Obrtniki so že prvi dan sejma bili zelo kritični do vlade. Zato smo za kratek razgovor zaprosili republiškega ministra za obrt Viktorja Brezarja. Na vprašanje, kakšne spremembe bo še letos doživela obrtniška zakonodaja, je odgovoril:

»Vlada je pripravila osnutek novega obrtnega zakona in zakona o registraciji zasebnikov. V Zboru združenega dela Skupščine Republike Slovenije je bilo predlagano, da se postopek za sprejem novega obrtnega zakona ustavi, dokler se ne pripravi tudi Zakon o kapitalističnih družbah. Mislim pa, da je ob sprejemanju te zakonodaje prišlo do kratkega stika oziroma do tega, da se obrtna zakonodaja napačno tolmači ali celo, da se ne razume smisel teh sprememb v obrtnem zakonu.

Cilj teh sprememb je omogočiti vsem zasebnikom, da opravljajo obrtno dejavnost. Cilj registracijskega zakona pa je, da opravljajo gospodarsko dejavnost kot zasebniki tudi drugi poklici, ne samo obrtniki.

Ustavitev te zakonodaje v tem trenutku pomeni zadrževanje še zadnje sprostivne omejitve, ki so bile podane s prejšnjo zakonodajo.

No, jaz sem glede tega optimist. Menim, da se bomo z Obrtno zbornico dogovorili ne glede na to, da trdijo, da je ta zakon za obrt škodljiv. Z novim obrtnim zakonom je natančno opredeljeno, kaj je obrt, kaj je gostinstvo, kaj je trgovina, kaj je prevoznništvo, kaj so druge dejavnosti. Obrtniki pa mislijo, da so zaradi tega zbornično ogroženi, kar ni res. Zbornična organiziranost je predmet zakona o zbornicah.

Če se bomo sporazumeli o teh zadevah, težav ne bi smelo biti. Ali vlada v zadnjem letu ni ničesar storila za razvoj slovenske obrti?

»Veste, to je huda obtožba in morda kar malo žaljiva. Za razvoj obrti smo po našem mnenju naredili zelo veliko.

Od lani na letos smo uredili temeljni problem obrti, to je plačevanje prometnega davka v reprodukcijskem ciklusu. Tega davka ni več in to je ena bistvenih rešitev, vendar tega nihče ne poudari. Napadajo nas, ker je vlada lani pripravila novo davčno zakonodajo, ki je ukinila olajšave za reinvestiranje. Ne glede na to, da sem sam član vlade, menim, da bi morali obrtnike za reinvestiranje oprostiti plačila davka tudi 90, če ne 100-odstotno. Vendar je to stvar konsenza, ki ga lahko dosežemo v vladi.

SEJMI SO POTREBNI ZARADI PRIDOBIVANJA NOVIH KUPCEV IN POVEČANJA PROIZVODNJE

Ptujski obrtniki in podjetniki so se tudi letos množično odzvali

Mirko Donaj je že trinajst let obrtnik. Njegova livarna barvnih kovin je znana v Sloveniji in tujini. Je eden izmed tistih obrtnikov, ki je že pred leti spoznal, da

delavo.

Direktor podjetja Alojz Klaneček je povedal, da so v Celje povabili vse poslovne partnerje, pričakujejo pa tudi, da bodo

Alojz Klaneček: Na sejmu se bomo srečali s številnimi poslovnimi partnerji.

je usmeritev na tuje trge nujna. Danes izvažajo več kot 50 odstotkov svoje proizvodnje. Njegove izdelke poznajo v Avstriji, Nemčiji in Ameriki, doma pa so največji odjemalci Klima Celje, Elektrokovina Maribor, Iskra Kranj in nekateri drugi.

Na sejmu je prišel z eno samo željo: da bi pridobil nove kupce, povečal proizvodnjo in asortiman. Livarno barvnih kovin poznajo v zadnjem času tudi kmetijski proizvajalci, saj se vse bolj uveljavlja tudi s kmetijskim programom — napajalniki in rezinice.

Podobno kot drugi slovenski obrtniki pričakuje, da bo vlada prisluhnila njihovim zahtevam. Zapisane so v brošuri Zahteve slovenske obrti skupščini in vladi Republike Slovenije.

Trika je proizvodno, storitve-

spoznali nove.

Da bi bili na sejmu s svojimi proizvodi kar se da prepričljivi, so izdelali maketo skladišča, s katero prikazujejo celovit transport v nekem skladišču, pri tem pa uporabljajo vse naprave, ki jih sami izdelujejo in ki pomagajo pri hitrejšem, lažjem in ekonomičnejšem transportu.

Družba z omejeno odgovornostjo MGM ima sedež v Dornavi 120. Referent nabave in prodaje Jože Petrovič je povedal, da so firmo ustanovili štirje poslovneži, ki imajo podjetje tudi v Düsseldorfu in Dornavi. Trenutno dosegajo velike uspehe pri zastopanju in uvažanju izdelkov štirih firm: Stabilusa (plinske vzmeti), Kessla (ventili za kanalizacije), Euroteca (avtomobilski starterji, akumulatorji in generatorji) ter Zibra (kamini na petrolej z električno regulacijo).

Družba MGM bo kmalu odprla tudi trgovino s tehničnim blagom.

V PAVILJONU OBRTNE ZBORNICE

Ptujski obrtniki se pripravljajo na praznovanje 20-letnice svoje organizacije. Od 26. do 29. septembra bodo v Ptuj pripravili več prireditev in razstavo drobnogospodarstva. Na sejmu v Celju so tudi republiško vodstvo seznanili s svojim jubilejem. Nekateri člani vlade, med njimi dr. Ludvik Toplak, Viktor Brezar in Ingo Paš so obljubili, da jih bodo v času praznika obiskali. Predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan je bil zelo presenečen, ko mu je predsednik Obrtne zbornice Roman Tomanič povedal, da imamo v ptujski občini že čez 820 obrtnikov in okrog 300 zasebnih podjetnikov.

Majda Goznik
Foto: OM in Kosi.

Viktor Brezar je obiskal livarja Mirka Donaja.

zadrževalo v razvoju, res potrebna nova revolucija, nove usodne delitve, nova odrekanja učinkovitemu gospodarskemu sistemu, ki bi temeljil ne le na lastnini, ampak predvsem na učinkovitosti in sodobnem upravljanju z njo?

Nejevoljna aroganca, posmeh domačim znanstvenikom in prikrivanje lastnih argumentov z nastopi profesorja svetovnega imena, nekritično prenašanje tujih izkušenj v Slovenijo in neargumentirano obtoževanje direktorjev, ki so dolga leta v izredno težkih razmerah skrbeli za morda skromen, a zanesljiv kruh deset tisočim slovenskim delavcem, in končno diskvalifikacija tistih, ki imajo drugačne argumente, z lažnivimi, kar je vsekakor presenetljivo neprijetna novost na povolilni slovenski politični sceni, ne bodo nadomestili trdega dela, potrebnega, da rešimo probleme lastninjenja na poti v uspešno in z Evropo primerljivo gospodarstvo. Potrebno se bo sprijazniti s tem, da imajo državljani pravico vprašati za argumente glede odločitev, ki bodo bistveno vplivale na njihov položaj, socialno varnost in prihodnost. Ljudje, ki predstavljajo oblast, so jim brez nejevolje dolžni odgovoriti z argumenti in jim dati zelena poudarila. Takšno je pač v demokratični družbi razmerje med oblastjo in državljanji.

Letošnji celjski mednarodni

SLOVENSKI OBRTNIKI NISO ZADOVOLJNI Z OBLASTJO

Na otvoritveni slovesnosti, ki je letos potekala v dvorani, je v imenu Obrtne zbornice Slovenije govoril predsednik Miha Grah. Kritično je ocenil dosedanje ravnanje oblasti do obrti. Takole je povedal:

»Slovenski obrtniki ne skrivamo razočaranja nad tem, kar nam je oblast dala v zadnjem letu dni. Od demokratičnih sprememb in vlade, ki nam je lani na istem sejmišču obljubljala vse mogoče, smo namreč pričakovali vse kaj drugega kot to, da bomo v kratkem izgubili še tisto, kar smo si ob pomoči naše obrtne zbornice uspeli izboriti v zadnjih letih prejšnjega režima. A prav to se je zgodilo oziroma grozi, da se bo.

PETER ŠEGULA, EDEN NAJSTAREJŠIH ŠE
AKTIVNIH PTUJSKIH OBRATNIKOV

Mladenič pri 76 letih

Peter Šegula je že 55 let mehanik in polnih 45 let obrtnik. Še danes ima svojo obratovalnico na Grajeni 15, v kateri se ukvarja z zaščito materiala. Sam v delavnici ne dela, v glavnem nadzoruje posel, sicer pa več časa preživi na kurji farmi.

Za poklic mehanika se je Peter Šegula začel učiti leta 1930, pomočniški izpit je naredil pri mehaniku Vajdi leta 1933, soferski izpit pa dve leti kasneje. Še danes je voznik avtomobila in s takšnim stažem se lahko pohvali le redkokdo. Vso pozornost zasluži podatek, da je vsa ta leta zvozil brez karambola. Leta 1938 je bilo ustanovljeno sofersko društvo Volan, Ljubljana. Peter Šegula je bil ustanovitelj in do leta 1941 tudi blagajnik. Leta

Leta 1946 ga najdemo med ustanovitelji Avto-moto društva Ptuj, vodil ga je polnih deset let. Sedaj je njegov častni predsednik. Po registraciji društva so začeli zbirati prostovoljce, dobili so izrahljeno tatro in začeli poučevati vožnjo. Takoj po II. svetovni vojni so bili vsi inštruktorji prostovoljci.

Tečajniki so se učili voziti na starih vozilih, brez strehe in gretja. Inštruktorji so imeli velike težave, da so zagotovili dovolj bencina. Bencin so najpogosteje »dobili« s posojanjem. Kljub številnim težavam so delali zavzeto in se veselili vsakega novega soferja.

Petra Šegula niso poznali samo v avtomoto društvu. Bil je

LEPA KNJIGA ZA VAŠO KNJIŽNO POLICO

Slovenska arhivska vina

Koliko znoja, vinogradniškega in kletarskega znanja ter izkušnje je skritih v temnih kletih, v steklenicah, obdanih s plesnijo in prepadenih s pajčevino. Malokdo je to vedel, celo vinarji sami ne. Z izidom knjige SLOVENSKA ARHIVSKA VINA pa so avtorji razkrili sicer skrito, a veliko nacionalno bogastvo.

Ptujsko informacijsko, založniško in marketinško podjetje STIGMA se je pred dvema letoma lotilo obsežnega projekta: javnosti, najprej domači, potem pa še tuji, predstaviti bogastvo, ki je bilo tudi zaradi pretirane skromnosti kletarjev skrito.

Pred Slovenci je sedaj izredno lepa, oblikovno in vsebinsko bogata knjiga. Dr. Jože Colnarič ji je pripisal tudi pedagoško in znanstveno vrednost. Knjiga je nastajala v slovenskih kletih, je pa ptujski projekt — tu je namreč sedež založniške firme Stigma. Glavni urednik je Branko Vodušek, odgovorni urednik magister Tone Skaza. Njima je v pisanju pomagal Vlado Paveo. Za čudovite barvne fotografije je poskrbel Stojan Kerbler, za vrhunsko oblikovanje pa Franc Milošič. Vsi so v projekt vlagali svoja sredstva, pri tem pa jim ni šlo zgolj za knjigo, temveč še za dokaz, da se da tudi v Ptuj

ustvariti kaj pomembnega za promocijo Slovenije. Knjiga je natisnjena na pet tisoč izvodih, stroške pa bo pokrila šele dvotretjinska prodaja. Potem imajo podjetniki v načrtu še izdaje v nemškem, angleškem in italijanskem jeziku. Knjiga je ob svoji razkošni podobi relativno poceni, stane 600 dinarjev, njeno mesto pa je na knjižni polici slehernega vinogradnika, kletarja in ljubitelja dobrega slovenskega vina.

J. Bračič

Pogled v knjigo Slovenska arhivska vina

Peter Šegula. (Foto: Kosi.)

1937 se je po vrnitvi iz vojske (služil je pri letalstvu) zaposlil pri Francu Sircu. Mojski izpit je naredil dve leti kasneje. V letu 1941 se je zaposlil v podjetju Štuag O.T.E. Gradec, ki se je ukvarjalo z gradnjo cest. Gradili so ceste Ptuj—Varaždin—Zagreb in Ptuj—Ormož. Delal je kot mehanični mojster v obratu valjarjev in traktorjev. Soferji so bili v glavnem Slovenci in Hrvati.

»Z obrtnim dovoljenjem ni bilo težko: napisal si vlogo, jo opremil s potrdilom o opravljenem mojstrskem izpitu in si lahko začel.« Obratovalnico si je uredil na Trgu svobode 3, v prostorih bivšega hleva. Začetki so bili izredno težki, prednji del zgradbe je bil skoraj v celoti porušen in brez strehe. Oprema je bila skromna: en vrtni stroj, primež, dvoje klešč in drobni material. Nekaj je kupil doma, nekaj pa v tujini, ko so odprli meje.

Ceprav mu je delo v delavnici vzelo precej časa, je opravil neopredeljeno delo pri vzgoji številnih generacij mladih voznikov,

povsod, kjer so imeli opravke z motorji. Skupaj z drugimi je pomagal pri delu v zadrugah, saj niso imeli orodja, da bi si stroje sami popravljali. Veliko časa je porabil za delo v ljudski tehniki. Bil je med ustanovitelji aerokluba.

»Obrtniki smo morali vedno veliko delati. V 45 letih se ni nič bistveno spremenilo. Najbolj so me tlačili davki, vedno so bili visoki. Velikokrat sem mislil, obrt odpovedati, pa so me zmeraj pregovorili. S popraviljem motorjev, koles in avtomobilov se je dalo živeti, drugače ne bi delali.« Peter Šegula je zadovoljen človek, od dela se še ne kani posloviti. Potrebno moč za vse napore črpa iz zdravega načina življenja: ne pije in ne kadil, veliko hodi in kolesari.

Za svoje požrtvovalno delo je že leta 1948 prejel prvo priznanje. Do danes jih je bilo veliko — nazadnje so mu leta 1983 pripeli zlato bloudkovo značko kot priznanje za dolgoročno uspešno delo na področju telesne kulture.

Zelje? »Da bi bil mir in da bi bil zdrav ter da bi bila Slovenija čim bolj tehnično izobražena!«

MG

GLEDALIŠKI ABONMA V PTUJSKEM GLEDALIŠČU — BO ALI NE BO?

Upanje je dobro za zajtrk, ne pa tudi za večerjo

Ce si je kdo delal utvare, da bo na poti v samostojnost Republike Slovenije država namenila kulturi kaj več kot doslej, se je ušel. Tolikokrat izrečene besede, da prav kultura opredeljuje narod, ostajajo še naprej besede, primerne za takšne in drugačne nagovore. V resnici pa ...

Republiški proračun se bolj kot kdajkoli prej otepa plačevanja programov po občinah in slišati je, da bo financiral le tiste institucije, ki jih je ustanovila republika. To pa pomeni, da bodo v Ptuj prešli v celoti na ramena občinskega proračuna muzej, arhiv, Zavod za naravno in kulturno dediščino. Nacionalni program bo torej spet privilegiral ljubljanske institucije, zakaj zdi se, da je vedno manj mogoče, da bi nacionalni program nastajal tudi zunaj republiškega središča. Mislil, da je za slovenstvo pomembna vsaka kulturna skupina v Halozah, na Goriškem ali Krasu, se, kot kaže, ustavi na Ljubljanskem barju.

In kot je republika vedno bolj mačeha, ji vneto sledi tudi občina. Že dve leti se konec poletja

in v zgodnji jeseni na prireditvenih prostorih zunaj in v dvoranah v Ptuj ne dogaja nič. Ptujskih kulturnih srečanj ni, ker ni denarja. Pa se nehoti zastavi vprašanje, ali ga res ni, če pa si občinski upravni organi »privlačijo« v teh časih preselitev, novo opremo in še kaj. Saj razumevamo tudi kulturo delovnega mesta, vendar je trenutek kaj slabo izbran in med porabniki občinskega proračuna pa tudi sicer je slišati marsikatero pikro na ta račun. Pa prepustimo to poslanecem občinske skupščine, ki bodo — če bodo — terjali konkretne številke cene te preselitve.

Na Zvezi kulturnih organizacij še vedno ne vedo ali bodo lahko za naslednjo sezono pripravili šest, sedem predstav gledališkega abonmaja. Ponudbe imajo vr-

toglave cene: od 50.000 do 70.000 dinarjev za eno gostovanje. Kolikšna bi bila ekonomska cena vstopnice v ptujskem gledališču z dvesto sedeži, je mogoče izračunati, toda vprašanje je, koliko je tistih, ki so pripravljeni in imajo tudi možnosti odšteti za ogled gledališke predstave 250 ali 300 dinarjev?

Iz razvojnega dinarja ptujske občine smo namenili del denarja tudi za tako imenovano »podo-bo«, s katero se bo Ptuj predstavljalo doma in v tujini, nekaj podobnega kot smo že vajeni z lipovim listom in »Slovenijo — moja dežela«. Tudi to je potrebno; a da hkrati, ko iščemo podo-bo, opuščamo vsebino — to nekoliko ne gre skupaj. Ptujška kulturna srečanja so že bila ena teh vsebin. Produkcija Zveza kulturnih organizacij občine Ptuj v lanskem sezoni, Aneks je tudi bila ena izmed tistih vsebin, ki promovirajo Ptuj in ptujsko občino v slovenskem prostoru. Na gledališkem in plesnem področju ima-

mo strokovnjake, ki so na raznih delavnicah in seminarjih iskani mentorji. Zakaj ne bi vsi ti, ki si želijo tega znanja, prihajali v Ptuj? Ptujčani smo znani kot dobri gostitelji: tako menijo tudi udeleženci mednarodnih delavnic, ki smo jih imeli za gledališče in ples zadnja poletja v Ptuj v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Tudi letošnje poletje naj bi bila ena takih delavnic pri nas; a je zmanjkalo denarja; pa tudi zaradi znanih razmer v Jugoslaviji udeleženci niso bili pripravljeni priti k nam.

Vse to so zadeve, ki bi razumu in razvoju v prid morale ob tehtanju, koliko denarja za te dejavnosti, pretehtati ozkost odločitev, da je tu pač najlažje reči ne. Kulturniki so bili in ostajajo ambasadorji, da pa lahko to počnejo izkoriščajoč vse svoje znanje, jim je naprej treba zagotoviti temelje doma. Brez nič ni nič, dobra volja pa postane ob odlaganju iz leta v leto slaba volja.

NaV

MILENA TURK družina in starostnik

3. »Poleg širše družbene vloge, ki jo uresničuje skupaj z drugimi subjektivnimi dejavniki, pa je socialno delo usmerjeno predvsem k reševanju socialnih problemov in težav ljudi. Polno, bogato in srečno življenje imajo ljudje le, če jih ne bremenijo problemi, ki bi jih spravljal v neugoden ali neenakopraven položaj. Naloga socialnega dela je, da taka stanja preprečuje, omili ali odpravlja. V tem smislu socialno delo pomaga k osvoboditvi človeka in k reševanju vseh tistih vprašanj, ki ovirajo razvoj posameznika ali skupnosti.

Ce hočemo, da bo socialna politika prerasla v skrb vseh ljudi za vsakogar in vsakega za vse, je v družbi nujno načrtno razvijati solidarnost, vzajemnost in humanizem. Ta temeljna načela naše socialne politike je treba prenašati v življenje, v dejavnost ljudi za ljudi in z njimi. Tako iz samih naših ciljev družbenega razvoja izhaja potreba, da socialno delo razvije številne prostovoljne oblike zunajinstitucionalne dejavnosti.«

4. NEKAJ MISLI O PROCESU STARANJA
Izraza starost in staranje nimata enakega pomena. Staranje je proces, v katerem se staramo iz dneva v dan in velja tudi za otroka (za neka dela je premajhen, za druga prevelik).

Starost je duševno stanje, ki ga delimo na:

- kronološko starost
- funkcionalno starost.

Funkcionalna starost zajema biološko, psihično in socialno starost in vedno znova dokazuje, da smo stari toliko, kolikor se čutimo. Družba je zainteresirana, da se v življenju kot merilo uporablja

kronološka opredelitev starosti, ki je v veliki meri v korist prav družbi sami, a veliko manj posamezniku.

Od otroka običajno zahtevamo, da živi v pričakovanju, medtem ko staremu sugeriramo, naj se mu odreče. In prav to odrekanje pričakovanju in aktivnostim v zvezi s tem — prav to dela starega človeka še bolj neaktivnega, potiska ga na rob družbenega dogajanja. Pogosto je star človek takšen zaradi prej nakazanega dolgoletnega prepričanja,

nja, da starost obvezno spremlja umik iz družbenega dogajanja, pasivnost, predanost usodi, osamljenost ... Zanimivo je vprašati ljudi o njihovem mnenju o tem, kdaj je star človek zadovoljen in kakšno življenje v tem primeru živi. Ponavadi odgovarjajo takole:

- v tem primeru je star človek neodvisen od otrok in živi v svojem gospodinjstvu
- ima številne stike z otroki, sorodniki, prijatelji in znanci
- je zaposlen

— aktivno preživlja svoj prosti čas

— aktiven je v raznih društvih in organizacijah.

Ce so dandanes starejši ljudje manj aktivni, to še zdaleč ne pomeni, da mora tako biti, da se morajo po tem zgledovati tudi drugi, ki prihajajo v to življenjsko obdobje.

Ko poskušamo opredeliti stare ljudi glede na njihove karakteristike in stopnjo sožitja z okolico, ločimo pet tipov:

- v prvo skupino spadajo ljudje, ki so zelo aktivni, uspešni pri delu, v življenju in to aktivnost zadržijo tudi v poznih letih. To so predvsem umetniki, politiki, poljedelci kot tudi ljudje z zelo močnimi interesi in bistrim duhom
- za ljudi drugega tipa je značilna dobro integrirana osebnost, srednja stopnja aktivnosti. Svoje zadovoljstvo črpajo iz ene ali več vlog
- v tretji tip sodijo ljudje, ki se v starosti prostovoljno umaknejo, a zadržijo lepo sliko o sebi in svetu in ne trpe zaradi osamljenosti
- ljudje iz četrte skupine črpajo svoje zadovoljstvo iz močne podpore, ki jim jo nudijo družinski člani in prijatelji
- ljudje pete skupine so v starosti zadovoljni predvsem zato, ker od življenja niso nikoli pričakovali veliko ali se nadejajo, da bodo pravo življenje živeli šele v onostranstvu.

Strokovnjaki menijo, da so za dobro prilagojene in srečne stare ljudi pomembne te karakteristike:

- sposobni so videti stvarnost
- pripravljeni in sposobni so prevzeti odgovornost
- zanimajo se za druge
- zanimajo jih mnoge dejavnosti
- pritegnejo jih nove in stare stvari
- njihov pogled je usmerjen v bodočnost
- skrbijo za svoje zdravje in ga želijo ohraniti
- skrbijo za prijetno zunanost
- znajo se sprostiti
- njihova osebnost je v stalni rasti.

Nadaljevanje
prihodnjič

Foto: I. Ciani

Vida Milošević, Socialno delo, Lj. 1981, str. 90—92.

MITJA VOŠNJAK PODARIL PTUJSKI KNJIŽNICI DALMATINOVO BIBLIJO

Mitja Vošnjak izroča ravnateljici knjižnice Lidiji Majnik Dalmatinovo Biblijo. (Foto: Langerholc)

Ptuju zaradi preteklosti

Minulo soboto popoldne je bilo v Ljudski in študijski knjižnici slovesno kot že dolgo ne ob otvoritvi kakšne razstave. Razstava, posvečena profesorjem in dijakom, ki letos praznujejo 50. obletnico mature, je že sama po sebi dogodek, ki ne pomeni samo osebnega spomina generacije maturantov iz leta 1941, ampak tudi spomin mesta in gimnazije. Pa so žal ostali dijaki te generacije v svojem spominjanju sami z redkimi izjemami nekdanjih profesorjev gimnazije in sedanjih profesorjev Srednješolskega centra in še nekaterih zvestih prijateljev knjižničnih razstav; predstavnikov občine ali mesta ni bilo.

Njihova odsotnost je dvakrat nerazumljiva. Prvič, ker gre za dijake institucije, ki je v

Ptaju med tistimi z najstarejšo tradicijo, saj ima gimnazija več kot 120 let. In drugič, ker je eden od dijakov te generacije, Mitja Vošnjak, pisatelj in nekdanji diplomat, ptujski knjižnici podaril Dalmatinovo Biblijo. Dragoceno darilo ne bogati samo knjižnico, ampak tudi mesto, občino... Res, da se je Mitja Vošnjaku oddolžila ptujska klet s steklenico vinskoga letnika 1941, vendar pa to ne odtehta besede, dveh predstavnikov občine.

Mitja Vošnjak je ob predaji Dalmatinove Biblije za naš časopis izjavil: »Želja, da podarim to knjigo prav ptujski knjižnici, je bila v meni že od takrat, ko sem jo zagledal v rokah direktorja antikvariata. Menil sem, da če jo komu poklonim, jo poklonim Ptaju zaradi

njegove zgodovinske preteklosti. Ta želja je bila v meni dolga leta in danes sem srečen, da sem to tudi res naredil. Ponosen sem, da sem obogatil ptujsko knjižnico. Visoko cenim pomen kulturne produkcije in ne nazadnje tudi vinarske produkcije Ptuja. Na Ptuj me veže ogromno stvari — od moje prve knjige Naša velika matura do knjige Veleposlanikovi zapiski, kjer sta Ptuj in ptujsko vino vedno prisotno. Ob 50. obletnici mature pa razmišljam, da bi bilo treba še kaj napisati. Načrtujem, da bi napisal za mlado generacijo slikanico, ki bi imela naslov Hitler, Mussolini in druge živalske zgodbe. Pravzaprav je to že napisano, zdaj moram to le še zbrati skupaj.«

Nav

Pred 50 leti

50 let je kar lepo obdobje — bodisi da so to osebni spomini bodisi spomini na neki čas. Tako je tudi z maturanti ptujske gimnazije, ki so maturirali v l. 1940/41. To, kar jih trga iz sklopa osebnosti, intimnih spominov, je čas, ki se je dogajal v letih njihove šolske zrelosti, čas preizkušenj gnile in korumpirane, da ne rečemo srbske Jugoslavije, še bolj pa za Slovence, slovenski narod, ki ne samo da so ga okupirale 3 sovražne vojske, pač pa sta se zanj začela trgati fašizem in komunizem, ga razmesarila in uničile vsaj za več desetletij. Ti mladi ljudje, ki so mislili, da so zajeli znanje in znanost z veliko žlico, so bili vrženi v ta realni, kruti in ubijalski čas, v čas sovraštva, ideološkega nasilja z ene in druge strani, enako tudi njihovi profesorji, pa tudi v čas osebnih travm in zraven osebnega optimizma in lepote.

Kako so uspeli premagati v sebi vsa neskladja, različne poti v življenje, različne poglede, spada sicer v njihovo osebno intimnost,

vendar so to morali, če so se hoteli srečevati še vnaprej in obujati spomine na nekdanje dni. Ne glede na vse so jih namreč vezala mladostna gimnazijska doživetja, trenutki, ki so jih prebivali v šoli, strahovi pred izpraševanjem, prve ljubezenske dogodivščine, drobne šale in burke, ki so jih uganjali s profesorji, itd. itd.

No, naša razstava, ki smo jo pripravili v študijski knjižnici, sicer ne sega v te detajle, vendar pa pokaže marsikaj, kar je ostalo zanimivo tudi za nas, sedanje in bodoče Ptujčane. Razstavljeno gradivo je razdeljeno v tri sklope:

Prvi: Ptuj oziroma Slovenija v letu 1941, ki je sicer bežno prikazan(a) z nekaterimi osrednjimi revijami, članki o tem letu ali obdobju, madžarsko-nemško-italijansko okupacijo, ki pomeni prelom nekega časa ter končno nekaj odmevov v literarni obliki (S. Cajnk: Noctova barka, M. Vošnjak: Naša velika matura, M. Turnšek: In hrumela je Drava, A. Remec: Opustošena brajda, D. Vošnjak — M. Kovič: Bila sem

stara dvanajst let).

Druga, obširnejša skupina so članki in dela o nekaterih izstopajočih profesorjih (Franjo Alič, Stanko Canjkar, Janko Jarc, Anton Ingolič, Franc Habe, Tone Šifer, Janko Liška, Fran Jakhel). Seveda so tu kriteriji razstavljanih del bolj informativne narave, saj bi na primer že sama Ingoličeva razstava šela vsaj še enkrat toliko prostora, kot sedaj od vseh, in podobno je tudi pri Cajnkariju, Miheliču idr.

Tretji sklop so članki in razprave o dijakih tega razreda in tudi njihova strokovna in literarna dela, seveda če jih imamo v knjižnici. Daleč pred vsemi je Mitja Vošnjak z obilno literarno in publicistično bero, a posebej bi še omenili Frančka Majcna, Frančka Aliča, Toneta Purga, Antona Baumana itd. Tu so še nekateri drugi, o katerih nimamo podatkov, čeprav so se v javnem življenju in delu bolj ali manj uveljavili.

Naj še za konec naštejemo njihova imena, kot so znana iz gim-

Maturanti v šol. l. 1940/41 pred svojo hišo učenosti. (Foto: OM)

nazijskih izvestij: Franček Alič, Franc Ambrož, Anton Bauman, Srečko Berlič, Ljubo Dobnik, Ljubomir Golob, Franc Gortnar, Štefka Hvalec, Valtburga Jager, Bojan Jamnik, Rado Jerman,

Ivan Kajnc, Marženska Korencan, Živorad Lašič, Franček Majcen, Neva Majcen, Janez Mojzer, Vlasta Pertot, Miroslav Petovar, Silva Pirkmajer, Viktor Potočnik, Nada Praprotnik, An-

ton Purg, Vinko Rakuš, Anica Sancin, Jože Stropnik, Marinka Šterk, Valter Švelc in Mitja Vošnjak (dekleta so zapisane z dekliskimi priimki).

E. J.

Novi vestnik

občin Ormož in Ptuj

YU ISSN 0042-0778

Leto: XXVIII

19. september 1991

Številka: 22

VSEBINA

IZVRŠNI SVET SO PTUJ

115. Spremembe in dopolnitve odredbe o razporeditvi delovnega časa v

upravnih organih občine Ptuj in strokovni službi Skupščine občine Ptuj

POPRAVEK

115.

Skupščina občine Ptuj

IZVRŠNI SVET

Na podlagi 95. člena zakona o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih (U.L. SRS, št. 24/79, 12/82, 39/85, 37/87 in 18/88) je Izvršni svet Skupščine občine Ptuj na 27. seji, dne 13/9-1991, sprejel

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ODREDBE

o razporeditvi delovnega časa v upravnih organih občine Ptuj in strokovni službi Skupščine občine Ptuj

1. člen
V Odredbi o razporeditvi delovnega časa v upravnih organih občine Ptuj in Strokovni službi Skupščine občine Ptuj (Uradni vestnik občine Ptuj, št. 38/86), se v 3. členu 1. odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Delovni čas v upravnih organih se razporedi tako, da se začne med 7.00 in 8.00 uro in konča med 15.00 in 16.00 uro, v sredo pa se konča med 17.00 in 18.00 uro.«

Doda se nov 2. odstavek, ki se glasi:

»Čas obvezne prisotnosti na delu za delavce traja:

— v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.00 ure;

— v sredo od 8.00 do 17.00 ure.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

2. člen

V 4. členu se 1. odstavek dopolni z naslednjim besedilom:

»Drugače določen premljiv delovni čas ne sme presegati eno uro delovnega časa. Delovni čas se ne sme začeti pred 6. uro zjutraj in se ne sme končati po 16. uri, v sredo pa ne po 18. uri, razen v izjemnih primerih, ki so določeni s to odredbo.«

3. člen

V 5. členu se 1. odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Uradne ure za stranke so:

— v ponedeljek od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00,

— v sredo od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00,

— v petek od 8.00 do 12.00,

z izjemo Uprave za inšpekcije občine Ormož in Ptuj in odseka za davčno inšpekcijo v Upravi za družbene prihodke, kjer so uradne ure samo v petek od 8.00 do 12.00.

Doda se nov 2. odstavek, ki se glasi:

»Uvede se stalno dežurstvo v Upravi za inšpekcije občine Ormož in Ptuj za sanitarno in tržno inšpekcijo v soboto od 8.00 do 11.00 ure.

Dosedanja 2. in 3. odstavek postaneta 3. in 4. odstavek.

4. člen

6. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na določila 5. člena morajo upravni organi sprejemati stranke vsak delovni dan od 8.00 do 15.00, v sredo pa od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00 ure, v naslednjih enotah:

— v sprejemni pisarni,

— v prijavno odjavni službi v Oddelku za notranje zadeve in v Oddelku za obrambo,

— v krajevnih uradih,

— v matični službi.

5. člen

8. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Evidentiranje prihodov in odhodov, razporeditev dela v okviru razpisa premljivih delovnega časa in druga s tem povezana vprašanja se podrobneje uredijo z pravilnikom, ki ga sprejme Oddelek za občno upravo in krajevne skupnosti.

6. člen

Spremembe in dopolnitve odredbe se objavijo v Uradnem vestniku občine Ormož in Ptuj in začnejo veljati naslednji dan po objavi, uporabljajo pa se od 1/10-1991 dalje.

Štev.: 152-2/91

Datum: 13/9-1991

Predsednik

Izvršnega sveta SO Ptuj
Branko BRUMEN, l. r.

popravek

V uvodu odloka se pred besedama »in Ptuj« dodajo izpuščene besede: »(Uradni vestnik občine Ormož)«.

SEKRETARKA
SKUPŠČINE OBČINE ORMOŽ
Minka Rajh, s. r.

Pismo iz Ljubljane

Dragi Franček

Tvojega zadnjega pisma sem se zelo razveselil, še posebej zato, ker si tudi ti očitno spoznal, da si se glede naše nove oblasti zelo motil, ko si jo po nemarnem kritiziral. Kar zadeva mene, se zelo kesam in priznam, da je imel gospod Peterle popolnoma prav, ko je oškrnil sindikate, seveda svobodno, da so lažnivci in da z vabljenjem ljudi na cesto delavce samo zezajo, medtem ko jim nova oblast ponuja nekaj konkretnega, se pravi delnice, ki jim bodo gotovo prav prišle — če za nič drugega, pa za brisanje riti, če bodo takrat, ko jih bodo dobili, sploh še imeli kaj srati.

Glej, bil sem tudi v popolni zmoti, ko sem mislil, da bi bilo treba ves denar, ki ga premore družba, koncentrirati in ga vložiti predvsem v nova delovna mesta. V resnici pa gre za to, da je treba denar čimbolj razdeliti, kot smo delali v preteklosti, kar seveda pomeni, da sedanja oblast v resnici sploh ne zanemara izkušnje prejšnje oblasti, ko smo več delili kot ustvarili.

Sindikati, seveda svobodni, pa kar naprej nekaj nergajo. Nujno je, da vlada naredi red in zahteva od sindikatov, da podpirajo njena prizadevanja za boljše življenje delovnih ljudi in občanov.

Popolnoma tudi razumem Pirnata in njegove, ki pravijo, da ne kaže zaupati ekonomistom — seveda slovenskim, tistim iz prejšnjega režima — ker ne razumejo, da sedaj ni čas za počasnost, ampak za velike kitajske skoke, teh pa se čisto po pomoti grede tudi nekateri iz prejšnjega režima, ki so pomotoma na oblasti.

Sploh pa pri nas nekateri ne razumejo, da so za vse tegobe krivi predvsem tisti iz prejšnjih časov in seveda iz opozicije, ki kar naprej nagajajo oblasti, namesto da bi jo kot dobra in pridna mati uječali.

Seveda pa naša demokratična in svobodomiselná državna oblast sploh nima nič proti opoziciji. Kaj bi pa rekli v Evropi, če pri nas ne bi imeli parlamentarne opozicije? Gre pa za to, da mora opozicija razumeti, da je za vse slabo kriva prejšnja oblast, in da je vse, kar počenja nova, dobro, tako rekoč nadvse dobro.

Da je naša oblast zares demokratična, kaže tudi to, da vladni predsednik Peterle pusti, da člani vlade delajo, kar se jim zljubi, in da jih kot poredne otroke včasih samo straši z zamenjavami.

Sploh pa se ljudje v vladi zelo dobro med seboj razumejo, razen takrat, ko se slučajno kregajo.

Nekateri kritizirajo vlado, češ da samo prepisuje zakone evropskih držav, kar seveda ne pomeni, da vlada ni inovativna, saj prištedi s tem zagotovo veliko denarja. Koliko manj dela je namreč zato potrebnega, koliko manj strokovnjakov je zato treba organizirati za pomoč in koliko manj denarja gre za njihove plače! Sicer pa, zakaj bi si sami belili glavo, ko pa nam je Evropa tako reč vse prinesla že na krožniku. Samo vzeti je treba. V prejšnjem režimu pa so kar naprej nekaj tuhtali, namesto da bi delali tako, kot dela sedanja oblast, ki nam pripravlja same prvostopne zakone, s katerimi bo predvsem najbolj zadovoljna desetina najbolj naprednih Slovencev, kar pomeni, da nam gre za napredek. Ljudskim masam je treba razdeliti božjo milost, nekaterim posvečenim in poklicnim pa malo več, da reveži ne bodo stradali.

Saj si seveda bral Kadijevičev odgovor na Mesičeve zahteve o umiku vojske na Hrvaškem v vojašnice. Jaz se s Kadijevičem absolutno strinjam. Na papirjih, ki jih ima v Beogradu pred seboj, črno na belem piše, da je vojska v tem spopadu nevtralna, tako pa mu govorijo tudi njegovi podrejeni visoki oficirji, ki imajo pisarne v neposredni bližini. Oni že vedo, kako je v resnici s stvarjo.

Veš kaj, Franček, za konec tega pisanja ti predlagam, da mi pošlješ v podpis deklaracijo o prepovedi pisanja deklaracij, ker je tega že toliko, da ne vemo kam z njimi.

Se enkrat hvala za ozimnico in vse najlepše ti želi

TONČEK

Vojna in neurje terjala šest in pol letnih proračunov občine

V slabih dveh mesecih sta vojna in močno neurje oklestila občino Ormož za šest in pol letnih proračunov, je ob obisku predsednika skupščine Rdečega križa Slovenije prof. Jureta Gartnerja in sekretarja predsedstva vlade Vili Trofenika.

Govorili so o pomoči, ki je že prispela v občino, in tudi o tisti, ki je bila obljubljena, pa je še ni. Misljenih je 30 milijonov dinarjev iz naslova republiške solidarnosti, ki jo je obljubil ob svojem obisku podpredsednik republiške vlade dr. Leo Šešerko. Vili Trofenik je ob tem pripomnil, da so po vsej verjetnosti pri republiški solidarnosti težave, ker so bila po vsej verjetnosti sredstva porabljená ob vojni škodi. Pohvalna pa je pomoč ljubljanske občine Center, ki je prispevala 1.100.000 dinarjev, občini Moste in Šiška pa vsaka po 100.000. V teh težavnih časih je pomagala tudi Stanovanjsko komunalna banka, iz naslova zavarovanja, je prišlo manj denarja, ker imajo ljudje objekte nizko zavarovane. Ker je bilo odkritih veliko hiš, je bilo splošno precej težav s strešno kritino, to pa so po zaslugi iznajdljivih posameznikov, ki so strešnike pripeljali v Ormož, rešili. Seveda pa še ni v celoti plačana. Po besedah predsednika občinskega izvršnega sveta so posledica ujme težave v zdravstvu, predvidevajo pa jih tudi v šolstvu, predvsem pri prehrani šolskih otrok na območju, ki ga je ujma najbolj prizadela — pri Tomažu.

Ob tej priložnosti je predsednica občinskega odbora Rdečega križa **Gabrijela Kušar** povedala, da so se aktivisti Rdečega križa takoj po ujmi z vso odgovornostjo vključili pri zbiranju pomoči za prizadete kraje. Na predsedstvu so se dogovorili o načinu in časovni razdelitvi zbiranja ter vse aktivnosti uskladili s krajevno organizacijo RK Tomaž. Prva je na pomoč priskočila občinska organizacija RK iz Ljutomer, ki je že slab teden po neurju pripeljala k Tomažu več kot tona in pol vrtnin, že naslednji dan je OO RK Ormož razdelil 65

ORMOŽ

družinam 1500 kg moke in 500 kg testenin. V pomoč prizadetim krajem in ljudem sta se vključila krajevna organizacija Rdečega križa in Karitas iz Podgorcev, aktivisti RK iz Velike Nedelje, zbiranje pomoči je potekalo tudi preko ljubljanske Karitas. Družine so dobile hrano, zelenjavo, ženske iz sosednjih krajev niso pozabile niti na sadike solate; tega so bili prizadeti še posebej veseli.

»Kaj pomeni pomagati ljudem v stiski in kako velika je človeška hvaležnost, dokazujejo Mozirčani. Ko smo zbirali pomoč zanje ob lanskem neurju in povodnji, nismo vedeli, kako hitro bomo tudi mi potrebovali njihovo in kako pristrčno nam jo bodo vračali. Izkazali so se že pri pomoči za odpravo vojne škode, roko pomoči so nam ponudili tudi ob sedanji elementarni nesreči,« je med drugim povedala predsednica ormoškega RK. K Tomažu so pripeljali 3000 kosov opeke, dva kubična metra lesa, nekaj vrtnin, naslednji teden pa še ponovno 1563 kosov opeke ter 500 lat in tramov za ostrešje.

Drago Bajc iz Kranja je podaril 400 kosov salonitnih plošč, iz Gorišnice je občinski odbor pre-

jel 20.000 dinarjev, kar so razdelili štirim družinam. Vrsta pomoči je še napovedana, med drugim tudi obleke iz tovarne Mura iz Murske Sobote. Gasilsko društvo Hardek je preko drugega gasilskega društva pripravilo 100 vreč pšenice in koruze, v glavnem hrane za živino. To so k Tomažu že odpeljali. Gabrijela Kušar je ob tej priložnosti pohvalila tista ormoška podjetja, ki jim pomagajo s prevozi hrane in drugega na prizadeta območja.

Kljub vsemu delu, ki ga opravlja občinski Rdeči križ, pa še vedno nimajo pravih skladišč. »Resnično je, da se žalost običajno kopiči. Kot so revni naši kraji, tako je reven tudi občinski Rdeči križ. Se danes nimamo lastnega skladišča, domujemo zdaj tu, zdaj tam, povečini v skrajno neprimernih prostorih. Hudo nam je, če moramo dati vlažna oblačila,« je z žalostjo povedala Gabrijela Kušar.

Sekretar RK Mirko Jelenič je povedal, da se je v ublažitev težav ob neurju vključil tudi republiški Rdeči križ. Do sedaj so že poslali v Ormož 20.000 dinarjev, s sabo pa so pripeljali 60 torbic za solarje na prizadetih območjih z vsemi potrebščinami v vred-

nosti 100.000 dinarjev. »Res je, da se je vojna, ki smo jo doživljali vsi, globlje zarila v srca Slovencev, neurje pa manj, ker so ga doživljali prebivalci samo na manjšem delu. Ko pa smo izvedeli, kaj se je dogajalo, smo sklenili takoj pomagati. Nameravamo poslati še 100.000 dinarjev, potegujemo pa se tudi za mednarodno pomoč. Dogovarjamo se s koordinacijskim odborom Rdečega križa v Trstu, kjer so zbirali denar za vojne oškodovance. S primernim prikazom stanja, upam, da bomo dobili med 10 in 15 tisoč DEM in s tem oskrbeli kakšno stavbo.«

V minulih dneh so prišla v Ormož interventna sredstva republiškega ministrstva za kmetijstvo v višini 10 milijonov dinarjev in so namenjena izključno ublažitvi škode v kmetijstvu. Pri ormoškem svetu so v sodelovanju s centrom za socialno delo namenili za pomoč enkratno denarno pomoč družinam s šoloobveznimi otroki v višini 3.700 dinarjev za posameznega otroka. Pomoč je prejelo 21 družin, od tega tri iz Ormoža, druge pa od Tomaža. Sedemim najbolj ogroženim občanom so prav tako podelili enkratno denarno, ki je znašala 7.200 dinarjev na posamezno družino.

Vida Topolovec

Novo vozilo za gasilce iz Senešceva

Kljub velikim spremembam v naši družbi bo dejavnost gasilcev vedno ostala nespremenjena. Še bolj moramo uveljaviti operativne sposobnosti ter nenehno dopolnjevati tehniko, saj prevzemamo vedno več raznih nalog in odgovornosti. Tega so se zavedali gasilci iz Senešceva in so prvo nedeljo v septembru predali namenu novo gasilsko vozilo TAM — 80.

Glavni pokrovitelj in obenem bote novega avtomobila je bil lastnik trgovine Breg Franc Zeleznjak.

Kot je bilo razvidno iz pozdravnega nagovora

predsednika društva Janka Jesiha, je 70 odstotkov finančnih sredstev prispevala OGZ Ormož, drugih 30 so dodali člani društva in sosaščani.

O nesebičnem delu in širšem pomenu gasilstva je vsem zbranim govoril Ivan Vajda, poveljnik OGZ Ormož, v katero je včlanjenih 21 gasilskih društev, organiziranih v petih gasilskih centrih.

Vsem botram se je za finančno pomoč zahvalil tajnik društva Jožef Kos, rdečega lepota pa je z zaprisego prevzel v čuvanje strojnik in šofer društva Franc Štager.

Tone Kace

KAKO UPORABITI PROSTORE ODHAJAJOČE ARMADE**Iz sablje — plug**

Vojne, ki je Slovenija ni dobila, saj ji je zmago podarila armada, ki se umika, je končana. Bratska armada, presenečena nad našo nesposobnostjo bratstva, ker šibkejši brat pač uboga močnejšega, se je odločila s seboj odpeljati vse, kar je »njenega«. Pustila je tisto, česar pač ni mogoče odpeljati.

Pustila je zgradbe, katerih prebivalci so bili doslej vojaki, sedaj

ljevali, da bodo zadovoljni tako občani kot zidarji bodoče slovenske vojske, smo vprašali načelnika oddelka za ljudsko obrambo občine Ptuj mag. Janeza Merca. Ni nam mogel natančno odgovoriti, saj obstajajo tri skupine, ki si prizadevajo za pridobitev prostorov: občina Ptuj oziroma občani, območni štab Teritorialne obrambe in republika s konceptom nacionalne varnosti.

rali, se zabavali in ustvarjali. Z odhodom vojske bi ga lahko dobili. Toda kako naj mladi preprečijo močnejšim in vplivnejšim, da si ne bodo razdelili vse pogarč, njih pa pustili praznih rok?

Lahko zbirajo podpise, demonstrirajo, se udeležijo javnega razpisa (ki bi bil v tem primeru zelo potreben), vsekakor pa ne smejo brezvoljno zamuditi priložnosti, ki se jim sedaj ponuja.

Konkretnih načrtov še ni. Prav to pa omogoča vsem, da še pravočasno vplivajo na odločitev, kako se bodo razdelile in uporabljale nekdanje vojašnice.

SLAVKO POGBREŽNIK

... In kaj mislite vi:

● Za kakšno kulturno dejavnost, pa tudi za kakšne športne zveze, v Ptuj je namreč za te dejavnosti vedno primanjkovalo prostorov.

● Prostor bi morali biti namenjeni predvsem potrebam širše družbe, ne pa posameznikom, da se ne bi ti okoriščali z njimi.

● Za skladišča, v njih bi lahko bila tudi kakšna upravna zgradba; ali pa naj jih podrejo in naredijo parkirišča, v Ptuj jih tako primanjkuje.

● Zdelo bi se mi narobe, če bi se ti prostori izrabili samo za slovensko vojsko — za Slovence bi to bilo enako, le na drug način; naj jih dobi mladina, ki ji primanjkuje prostorov za družabne in športne dejavnosti.

● Naj vselijo v te prostore OŠ Olge Meglič in vrnejo staro gimnazijo tja, kjer je bila.

● Prevzeti bi jih morala TO.

● Za kulturne dejavnosti, ki jih Ptuj primanjkuje.

● Težko je povedati, za kaj bi lahko izkoristil ta prostor, saj ga ne poznam dobro; naj se tukaj naredi vzgojno-izobraževalni center, če bi prostore bolje poznal, bi lahko povedal tudi kaj več, a najpomembnejše je, da niso oni tukaj, da ostanemo sami.

pa bi jih lahko uporabljali povsem navadni ljudje. Ali bo v njih šola, vrtec, mladinski klub ali kulturna ustanova, se še ne ve. Najbolj zgovoren je odgovor enega od mimoidočih, ki je sodeloval v naši anketi, da je težko soditi o uporabnosti prostorov, ki jih niti ne poznaš dobro. Prav nepoznavanje prostorov pa je vzrok bojazni nekoga drugega, da se bo tudi s tem nekdo okorištil.

Kako se bodo prostori razde-

Kako torej vplivati na razdelitev prostorov in oblikovati skupni interes? Gospod Merc meni, da prek legalnih ustanov: prek strank in skupščine, prek občinskih obrambnih organov in prek vlade. Občani lahko torej svoj interes izrazijo v strankah, te pa potem v skupščini.

Toda ali ni ta vpliv preveč posreden za mlade, ki nimajo vpliva v strankah in tudi v organih oblasti ne? Mladi Ptujčani nimajo prostorov, kjer bi se lahko zbi-

Skupščina bo ponovno razpravljala o šolskih okoliših

Po dokaj burnih reakcijah in žolčni razpravi na juljskem zasedanju zborov, še posebej krajanov Koga, je potekala razprava o organizaciji osnovnošolske vzgoje in izobraževanja v občini Ormož na zadnji seji izvršnega sveta mirno oziroma je skoraj ni bilo. Stanko Čurin je samo pripomnil, da je bilo o šolskih okoliših povedanega že veliko, zadnje besede o tej problematiki pa bodo imeli občinski poslanci na prihodnji seji skupščine.

Vili Trofenik je pojasnil, da je sedanji predlog za šolski okoliš Središče ob Dravi narejen variantno, ker v razpravi na zadnji seji skupščine ni bilo strokovnih elementov, temveč zgolj političnih. Poslanci se bodo na skupščinski seji odločali, ali bo šolski okoliš Koga, ki obsega vasi Gomilo, Jastrebec, Kog, Lačovec, Vitan in Vodranci, pripadal na višji stopnji matični šoli v Miklavžu ali Središču ob Dravi.

ORMOŽ

Po zakonu o osnovnih šolah se bodo vse šole v ormoški občini poimenovala po kraju, kjer imajo svoj delež.

Vili Trofenik je nakazal težave, ki bodo v prihodnje spremljale vse enoparalelne šole in zaposlitev učiteljev na predmetni stopnji oziroma kako jim zagotoviti polno učno obvezo. Takšno stanje bo na treh šolah: v Ivanjkovcih, Miklavžu in Središču ob Dravi. Na območju osnovnih šol Ivanjkovci in Miklavž bodo znotraj skupnega zavoda to lahko reševali, težje pa bo v Središču ob Dravi. V šolah v Ormožu, Veliki Nedelji in Tomažu so za doseganje učne obveze učiteljev na predmetni stopnji zagotovljeni normalni pogoji.

Vida Topolovec

Gasilci iz Senešceva pred novim vozilom

Poročali smo, da so na juljski skupščinski seji na čuden način zavrnili imenovanje treh ravnateljev, vendar pa so dopustili možnost, da do imenovanja novih pri Miklavžu. Središču in Tomažu ostanejo kot vršilci dolžnosti dosedanja ravnatelji, le da morajo to svojo odločitev in pripravljenost tudi pisno potrditi. Vsi trije so to storili, tako da na omenjenih osnovnih šolah ob začetku šolskega leta ni bilo težav. Na ta način je problem vodenja teh osnovnih šol začasno rešen. Tako bo najbrž ostalo vse do sprejetja novega republiškega zakona, po katerem naj bi ravnatelje imenovali zavodi sami.

Štatenberg in mladenke

Po večmesečnih pripravah in prelaganju termina zaradi vojne je le prišel dan, ko je Bistriška panorama, občinski časopis Slovenske Bistrice, organizirala izbor Najlepše '91. Viteška dvorana dvorca Štatenberg je bila polna občudovalcev lepote. Prireditev so popestrili z ansamblom Kristali iz Rogaške Slatine, zapel je mlad pevec Simon Golob, svoje čarovnije pa je pokazal čarodej mister M. Medtem ko je petčlanska komisija izbirala najlepšo mladenko, je skupina Mavrin iz Maribora prikazala modno revijo Planikinih poslovalnic Urša in Market iz Slovenske Bistrice.

Za tekmovalce je bilo prijavljenih šest mladenk, za najlepšo pa je strokovna žirija izbrala 17-letno dijakinjo srednje šole za blagovni promet Simono Bohak iz Slovenske Bistrice, ki je aktivna že pri manekenski skupini Mišela iz Maribora. Njeni spremljevalki sta bili Irena Pušnik iz Leskovca in Anita Lunežnik iz Frajhajma. Mladike so

prejele denarne in praktične nagrade; praktične nagrade so prejele tudi tiste, ki niso bile izbrane.

Sponzorji izbora Najlepše '91 so bili številni zasebniki in podjetja bistrške občine, generalni sponzor pa je bilo Trgovsko podjetje Planika iz Slovenske Bistrice.

Nataša Pogorevc

Mojstrski zvoki tria Lupinc

NOVOSTI IZ DOMAČE GLASBE

Harmonika, najbolj značilen slovenski instrument, je cenjena tudi med našimi zamejci v Italiji, saj z njo godci budijo narodno zavest. Eden vidnejših virtuozov na diatonični harmoniki je Zoran Lupinc, ki ima za seboj že vrsto najvišjih lovorik na harmonikarskih tekmovanjih ter naziv svetovnega prvaka na frajtonarici iz let 1987 in 1988.

»Na diatonično harmoniko sem začel igrati pred dvanajstim leti, bolj za šalo kot zares, končal pa sem tudi študij roga in klavirske harmonike. Leta 1984 sem se resneje spoprijel s frajtonarico in začel nastopati na raznih tekmovanjih; najprej sem dobil plaket kot bodoči up, potem pa osvojil celo serijo prvih nagrad. Med najvažnejše uspehe štejem tekmovalne zmage na mednarodnem tekmovanju v Saurisi '84, na mednarodnem tekmovanju v Anconi '87, na Zlati harmoniki '87 v Ljubljani, na 1. svetovnem prvenstvu v Ahtnu '87. Najprej sem igral Slakove in Miheličeve melodije, sedaj pa si skladbe pišem sam,« je povedal Tržačan Zoran Lupinc.

Od leta 1982 igra kot hornist in harmonikar (na klavirski harmoniki) v ansamblu Fantov s Krasa z Opčin pri Trstu, ki je bil zmagovalac 13. zamejskega števnerskega festivala.

Leta 1986 je ustanovil skupaj s tržaškim slovenskim kulturnim društvom Glasbeno šolo za diatonično harmoniko, to društvo pa za prvi maj prireja tudi tekmovanje frajtonarjev. »Kot glasbeni pedagog poučujem trobila in obe harmoniki — klavirsko in diatonično. Gojence učim na podlagi svojega učenika. Sicer pa učenec dajem zgled s številnimi nastopi v živo, kjer lahko pokažem vso hitrost prstov ter tehniko... Nastopam predvsem v Furlaniji in Sloveniji, gostoval pa sem tudi v Kanadi. V Italiji sem posnel kaseto, snemal sem za Radio Koper in RAI, v Avstriji je izšla laserska plošča. Dvanajst posnetkov viš v izvedbi tria Lupinc je za slovensko tržišče pravkar iz-

dala tudi Založba Obzorja-Glasbeno založništvo Helidon na kaseti z naslovom Mojstrski zvoki,« pravi Zoran Lupinc.

Spomladansko vedrino, skladbo Zorana Lupinca, smo občudovali že na Alpskem večeru '88, virtuoz jo je moral ponavljati, pa

je imel smolo s tonskim posnetkom play backa; vendar ga takrat ni zmedlo, navdušena publika ga je pri izvajanju vzpodbujala kljub neljubemu dogodku. Na letošnjem Alpskem večeru '91 na Bledu se ta spodrsilaj ozvočevalcem ni pripetil pri Lupincu, ampak pri Ivo Robiču in ob tem mi je dejal, da mu je žal skazenega nastopa, ki ga je tudi sam preizkusil na svoji koži, vendar se profesionalci dobro znajdejo tudi v takšnih trenutkih.

S televizijo Slovenija občasno sodeluje, pred leti so ga povabili v Košnikovo gostilno, Poletno noč, nastopil pa je tudi v Video mehu. Njegove viže se vrtijo tudi v radijskih programih in na Lojtrci domačih.

Na kaseti, ki jo je posnel v studiu VM-Records v Avstriji in je izšla tudi pri nas, je deset Lupinčevih kompozicij, ki jih je posnel s triom, vendar ima vodilno vlogo harmonika, na kateri je pokazal vse svoje znanje, uporabil razne prijeme in efekte, dvojino in drugo nasnemavanje, uporabil pa tudi bariton, bas in kitaro kot ritem.

Viža pri Liviatu je v počasnem ritmu z dvema harmonikama, skladba Pod Šempolajem je virtuozna v tehničnem smislu izvajanja, melodija Za tvoj rojstni dan je počasni valček z uporabo nenavadnih harmonij za to vrsto glasbe, poskočna je polka Na zdravje in v klasičnem zvunu valček Srečno voščilo. Hitrost viž Zoran Lupinc predstavi v pesmih Zopet doma, Sosed Gašper, Spomini in Spomladanska vedrina, polka S kolesom na pot pa harmonijo ureže v jazz stilu... Po svoje je Lupinc priredil skladbo Schannela Dunaj ostane Dunaj ter Avenikovo vižo Od vasi do vasi.

In kakšne načrte ima rojak Zoran Lupinc s svojo muziko? Išče dobre soliste, saj bi svoji glasbi v bodoče rad dodal tudi vokalno izvedbo s sporočili pesmi. V kratkem namerava snemati novo ploščo, potekajo pa dogovori za gostovanje prek velike luže — v Ameriki...

DRAGO PAPLER

MOJSTRSKI ZVOKI

LUPINC

Trio Zorana Lupinca

Po agresiji ponovno srečanje podmladka OGZ Ormož

Prvo nedeljo v septembru so se ponovno po dolgem premoru srečali pionirji in mladinci OGZ Ormož na športnem tekmovanju. Tokrat so se v lepem sončnem popoldnevu pomerili v krosu.

V kategoriji pionirjev so se pomerile štiri, v kategoriji mladincev pa kar devet ekip iz osmih gasilskih društev. V odlični organizaciji OGZ Ormož in v soorganizaciji domačega gasilskega

društva Senesči je tekmovalje potekalo brez zastojev in pritožb.

Najboljši so bili: v kategoriji pionirjev od 7 do 11 let posamežno: 1. Josip Novak, GD Obrež, 2. Dejan Kosi, GD Velika Nede-

lja, 3. Damjan Jesih, GD Senesči; v konkurenci pionirjev ekipno: 1. GD Velika Nedelja, 2. GD Obrež, 3. GD Trgovišče; v kategoriji mladincev od 12 do 16 let posamežno:

1. Robi Bezjak, GD Velika Nedelja, 2. Boris Horvat, GD Senesči,

3. Sandi Sambolec, GD Senesči; v ekipni konkurenci mladincev:

1. GD Ključarovi, 2. GD Cvetkovi, 3. GD Senesči.

V skupni uvrstitvi je zmagala GD Velika Nedelja pred GD Trgovišče.

Prvovrščeni ekipi v pionirski in mladinski konkurenci sta prejeli v trajno last pokale, dar OGZ Ormož. Za skupno uvrstitev je GD Senesči prispevalo prehodni pokal in za prve tri uvrščene spominske medalje.

Po končanem tekmovanju so se pionirji in mladinci udeležili družabnega srečanja, ki so jim ga pripravili ljubitelji domačini.

TONE KACE

Pionirji in mladinci na startu

OSMI BISTRIŠKI TEDEN

Dobimo se pod grajsko lipo

V nedeljo je zaprl vrata osmi bistrški teden, ki je trajal od 11. do 15. septembra pod geslom »Zdravo okolje in prehrana«. Letos se je posebej predstavila hitro razvijajoča se krajevna skupnost Oplotnica, kjer so v nedeljo odprli prvi oplotniški jesenski sejem.

Od minule srede do nedelje je mesto Slovenska Bistrica živelo s turistično prireditvijo, ki je na pragu prihajajoče jeseni potekala že osmič. Trgovine so pripravile posebne ponudbe, ob vsem pa so sodelovali zasebni in družbeni gostinci. Pričelo se je z nastopom najstarejše slovenske godbe na pihala iz Frajhajma, nadaljevali so ljudski pevci in člani filklorne skupine iz Makol, vavberški fantje, pevske ženskega pevstva zbora DPD Svoboda iz Slovenske Bistrice in folklorna skupina s Tinja.

V slovenjebistriškem gradu so ob tej priložnosti odprli številne razstave, med njimi je končno zagledala luč sveta Arkova etnološka zbirka z okoli 6000 eksponati. V bistrškem športnem parku je v popoldanskih urah potekal teniški turnir za šolarje.

V četrtek, drugi dan bistrškega tedna, so se pričeli »sladki dnevi« v prostornih podjetja za gostinstvo in turizem Impola. Na voljo je bila posebna ponudba sladolezov, sladkih jedi, in kar je bilo še posebej mikavno za otroke, lahko so si ogledali otroško modno revijo. Staro in mlado se je v Impolovi menzi sladkalo vse tja do nedelje.

Najbolj živahen dan petdnevnega osmega bistrškega tedna je bil brez dvoma petek, ko se je še posebej predstavil Kmetijski kombinat Slovenska Bistrica. Dopoldan je v predporočni dvorani bistrškega gradu potekala okrogla miza o okolju, ker je tudi celotni bistrški teden potekal pod geslom »Zdravo okolje in prehrana«. Že od 11. ure dalje je bila v grajski kleti pokušnja bistrških vin, ob 20. uri pa prva licitacija arhivskih vin Kmetijskega kombinata Slovenska Bistrica. Zabavno je bilo tudi pred gradom, kjer so potekale vse prireditve. Na sklepni prireditvi »Ra-

Oplotnišče, v nadaljevanju je bil pester kulturni program z nastopom žanjc in mlaticev iz Koritna, mešanim pevskim zborom, oplotniškim Jurjem Vodovnikom ter nastopom sester Kvas ob spremljavi Smogavčeve harmonike.

Na grajskem dvorišču v Slovenski Bistrici so se v soboto predstavili aktivni kmečkih žensk z Zgornje Ložnice, Smartnega, Videža, Slovenske Bistrice, Tinja in Poljčan s prodajno razstavo dobrot domače kuhinje, popoldan pa je bil prikazan kulturni utrip na vasi v izvedbi članic aktivna kmečkih žensk.

V Oplotnici je ta dan potekala gasilska vaja, popoldan je bila modna revija oblačil Planike, revija priček in humoristični Vroči telefon, vse skupaj pa so sklenili z zabavo ob spremljavi ansambla Sedmi raj.

V nedeljo so v Oplotnici odprli prvi oplotniški jesenski sejem. Organizatorji zagotavljajo, da bo postal tradicionalen. Dejavnost krajevne skupnosti so prikazali na številnih razstavah, ki so bile v večini na notranjem grajskem dvorišču v Oplotnici. Na voljo so bile domače kmečke dobrote, prikaz starih kmečkih obrti, sadja, malih živali in živine. Popoldan so se ponovno predstavili kosci, prišli so pohorski vasaletci in številni drugi. Vse dni so si obiskovalci lahko ogledali razstavo ročnih del in slike domačih umetnikov. Prvi oplotniški jesenski sejem so sklenili Bratje iz Oplotnice.

Na notranjem grajskem dvorišču v Slovenski Bistrici so bile v nedeljo prav tako sklepne prireditve osmega bistrškega tedna, sodelovali so pevci bistrškega obrtniškega zbora in ekipa Telefon expressa.

Ob že omenjenih prireditvah

Pod grajsko lipo je bilo vse dni veselo

z gibanjem življenja« so izžrebali glavno nagrado, vse skupaj pa je popestril še Moped show.

Ta dan se je predstavila krajevna skupnost Oplotnica, kamor so se gostje iz Slovenske Bistrice v popoldanskih urah pripeljali z oldtajmerjem. Med drugim so predali namenu novo brv čez

je bila še vrsta športnih, ki so potekale v bistrškem športnem parku in še kje drugje.

Generalni pokrovitelj osmega bistrškega tedna je bilo zasebno podjetje Avtofinal iz Slovenske Bistrice.

Tekst in foto: Vida Topolovec

Slovenjebistriške cestne zagate

Občinsko središče slovenjebistriške občine ima posebne prometne težave. Ves težki tranzit je speljan skozi mesto, vsakodnevne težave pa doživljajo tudi vozniki ob večno zaprtih železniških zapornicah na Pragerskem. Prav slednje in obvoznica zahtevata posebno obravnavo. O tej in še kakšni cestni zagati, med njimi je tudi prekatgoriziranje lokalne ceste Oplotnica—Cezlak—Pesek, urejanje najmanj 270 km gozdnih cest na območju občine, mostu čez Dravinjo pri Poljčanah... je tekla beseda minuli tork v Slovenski Bistrici ob obisku republiškega ministra za promet in zveze Marjana Krajca in direktorja republiške uprave za ceste Andreja Levičnika.

Maks Hohlner, predsednik slovenjebistriške vlade, je povedal, da so gosta seznanili z vsemi nastajajočimi problemi, ki so za občino velik problem ne samo v prometnem pogledu, temveč tudi finančno. Prikazali so jima še dotrajanost regionalne ceste Slovenska Bistrica—Poljčane—Podprat in regionalno cesto proti Majšperku. »Seznani smo ju s problematiko pomanjkanja denarja za lokalne ceste, za katere dobivamo samo 10 do 15 odstotkov sredstev za vzdrževanje. Republiški minister za promet se je strinjal s to ugotovitvijo, prav tako tudi s problematiko slabih mostov čez te ceste. Seznani smo ga s plazovi, ki se ponovno pojavljajo na območju občine; nekaj jih je starejših, nekaj novejših, vsi pa povzročajo težave v prometu na regionalnih in lokalnih cestah. Pogovarjali smo se tudi o problematiki nekdanjih gozdnih cest ob reorganizaciji gozdnih gospodarstev. Okoli 60 km je takšnih, ki bi prišle v upravljanje občine in bi jih morali prekatgorizirati v lokalne. To so predvsem ceste, ki povezujejo posamezne kraje. Opozorili smo tudi na cesto, ki pelje iz Oplotnice do Peska, saj bi jo bilo potrebno zaradi njene pomembnosti predvsem v turističnem pogledu ponovno prekat-

gorizirati v regionalno. Problematiko prometa skozi mesto pa bo potrebno reševati skupaj z urejanjem nivojskega križišča na Pragerskem. Dokazati bomo morali, da je promet na tem območju resnično tako močan. Na osnovi tega bodo izdelali idejne projekte, na katerih bi bil vrisan odvoz z avtoceste Maribor—Celje na kraju Devina; tu bi bil izhod za smer Ptuj—Ormož—Madžarska. Dokončni projekti za to cesto bodo kmalu izdelani, predvidevajo pa tudi severno obvoznico proti Pragerskemu, se pravi nadvoz železniške proge.

Pri pogovoru smo ministra poskušali prepričati, da je to izrednega pomena za slovenjebistriško občino, naj poskušajo v prihodnjem letu vse to vnesti v republiški program za ceste in predvidijo sredstva za začetek del na tem področju, da se končno vse skupaj premakne z mrtve točke,« je sklenil Maks Hohlner.

Vse težave bo potrebno še pravilno predstaviti v republiški vladi, od tega pa je odvisno, ali se bodo dolgoletne želje Bistrčanov končno udejanile. Čas bi že bil, pravijo občani.

Vida Topolovec

Ena izmed avstrijskih kmetij. Popolna urejenost, cvetje in okrasno grmičevje. Prizidek (levo) je prašičji hlev.

Zdrave dobrote bio kmetije tudi za obiskovalce.

S KMEČKO ZVEZO ZA STROKOVNI IZLET

Dvodnevno potepanje po sosednji Avstriji

Tisto, kar si danes želimo, nas lahko čez noč pahne v velike težave. Mislim na naše spogledovanje z Evropo, njenim gospodarstvom ter njeno miselnostjo in preračunljivostjo. Avstrija kot ena naših prvih vzornic nam je odprta in pripravljena pokazati vse, kar nas zanima in kar nam utegne v bližnji prihodnosti koristiti kot nepogrešljiva izkušnja. Žal se tega premalo zavedamo. Na poziv Kmečke zveze — ljudske stranke, ki je organizirala dvodnevno ekskurzijo v sosednjo Avstrijo, se je odzvalo premalo neposrednih proizvajalcev — kmetov. Zanimanje pa je pokazalo precej predstavnikov pospeševalne službe in posameznikov, ki se neposredno ali posredno ukvarjajo s kmetijstvom.

NAJVEČJI KMETIJSKI SEJEM V RIEDU

Od konca avgusta do osmega septembra je bil v Riedu, severnoavstrijskem mestu, odprt eden največjih kmetijskih sejmov v Evropi. Prireditev odpre vrata vsako drugo leto, obišče pa jo več kot milijon obiskovalcev. Takšen obisk je tudi razumljiv: sejem je sredi kmetijske Evrope, zaradi enoletnega premora pa se

ko skromnost Avstrijcev. Pravzaprav gre za to, da ne vlagajo v nič, kar ne prinaša koristi. Tako smo sredi lepe, moderne vasi, ki pa diši po dobri stari kmečki domačnosti, opazili tudi nadvse skromen gasilski dom. Še s starim lesenim stolpom za sušenje cevi. Je pa še vedno lepo vzdrževan in gotovo služi svojemu namenu prav toliko kot naši razkošni gasilski domovi, ki so mnogo krat največje in najrazkošnejše

kih 60 kilometrov oddaljeno od Dunaja, z 22 tisoč prebivalci, z nekaj velike industrije. Kmetijska šola je seveda zunaj mesta, na lepi vzpetini. Šola ima 76 hektarov kmetijskih zemljišč, od tega 13 hektarov gozda. Zemljo obdelujejo s tremi traktorji, imajo okoli 2 tisoč poskusnih parcel, 20 krav, nekaj prašičev, tudi koze in ovce ter perutnino. Vse skupaj je v prvi vrsti namenjeno poizkusu in pridobivanju novega znanja, ki ga učenci s pridom prenašajo na svoje kmetije. Gre namreč za šolo, ki daje učencem povsem konkretno znanje. Z dokončanjem šole in poznejšimi dodatnimi izpiti postanejo učenci mojstri kmetije in so torej usposobljeni za prevzem kmečkega gospodarstva. Če so Avstrijci skromni na vsakem koraku, tega ne bi mogli trditi za odnos države do šolstva. Vsaj na primeru kmetijske šole v Amstettenu je mogoče trditi, da se država do šolstva ne obnaša kot mačeha. Velik objekt je urejen do potankosti, urejen je tudi internat, ki sodi k šoli. Učilnice so sodobne, ena med njimi opremljena z računalniki. Učenci dobijo torej znanje tudi s tega področja, ki tudi v kmetijstvu vse bolj izpodriva klasično planiranje in spremljanje gospodarjenja.

Šola ima tudi delavnice. V njih dobijo bodoči gospodarji konkretno znanje v obdelavi lesa, usposobijo se za popravilo traktorja in drugih strojev. Fantje so ob končanju šole usposobljeni tudi za zakol prašiča in izdelavo mesnih izdelkov. Skratka — šola nudi vse znanje, ki je potrebno gospodarju ali gospodarici na kmečkem gospodarstvu. Naj dodam še to, da smo v šolskem hlevu videli kravo, ki daje neverjetnih 8 tisoč osemsto litrov mleka.

Dober izziv torej za bodoče mlade gospodarje na kmetijah.

KMETIJSKA ŠOLA — VELEPOSESTNIK

Drugi dan ekskurzije je bil namenjen kmetijski šoli v Amstettenu in ogledu dveh tamkajšnjih kmetij. Amstetten je mesto, ka-

Gospodar kmetije (levo) prejema darilo Kmečke zveze — slovensko vino.

OBISK DVEH KMETIJ

V spremstvu direktorja kmetijske šole smo si ogledali še dve kmetiji. Prva je prešla iz klasičnega kmetovanja sedanega časa na tako imenovano biokmetovanje (Bio Bauer). Pridelava na tej kmetiji — in takih nastaja v Avstriji vse več — teče povsem brez pomoči kemije. Ne uporabijo niti grama umetnega gnojila,

Kot smo dobili vtis, je življenje na kmetiji sicer polno dela, vendar mirno, in kot smo se lahko prepričali, se tudi krave v globoki slami počutijo mnogo boljše kot na mrzlih in trdih betonskih rešetkah. Ob odhodu z biokmetije pa smo tudi sami poskusili nekaj njihove biohrane: kruh, zaseko, čebulo in jabolčnik, ki bi ga bilo pri nas že kar sramotno ponuditi.

Računalniško opremljena kmetijska šola v Amstettenu.

niti kapljice zaščitnih sredstev. Pridelujejo zdravo hrano in imajo tudi v prodaji svojih pridelkov poseben status. Medtem ko imajo druge kmetije določeno zgornjo mejo pri prodaji pridelkov, lahko biokmetija prodaja svoje pridelke tudi zunaj določenega obsega, na drobno neposrednim potrošnikom. Tako kmetija v Amstettenu prodaja mleko, pšenično in še kaj drugega. Ljudje pridelke radi kupujejo, saj gre za zdravo hrano brez škodljivih kemičnih sredstev. Ob takem pridelovanju so seveda pridelki precej nižji, to pa v Avstriji ob hiperprodukciji hrane ni problem. Država tako biopridelavo podpira z visokimi premijami.

Kmetijo, ki smo jo obiskali, vodi mlad gospodar, z njim živijo na kmetiji še njegovi starši in seveda njegova družina. Imajo trideset hektarov zemlje in vse obdelajo sami. Na desetih hektarih pridelujejo krmo za živino, 12 hektarjev imajo posejanih žit, ostalo koruzo, bob... V hlevu imajo trideset molzih krav in nekaj mlade živine, pa tudi nekaj prašičev.

V času našega obiska so krave udobno ležale v globokem nastilju iz slame in mirno prežvekovalle. Gospodar je povedal, da dnevno porabi za nastilj pet kilogramov slame za vsako kravo in da mora nekaj slame tudi dokupiti. Gnoj dnevno mečejo v nižji del hleva in ga po potrebi odstranijo kar s traktorjem. Polja in travnike gnojijo vsak drugi mesec, seveda izključno s hlevskim gnojem. Pri setvah upoštevajo standardni kolobar: najprej posejejo dvoletno travo, po dveh letih ji sledi pšenica, nato koruza ali bob in znova trava. Tako uspešno zatirajo tudi plevela in kemična sredstva niso potrebna.

Pot nas je nato vodila na drugi konec mesta, na kmetijo Franza Hausbergerja v Viehdorf 49. Na tej kmetiji se ukvarjajo izključno s prašičerejo. Drugih živali razen nekaj mačk in kokoši nismo videli. Značilnost te prašičereje je znova ta, da ležijo prašiči v globoki slami, da so beli kot sneg in znova kažejo zadovoljstvo nad takimi razmerami življenja. V glavnem blatijo v nižjem delu hleva in menda so prašiči dokaj redoljubne in čiste živali. Gospodar gnoj iz spodnjega dela hleva

Pot nas je nato vodila na drugi konec mesta, na kmetijo Franza Hausbergerja v Viehdorf 49. Na tej kmetiji se ukvarjajo izključno s prašičerejo. Drugih živali razen nekaj mačk in kokoši nismo videli. Značilnost te prašičereje je znova ta, da ležijo prašiči v globoki slami, da so beli kot sneg in znova kažejo zadovoljstvo nad takimi razmerami življenja. V glavnem blatijo v nižjem delu hleva in menda so prašiči dokaj redoljubne in čiste živali. Gospodar gnoj iz spodnjega dela hleva

Vime, iz katerega dobijo v laktaciji 8.800 litrov mleka.

odstrani vsakih nekaj tednov, in to tako, da odpre široka vrata ter »kida« s traktorjem. Enostavno in učinkovito. Letno zredijo na tej kmetiji 750 prašičev, težkih okoli 110 kilogramov, zato pa potrebujejo eno in pol do dve delovni sili. Poleg gospodarja namreč občasno delata še žena in hči, sicer pa je njuno delo v kuhinji in v pospravljanju velike kmečke hiše. Zanimivo je, da so hlevi za prašiče zgrajeni v po-

daljšku kmečke domačije in da po zunanji podobi prav nič ne odstopajo od podobe domačije. Celo okna in vrata so v enakem stilu. Tudi ta kmetija je tako kot prva, ki smo jo obiskali, s splotji zaokrožena tako, da je na eni strani glavni vhod, in ko se ta zapre, je kmetija nedostopna, znotraj pa je razmeroma veliko dvorišče, sicer brez trave; trava obkroža poslopje in je na kratko pristržena. Povsod vladata popoln red in čistoča.

Se nekaj podatkov o prašičerejski kmetiji: imajo 24 hektarov zemlje, od tega 4 hektare gozda. Imajo tripolni sistem kolobarjenja: koruza, nato na polovici te površine oves in bob, za njima pšenica. Po pšenici pride na vrsto gnojenje in nato setev oljne repice. Krmo za prašiče pridelajo v celoti doma, tudi krme za male prašiče (štarter) ne kupijo. Gnojijo v glavnem s hlevskim gnojem, dušika dodajo le toliko, kot pokaže analiza zemlje. Še nekaj je značilno za prašičje hleve na tej kmetiji. Poleg globokega nastilja slame so ograde lesene. Za naše razmere je vse skupaj kar nekaj primitivno, vendar učinkovito in poceni. Sicer pa Avstrijci pazijo, kot sem že zapisal, na vsak strošek. Manjši je, boljše za njihovo gospodarsko stanje. Tako je tudi pri traktorjih in drugih strojih. Nobenega razkošja, kljub temu pa je vse organizirano tako, da je delo čim lažje. Rezultati njihovega uspešnega dela pa so vidni na vsakem koraku: vse je kot v škaticah in nikjer sledu o napornem delu in izmognitih ljudeh.

Taki so torej naši vzorniki Avstrijci. V dveh dneh smo videli seveda le delček njihovega življenja in dela. O vsem drugem govorijo podatki o uspešnem kmetijskem,

vinogradniškem, turističnem in industrijskem gospodarstvu. O tem govorijo urejene ceste, urejena pokrajina, zadovoljni in bogati ljudje. To pa je pravzaprav naš največji in edini cilj poti v Evropo. Natančnejše gospodarjenje, kruto tržišče in neusmiljena ekonomika pa nas bodo verjetno hitro prisilili tudi v drugačno miselnost. Kmečki zvezi — ljudski stranki, podružnici Ptuj se zahvaljujem za poučen izlet. Jože Bračič

Povsem enostavna in učinkovita oprema v hlevu.

vedno najde dovolj novosti, ki jih obiskovalci lahko vidijo. Gre pravzaprav za tako bogato sejemsko prireditev, da je en popoldan za ogled bistveno premalo. Kljub temu pa je mogoče zaznati hiter razvoj tehnike in tehnologije, ki je v rokah strokovne Evrope in sveta ter v službi kmeta. Seveda lahko drago kmetijsko tehniko naši kmetje le opazujejo in si jo želijo, toda želje pripeljejo človeka v napredek.

Kakorkoli že, udeleženci ekskurzije so se vrnil iz Rieda bogatejši za marsikatero spoznanje.

Da lahko kaj tega pričakujemo tudi v našem kmetijstvu, so porok sicer redki kmetovalci in polne torbe strokovnega materiala, ki so si ga zagotovili predstavniki svetovalne službe.

Skupina je prenočevala v kakih petdeset kilometrov od Rieda oddaljeni vasi. Vasi okoli tega mesteca se poleg kmetijstva ukvarjajo tudi s kmečkim turizmom in kljub številnim turističnim kmetijam je bilo v času sejma izredno lepi, valoviti pokrajini, bližini jezer, popolni urejenosti vasi in kmetij, pa tudi neverjetno skrbno obdelanim poljem.

Vse skupaj spominja na popolnost, ki si jo lahko samo želimo. Na drugi strani pa opazimo veli-

Vzpon na Triglav!

Doživeti Triglav pozno poleti — jutraj zaviti v rahle meglice, zvečer oblit z rdečino zahajajočega sonca. Sončen dan, a ne prevroč. Takšen bo ostal v spominu 50 planincev, članom Planinskega društva Ptuj, ki smo v zadnjem avgustovskem dnevu stali na njegovem vrhu.

V petek, 30. avgusta, smo krenili z zbirnega mesta z željo priti na naš najvišji vrh in preživeti prijetne dni v gorah. Jutranja tema je skrivala sončen dan. Za trojanskimi klanci se je počasi začel odpirati pogled na okoliške hribe. Zaspane glave so se pričele dvigati, in bolj ko smo se približevali Julijcem, bolj je narasla napetost.

Aljažev dom v Vratih je začetek naše poti. Razdelimo se v tri skupine. V začetku pot počasi vijuga. Naenkrat stojiš pred mogočno severno triglavsko steno. Ob trimetrskem klinu s karabinom, ki je spomin na vse alpiniste, ki so pustili življenje v triglavskem pogorju, napravimo prvi skupinski posnetek.

Vzpon

Luknja je čista, torej bo vreme lepo. Pot prek Praga na Kredarico se počasi stopnjuje. Na začetku redki klini so vedno gosteje posejani. Stope so vedno bolj narazen. Matej, Maja, Tibor, Boris in Aljaž, najmlajši planinci med nami sopihajoč iščejo trdne opore v skali. Očke jim žarijo od zadovoljstva. Skrbijo za dobro voljo v skupinah. Ura je že dvanajst, še vedno smo v senci. Šele ko splezamo prek Praga, začuti mo sonce. Vetrovke tlačimo v nahrbtnike, ven pa vlačimo čutare. Tatjana potoži, da ima žulje na obeh nogah. Mojca pa ima probleme s kolenom. Zakrpamo ju in obe sta boljše volje.

Ob studencu je pavza za malico. Vsak se malo osveži z gorsko

vodo, ki priteka iz skalne razpoke. Dobrote, ki jih ponujamo drug drugemu, polnijo želodce in glave postanejo kar malo utrujene. Če bi bil doma, bi stegnil vse štiri od sebe. Tukaj pa smo sklenili storiti nekaj za svojo dušo in svoje telo. Torej brez poležavanja. Gremo naprej. Čakata nas še slabi dve uri do Kredarice. Franc sporoča Zlatku prek radijske postaje, da se približuje Staničevi koči. Mi, ki ne zbiramo žigov za Slovensko planinsko transverzalo, ne gremo na Staničevo, raje smo uživali ob pogledu na sosednje vrhove. Prek doline Vrat so Škratica, Stenar, Razor, levo od nas Cmir in Rjavina, visoko nad nami pa Triglav s svetlečo piko na vrhu — Aljaževim stolpom. Na redkih mestih srečamo travo, pa triglavsko rožo, encijan, zoisovo zvončnico in mnogo drobnih cvetov, ki jim žal ne vem imena. Uporno dvigajo glave v tem razbrazdanem svetu.

Kredarica — končno se je lahko razveselimo. Kljub vsem lepotam na poti si vesel, ko dosežeš cilj in lahko sezuješ planinske čevlje ter obuješ lahke copate. Majico, ki se ti je prilepila z nahrbtnikom vred na hrbet, zamenjaš s svežo, ogrneš pulover in z dlani objameš skodelico vročega čaja. Opazuješ planince, ki prihajajo v koč. Vsi so veseli obrazov, družabni, vsak pove svoje občutke. Nekateri že prihajajo z vrha, baje so stope zaledenele. Vodja odprave Tone razmišlja, da bi šli na vrh prek Planike.

Spanje v posteljah je možno samo za tiste, ki so si jih rezervirali, drugi pa v jedilnicah na klopeh. Mlajši se stlačijo pod streho, starejši in najmlajši pa so pod nami. Ob desetih, ko izklopajo agregat, luč ugasne in koč utihne, čeprav v levem kotu nekdo smrči, ob srednjem stebri se nekdo v spanju izpoveduje. Šest ur spanja nam vseeno uspe uloviti.

Ob pol šestih vstajamo, iščemo nogavice, trenirke, kape, rokavice... namakamo obraze v ledeno mrzlo vodo. Skupine so pripravljene. Pred nami stopajo sindikalisti iz Mengša, za nami so Ribničani in vsakemu gleda iz nahrbtnika velika kuharica. Štanjerci izstopamo po številčnosti in glasnosti.

Odločili smo se, da bomo šli naravnost na vrh, ker so se razmere v skali izboljšale. Do grebena nekako prilezemo, nato pa gre vedno počasneje. Tisti zgodnji se namreč že vračajo, greben pa je zelo ozek. Po dobrih dveh urah nam uspe priti na vrh. Na vrhu pa — kot da si doma. Palačinke, laško pivo, harmonika... Prvopristopnike čaka krst. Tone že daje ukaze: »Glavo noter,« (v Aljažev stolp, ves lep in prenovljen), »ritko (Natašino ven,« in že pade s prusikovo vrvo trikrat po ta zadnji — in planinsko ime,

Vrh Triglava

seveda. Ob stolpu še gasilski posnetek — seveda za Tednik. Iz nahrbtnikov prihajajo pijače, ki so bile določene, da bodo odprte prav na vrhu. Tistega gospoda, ki je pred štirimi leti nesel na vrh petlitrski sodeček s pivom, žal ni zraven.

Sestop na Dolič je zadnja preizkušnja s klini in kovinskimi vrvmi, nato po melišču in mulatieri. Na Doliču je bil le kratek postanek za čaj in žigosanje. Stopamo proti Hribaricam, proti zadnjemu resnejšemu vzponu na naši poti. Triglav je čisto zaviti v meglo, mi pa smo ga zapustili v

soncu. Od tu se vidi zahodna stran še zadnjič v vsej veličini.

Dolina triglavskih jezer. Na začetku doline sta dve jezerci, eno je na pol prazno, drugo delno prekrito s snegom. Prvo pravo in zame najlepše je t. i. Ledvi-

Vrh je osvojen. Danes nas čaka izlet. Tone pravi, da je vedno žalosten, ko zapuša ta svet. A nikoli ga ne zapusti za dolgo. Ko enkrat stopiš vanj, se potem vedno vračaš. To je kot urok.

Stopamo proti koči pod Boga-

ca. Tu moraš posedeti vsaj za nekaj minut. Olivno zelena voda, polno cvetja in skale, ki spominjajo na kraško pokrajino. Večja skupina je šla na Prehodavce in tako imamo časovno prednost. Privoščimo si daljši oddih in malico. Nikamor se nam ne mudi.

Po dobri uri hoda pridemo do koč in do zadnjega jezera. Dva pogumna celo zabredeta vanj.

tinom. Nataša me sprašuje, kakšna je pot naprej. »Samo navzdol,« ji odgovorim. To ne drži povsem in zato nosim dva nahrbtnika. V koči pod Bogatinom imajo dobro kislo mleko. Na kartice udarimo še zadnji žig — dokaz o prehojeni poti.

S Komne navzdol neskončne ovinke kar prerežemo, malo po ta zadnji, malo po nosu — čisto neplaninsko.

Planinski krst

(Foto: F. Korpar)

Drugi namakamo samo stopala. Po treh minutah občutim bolečino in namakanja je konec. Bolj ko se dan nagiba h koncu, več je planincev v koči, okoli jezera pa prava romantika. Če smo prejšnji večer še večerjali iz nahrbtnika, si tukaj privoščimo pošteno večerjo. Planinska enolončnica in pivo za povrhu, saj smo že skoraj na koncu poti. Gneča za postelje je spet velika, vendar ne taka kot na Kredarici. Brez baterije sem skoraj z glavo prestavil stopnice, vendar sem uspel najti WC.

Vstajamo ob sedem petnajst. Jutranja zgodba je podobna večerjski, le tiste nestrpnosti ni več.

Slap Savica, še ena umetnina narave. Ko se postaviš pod slap, si deležen drobnega tuša. Obvezno je fotografiranje v raznih pozah in sestavah. Tu je vse polno turistov v nedeljskih oblekah; počutimo se kot da ne spadamo mednje.

Avtobus zaropota, jeziki se razvežejo. Drug drugemu obljubljamo, da se vidimo na naslednjem izletu. Morda bo to že konec septembra Poliški Špik v Italiji. Vsaj polovica tistih, ki smo v soboto stali na vrhu Triglava, nas bo za vedno zapisanih planincem.

Nasvidenje na prihodnjem izletu! Za Planinsko društvo Ptuj: Miran PURG

KLUB BORILNIH VEŠČIN

Ptujčani drugi

Klub borilnih veščin Ptuj se je v nedeljo, 15. septembra, udeležil 1. kola republiške lige v semikontaktu. Tekmovanje je bilo v Zagorju ob Savi. Glede na dejstvo, da je bilo to prvo kolo in prvo tako tekmovanje po vojni v Sloveniji, je bila udeležba štirih ekip kar zadovoljiva. V pomlajeni ekipi Ptujja so bili borci Leon Kaučević, Damjan Kaučević, Damir Polajžar, Damijan Kmetec, Robi Šijanec, Milka Panikvar, Stanislav Cafuta in Mladen Delin.

Zmagala je ekipa gostiteljev — Zagorja. Sojenje je bilo zelo dobro, tako da pripomb ni imela nobena ekipa. Sodila sta tudi člana vodstva KBV Ptuj Vladimir Sitar in Zvone Zinrajh.

Z. Z.

Klub borilnih veščin vpisuje nove člane

KBV PTUJ obvešča vse svoje članice in člane, da so se pričeli treninki v šoli O. Meglič v ponedeljek in sredo med 18.00 in 19.30 uro. Tedaj se lahko vpišejo tudi novi člani.

Vsak petek med 18. in 19.30 uro sta v istih prostorih samoobramba in rekreacija.

Z. Z.

Prvi dan planincev Podravja

V nedeljo, 15. septembra, je Planinsko društvo Matica Maribor organiziralo na Mariborski koči 1. dan planincev Podravja. Letos vseslovenskega dneva planincev ne bo, zato so regije prevzele organizacijo.

Ptujski planinci — kar za dva avtobusa nas je bilo — smo se ob sedmih jutraj zbrali na avtobusni postaji ter se popeljali proti Mariboru. Ob osmih smo krenili z izhodiščne točke v Razvanju po Šumljakovi poti na Pohorje. Moram omeniti, da je tukaj začetek Slovenske planinske transverzale. Kar precej smo se spotili, preden smo prispele do Bellevueja, kjer smo se okrepčali, otroci pa so zasedli tobogan in gugalnico. Nato smo se odpeljali do Mariborske koč, kjer se je ob dvanajstih pričela proslava.

V podravski regiji dela 18 planinskih društev, 10 se jih je udeležilo nedeljske proslave. Največ je bilo mariborskih društev, od drugih pa poleg ptujskega še ormoško. Kulturni program je pripravil moški pevski zbor. Po pozdravu so na kratko predstavili delo društev. Za konec je zbor zapel še dve pesmi. Potem so muzikanti pripravili instrumente

in začelo se je družabno srečanje. Skupina naših planincev se je odločila, da peš nadaljuje pot proti Arehu, kjer je bila pred Ruško koč naša naslednja postojanka. Na Arehu smo si ogledali obnovljeno cerkev sv. Henrika, pomalicali ter počakali skupino, ki je ostala pri Mariborski koči. Potem smo se skupaj odpeljali do koč na Pesku, kjer smo se ustavili le za žigosanje knjižic. Seveda so bili otroci razočarani, ker bi radi ostali, kajti tam imajo v hlevu kar nekaj konjev in korajžni bi lahko jahali. Ker pa to ni bilo v našem načrtu, smo se odpravili na Roglo, zadnjo točko naše planinske poti. Mnogi jo bolj poznajo v zimski preobleki, čeprav je zanimiva pravzaprav v vseh štirih letnih časih. Preko Zreč in Slovenskih Konjic smo se polni lepih vtisov odpravili domov.

Nada Jurkovič

Šport v nekaj vrsticah

Mladinska ženska atletska ekipa IBL Olimpije je v finalu evropskega pokala v Parizu osvojila četrto mesto, kar je za zelo mlado ekipo dober dosežek. Kot gostja je v ekipi Ljubljank nastopila članica ptujskega kluba Vanja Kotra in v teku na 800 metrov osvojila sedmo mesto. V finalu je nastopila 15 ekip.

Na tretjem gorskem maratonu Trije kralji je v teku na 18 kilometrov Ptujčan Svrznjak osvojil tretje mesto v moški absolutni kategoriji.

V četrtem kolu območne nogometne lige so igralci bistrškega Impola igrali 0:0 v Verzeju, Središčani pa so z 1:3 izgubili v Slovenskih Konjicah. Rezultati tretjega kola v medobčinskih ligah:

1. razred: Aluminij—Preskrba Boč 12:0, Bukovci—Hajdina 1:5, Dornava—Drava 0:4, Stojnici—Pragersko 1:1, Skorba—Slovenja vas 2:2 in Gorišnica—Gerečja vas 0:4. S tremi zmagami vodita Aluminij in Drava.

2. razred: Hajdoše—Leskovec 1:1, Apače—Spodnja Polskava 4:0, Tržec—Rogoznica 2:2, Mladinec—Zgornja Polskava 2:3, Markovci—Grajena 4:0, tekma Videm—Podvinci pa je bila prekinjena. S tremi zmagami trenutno vodi Zgornja Polskava.

Člani in kadeti RK Drava so v italijanski Parmi sodelovali na mednarodnem turnirju. Oboji so se v finalu pomerili z domačimi in jih premagali brez težav ter pobrali vse lovorike. Kaže, da bodo Ptujčani na začetek prvenstva v slovenski super ligi dobro pripravljeni. Prvo kolo bo zadnje soboto v septembru. Drava pa bo gostovala v Trbovljah.

• • •

NK Drava je razpisal pionirsko nogometno šolo. Vabijo mlade letnike 1980 in 1981, da v soboto, 21. septembra, ob 10. uri pridejo na ptujski stadion s svojo opremo.

• • •

O živahnih športnih aktivnostih na Grajeni smo že večkrat poročali. To soboto, 21. septembra, pa bodo namesto takšnih aktivnosti izvedli veselico z ansamblom Toneta Kmetca in ves izkupiček namenili ureditvi krajevne dvorane. V akcijo so vključili vsa društva.

I. k.

PREJELI SMO ● PREJELI SMO

Kako prodati krompir

Kot bela rjuha je bila njiva iz uvoženega semenskega krompirja! Da ga ne bi požrli požrešni kolaradski hrošči, da ga ne bi ožgala krompirjeva bolezen fitofitora, je skrbel mlad fant. Z očetom sta se veselila obilnega pridelka. Tudi umetni dež z zalivanjem sta mu nudila.

Res je krompir povrnil trud z obilnim pridelkom. Spravljen je pod streho. Kakšna usoda ga čaka, še ne ve. Domači slovenski trg so nasitili sosednji Hrvatje. Italijanskemu kupcu ne ustreza. Prašiči vsega ne bodo mogli pojesti.

Foto: Cilka

Krompir ne vzdrži temperature pod ničlo. Vprašujem Vas za nasvet, kaj storiti. Kdo je v samostojni Sloveniji odgovoren za nastali položaj? Ali so voditelji sploh seznanjeni s tem, kakšne težave imajo pridelovalci krompirja? Čakajo neplačane položnice za davek, socialno zavarovanje, pokojninsko, tudi za nujne življenjske potrebe moraš v trgovini imeti denar. Kje ga vzeti, ko edinega pridelka kmet ne more prodati?!

PREJELI SMO ● PREJELI SMO

Ptujski cestarji in njihove zebre

Na brezbriznost ptujskih cestarjev, katerih dolžnost je med drugim redna skrb za varnost udeležencev v cestnem prometu s tem, da bi z »zebrami« označevali prehode, so me te dni, ko so se na stežaj odprla šolska vrata, opozorili organi varnosti, ki so bili skoraj povsod na križiščih in so varovali otroke na poti v šolo in domov.

In kaj se dogaja? Res smo nekaj časa videli tu in tam kakšne cestne delavce, ki so »vlekli zebre« prek cest. Svoje delo pa žal niso v celoti opravili, kajti mnogi prehodi so ostali neoznačeni, delavci pa so izginili kot kafa. Posledica tega je, da so prehodi, ki naj bi bili označeni z zebrami, ostali tako rekoč nevidni — kot da jih nikoli ni bilo. Prepričan sem, da mora nekdo nadzorovati delo ptujskih cestarjev, in bi bilo dobro, da bi najodgovornejši poskrbeli, da bi bili cestni prehodi vidni vse leto (razen v času, ko bo (če bo) zapadla debela plast snega in bo to zakril prehode). Zato naj bi bilo ob prehodih postavljenih več opozorilnih znakov in bi bila pot varna zlasti v ožjem mestnem središču.

Franjo Hovnik

Od ljudi — z ljudmi — za ljudi

Člani humanitarne organizacije ADRA, ki deluje pod geslom OD LJUDI — Z LJUDMI — ZA LJUDI, so se v minulih dneh organizirali v pomaganju pri odpravljanju posledic neurja, ki je prizadelo področje ptujske in ormoške občine. Dve zaporedni nedelji se je večja skupina vernikov Krščanske adventistične cerkve odpravila v vas Rucmanci in Trnovci in tam šestim domačijam prostovoljno pomagala pri pokrivanju razdejanih streh.

Verniki in prijatelji Adventistične cerkve Ptuj so poleg neprestane molitve za mir in ogrožene ljudi v naši domovini izrazili po ADRI pripravljenost sprejeti begunce z ogroženimi področji. Do sedaj so jih nekaj že sprejeli in poskrbeli za bivanje in prehrano v svoji režiji.

ADRA tudi finančno podpira pripravo radijskih oddaj »Misli iz biblije«, ki jih Radio oddaja vsako nedeljo po čestitkah. Oddaja je dobro sprejeta pri poslušalcih.

Sindikalne zdrahe v Železniških delavnicah

V ptujskih železniških delavnicah, ki so od nekdaj veljale za revolucionarne, spet nekaj vre. Borba za članstvo (pa verjetno tudi za funkcionske stolčke) je pahnila železničarje v resne sindikalne zdrahe. Posamezniki so šli celo tako daleč, da so delavcem zagrozili z odpustom z delovnega mesta, to pa je v tem primeru v nasprotju z vsemi moralnimi in poslovnimi normami. Za kaj pravzaprav gre?

Predsednik podružnice Neodvisnih sindikatov Slovenije (NSS) Ivan Zagoršek je povedal, da je v Železniških delavnicah okoli 80 delavcev pred kratkim izstopilo iz Samostojnih (Ravnikovih) sindikatov in se vključilo v NSS (Plohl) sindikate. To marsikomu od funkcionarjev seveda ni bilo všeč, zapletlo pa se je, ko so ustanovili še tretji sindikat, ki so ga poimenovali kratko malo Železniškodelavniški sindikat. Njegov predsednik gospod Rakuša naj bi po trditvah Zagorškega grozil vsem tistim, ki so stopili v članstvo NSS, da bodo v kratkem postali delovni presežek in potemtakem tudi brez službe. Tega naj bi se lahko obvarovali le, če se včlanijo v Železniškodelavniški sindikat. Ker to seveda ni v skladu s sindikalno, še manj pa s poslovnimi etiko, je večina delavcev ogorčenih, v strahu za svojo eksistenco pa so pripravljene storiti marsikaj. O teh združah so obvestili tudi republiško vod-

stvo Neodvisnih sindikatov Slovenije in to odločno protestira proti takemu manipuliranju. NSS zahtevajo, da imajo vsi delavci enake pogoje za delo ter popolno svobodo pripadnosti kateremukoli sindikatu. Grožnje z odpustom so grobo kršenje delavčevih in navsezadnje tudi človekovih pravic.

Kot je povedal Ivan Zagoršek, je nepravilnosti še več. Vodstvo podjetja naj bi prek svojih članov oziroma podrejenih avtomatsko včlanjevalo delavce v Svobodne sindikate. Železniški sindikat pa naj bi se ločil od Svobodnih sindikatov brez osebnega izjavljanja vsakega od članov. Še več: vse člane Svobodnih je avtomatsko »prečlanilo« v svoj Železniškodelavniški sindikat. Prava zmeda torej, ki ji ni videti konca.

Ogorčen je tudi Rastko Plohl, predsednik Neodvisnih sindikatov Slovenije. Dodal je, da gre za grobo kršitev mednarodnega

prava, še posebej 87. konvencije MOD (mednarodne organizacije dela), ki govori o svobodnem včlanjevanju v organizacije in o ustanavljanju sindikatov. Dodaja, da si sedanji sindikalni veljaki na vsak način želijo ohraniti svoj monopolni položaj, sicer bi v nasprotnem primeru izgubili vse svoje pozicije in ugodnosti. »Izredno nas preseneča način, s katerim manipulirajo z delavci na način neelojalne sindikalne konkurence, da bi pridobili članstvo zase. Trdim, da je možno članstvo pridobiti le na osnovi kvalitete in dejavnosti posameznega sindikata. Za primer naj omenim povsem drugačne odnose v podjetju Kostroj v Slovenskih Konjicah, kjer oboji sindikati zelo dobro sodelujejo in se za pravice delavcev potegujejo v skupaj organizirani stavki...« je ob koncu dejal Rastko Plohl.

Komentar seveda ni potreben — ali pa?

-OM

Socialna resničnost ter položaj delavcev in upokoјencev

Ugotovitve, predlogi in zahteve Aktiva sindikalnih aktivistov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Ptuj, sprejete na delovnem zboru 2. septembra 1991 v Ptuj.

Sindikalni aktivisti odločno zavračamo očitke predstavnikov raznih strank, da smo »boljševiški in komunistični sindikati«, da smo bili »režimski« in podobno. Vedno smo zagovarjali interese delavcev, se zanje odločno zavzemali in jih uresničevali v praksi. Zaradi tega smo bili v preteklosti često pod udarom kritike vladujoče politike in organov oblasti. To svojo samostojnost v obrambi pravic delavcev nadaljujemo in dokazujemo tudi v današnjem času večstrankarskega demokratskega parlamentarnega sistema.

RESNIČNOST

— Delavci dobivajo od 20 do 50 % nižje plače, kot jih predvidevajo branžne kolektivne pogodbe. Zaradi tega prav za toliko zaostrajo za življenjskimi stroški po splošni kolektivni pogodbi.

— Izvajata se omejitvena zakona zvezne in slovenske vlade, ki temeljita na masi plač podjetja.

— V obravnavi je predlog za zamrznitev osebnih dohodkov v kolektivnih pogodbah. Če bo to sprejeto, bodo osebni dohodki v primerjavi z življenjskimi stroški mnogo nižji.

— Rast brezposelnosti v ptujski občini je zastrašujoča: od 1877 v letu 1989 do 5500 predvidenih brezposelnih delavcev v letu 1994. Ta bo prav gotovo še večja, saj je bilo julija 1991 že 3844 delavcev brez dela. Predlagani zakoni, če bodo sprejeti, bodo to število še znatno povečali. Gre za zakone o lastnini, zadrukah, denacionalizaciji, o skladih zemljišč.

— Socialna stiska delavcev je vse večja. Enkratna pomoč iz blagajne Območnega sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Ptuj je v letu 1990 znašala 51.460,70 din, v osmih

PREJELI SMO

mesecih leta 1991 pa znaša že 159.855,00 din. Tudi na druge ustanove je velik pritisk za socialne in druge pomoči.

— Realna vrednost pokojnin iz meseca v mesec pada.

— Rast cen stroškov bivanja in komunalnih storitev je vse večja, sankcije za neplačilo (elektrika, stanarina itd.) pa so vse oostreje.

— Delavci ob stečajih podjetij ostajajo dalj časa brez plač in so ob izgubi dela pravno slabo zaščiteni.

— Zdravstvene storitve so vse dražje, participacije tudi za državljane z nizkimi dohodki se povečujejo in širijo.

— Socialni program vlade — tako republiške kot občinske — je pomanjkljiv, ugotavlja le probleme, ne nakazuje pa možnosti njihovih rešitev. To je najtežje, ker delavci ne vidijo izhoda iz že naštetih in drugih problemov.

— Mnoge predvolilne obljube s področja sociale so se razblinile. Stranke, ki imajo v svojem imenu besedo »socialna«, ne opravljajo in ne izpolnjujejo tega poslanstva.

PREDLOGI IN ZAHTEVE

1. Od vlade Republike Slovenije in občine Ptuj zahtevamo, da do konca letošnjega leta sprejmeta socialni program, v katerem bo nakazana stvarna rešitev obstoječih stisk delavcev in upokoјencev.

2. Vladi Republike Slovenije in občine Ptuj morata izdelati program in usmeritev gospodarske politike upoštevajoč resnico, da sta le delo in pošteno plačilo za to delo trdna podlaga za socialno varnost delavcev in upokoјencev.

3. Delavcem in upokoјencem se mora omogočiti soupravljanje, soodločanje, saj bo s tem pomagano gospodarstvu, pokojninske-

mu in zdravstvenemu skladu k rešitvam, za kar imamo dobre primere v državah razvite Evrope. Nesprejemljivo je, da se delavce izrija iz soupravljanja.

4. Kolektivne pogodbe je treba dosledno spoštovati in izvajati, saj je Jugoslavijska podpisnica mednarodnega sporazuma s tega področja. Zahtevamo tudi, da se čimprej sprejme kolektivna pogodba za področje negospodarskih dejavnosti.

5. Zakonodaja o stečaju podjetij mora biti čimprej dopolnjena in sprejet ustrezen zakon Republike Slovenije, s katerim naj se delavce zaščiti, prav tako njihove družinske člane.

6. Povečati se mora višina zajamčenih osebnih dohodkov in minimalne pokojnine. Država mora zagotavljati zajamčeni osebni dohodek od 18. v mesecu.

7. V novi zakonodaji s področja zdravstvenega in socialnega varstva je treba zagotoviti tako temeljno zdravstveno zavarovanje, ki ne bo prizadevalo delavca in upokoјenca z nizkimi dohodki in dolgotrajno njegovo življenje ne bo odvisna od debeline njegovega žepa. Bolnikom za diabetesom, karcinomom in drugimi nevarnimi boleznimi, zlasti tistim z nizkimi dohodki, se ne smejo ukiniti dosedanje pravice. Višina participacije za zdravljenje in zdravila mora biti usklajena z dohodkom delavca in upokoјenca ter njegovih družinskih članov.

8. Posebej opozarjamo na socialne probleme delavcev in upokoјencev v družbenih stanovanjih, ki jih bo povzročilo izvajanje stanovanjskega zakona pri tistih z nizkimi dohodki.

9. Ugotovitve, predloge in zahteve pošiljamo tudi uradništvom: Delo in Delavska enotnost v Ljubljani, Večer v Mariboru in Radio in Tednik v Ptuj, da z njimi ustrezno seznanijo javnost.

Delovni zbor članov
Aktiva sindikalnih aktivistov ZSSS Ptuj

FRANC FIDERŠEK

TOPOVSKA KRMA V NEMŠKI VOJSKI

4. nadaljevanje

Na sosednjem pogradu je bil visok črnolas fant Moos, študent, doma iz Vorarlberga (Predarlško) iz kraja tik ob švicarski meji. Na skrbi je imel Čadeja, fanta s hribom neke nad Laškim, ki je bil duševno nekoliko zaostal in povrh je še jecljal. Z njim si ni mogel dosti pomagati, zato je raje navezoval stike z drugimi Slovenci, se učil slovenskih besed in jih rad ponavljal, zhlasti kletvice. V sporazumevanju z njim sem prvič obžaloval, da sem ignoriral nemške jezikovne tečaje, in spoznaval, da nemščina ni samo jezik nacistov, temveč je človeku potrebna za sporazumevanje z dobrimi nemško govorečimi ljudmi.

Ta Moos nam je radovednim Slovincem tudi obrazložil, da bi bil pobeg čez mejo v Švico velika neumnost. Švicarji vsakega prebežnika vrnejo, in kaj se potem zgodi z njim v Nemčiji, si lahko vsak misli. Švica je bila med vojno obljubljena dežela samo za bogataše, ki so imeli v njihovih bankah naložen denar.

Z zanimanjem je tudi sprejel pojasnilo, da MOOS po slovensko pomeni mah, ki raste v ozdovih in po severnih straneh drevesnih debel. Rekel je, da bi rad svoj priimek poslovenil, saj bi ta-

ko on po priimku enak slavnemu avstrijskemu filozofu in fiziku Ernstu Machu (1838—1916), ki je izračunal razmerje med hitrostjo telesa, ki se giblje z nadzvočno hitrostjo, in hitrostjo zvoka v določenem mediju. Obrazlagal nam je, kaj pomeni machovo število, ki se uporablja v letalstvu.

Pri tem sem mu omenil to, kar sem pred vojno prebral v nekem časniku, ko je neki fizik trdil, da hitrost zvoka ni moč preseči, ker bi vsak trdi predmet zadel ob zvočni zid in se razbil. Odgovoril mi je, da Mach tega ni trdil. Opoval tudi ni domnevi, da je Mach izhajal iz slovenskega rodu, saj smo živeli v eni državi.

Moos je bil vodstvu tabora najbrž tudi politično sumljiv. Nekega večera je prišel v sobo civilist v spremstvu dveh RAD starešin in pri njem so opravili preiskavo. Med sumljivimi predmeti so našli samo dnevnik, ki ga je skrivoma pisal, in to v steno gramu. Nobeden od preiskovalcev ni poznal stanografije, zato so mu dnevnik odnesli.

Rekel mi je, ko sva bila sama, da se ničesar ne boji, ker »Moos ni tako neumen, da ne bi vedel, kaj piše,« in da je nekatere besede napisal z znaki, ki jih pozna samo on. To me je še posebej zanimalo, ker sem tudi sam razmiš-

ljal, o tem, da bi »izumil« svoje skrivnospise. Na mojo pripombo, da meni ni treba pisati dnevnika, ker si vsa dogajanja vtisnem v spomin, je dejal, da niso pomembna samo dogajanja, za dnevnik je pomembnejše, da si človek zabeleži svoja notranja občutja, misljenja in ocene ob posameznih dogodkih in doživetjih.

Moosov prijatelj v sobi, tudi prijatelj Slovincem, je bil Pasi, doma iz Saške. Imel je po moje »grešno« navado, da se je rad kazal brez obleke, jaz pa sem takrat gledal na goloto tako, kot jo je v svojih nabožnih delih obravnaval A. M. Slomšek. Domneval sem, da to počenja tudi zato, da bi smešil »arbeitsmanstvo«. Kako naj bi si sicer razlagal njegovo početje, zlasti ob nedeljah popolne, ko ni bilo nevarnosti, da bi od kod prišel kak starešina.

Imel je svoj fotografski aparat in dovolj filmov, zato je svoje stanovalce rad fotografiral, zlasti v položajih, ki so karikirali posamezne vaje z lopato. Največkrat je na takih posnetkih hotel biti sam. Golo telo si je opasal z opasčem, pokriličepico in si nataknil skornje, potem pa telovadil z lopato. Fotoaparat je dal katerega od stanovalcev, da ga je za njegov osebni album fotografiral. Filme je potem takoj odpo-

slal, da mu jih ne bi zasegli. Rad pa je napravil spominski posnetek za prijatelje v sobi.

O drugih stanovalcih v sobi — nič posebnega. Sobni starešina je bil vorman Tomaselli, Tirolec italijanskega rodu, precej domišljav, sicer pa ne dosti slabši od drugih sobnih starešin.

TAKRATNA DOGAJANJA NA BOJIŠČIH

V maju 1942 so Nemci načrtovali začetek velike ofenzive na ruski fronti, da bi do konca leta vojno tam končali. Sovjeti so hoteli ta načrt prehiteti in preprečiti. Napad je začel maršal Timošenko 12. maja 1942 v smeri Harkova. Njegovo ofenzivo so nemške enote hitro izničile in ujele več sto tisoč sovjetskih vojakov. (Posnetek te nemške zmage je bilo prvo, kar so nam v arbeitsdienstu pokazali). Nemci so začeli protiofenzivo, se prebili do reke Donec, padel je oblegani Sevastopol in osvojili so celoten Krim.

Potem so 28. junija začeli veliko ofenzivo pri Kursku, prebili fronto, dosegli reko Don in 7. julija zavzeli Voronež. Od tam so zavili proti jugu, da bi zavzeli Stalingrad. Sočasno je Kleistova oklopna armada začela prodirati proti Kavkazu, prodrli so več kot

300 km daleč na jug. 31. julija so Nemci na široki fronti prekorčili Don, v avgustu prebili sovjetske obrambne položaje in konec avgusta bili le še 15 km oddaljeni od Stalingrada, čez 14 dni pa so že prodrli v njegovo predmestje. Najbolj kritični trenutek je bil 14. oktobra, ko so v ulične boje Stalingrada Nemci poslali vse razpoložljive sile, vendar je sovjetska obramba za ceno strahovitih žrtv vzdržala. Sovjetska protiofenziva se je začela 19. novembra, nemška fronta je bila prebita in šesta armada pred Stalingradom obkoljena.

Angleški predsednik Churchill je 12. avgusta obiskal Moskvo in se prvič srečal s Stalinom, ki je odločno zahteval od zahodnih zaveznikov, da čimprej odprejo drugo fronto in tako razbremenijo Sovjetsko zvezo strahovitega pritiska nemških armad. Vendar Angleži in Amerikanci tedaj tega še niso bili sposobni storiti. Churchill je Stalinu obljubil, da bo to zagotovil v letu 1943, zato morajo najprej očistiti Afriko.

Da bi Stalinu dokazali, kako tvegano bi bilo izkrcanje v Franciji, so 19. avgusta Angleži opravili pokusno invazijo. Pri normandijskem pristaniškem mestu Dieppe so izkrcali in poslali v boj za kratkoročne cilje dve kanadski diviziji. Seveda je celotna akcija klavrnou propadla in Goebbelsova propaganda je to znala krepko izkoristiti, obenem pa dokazovati, da je atlantski zid neprebojen.

V severni Afriki so italijanske in nemške enote po dolgotrajnih bojih na ozemlju današnje Libije, takrat italijanske kolonije, prodrle okoli 80 km na ozemlje Egipta in se ustavile pri mestu El Alamein. Tu so se pripravljali na nadaljnji naskok na Kairo in Sueški kanal. Angleški maršal Montgomery je to preprečil in 23. oktobra začel največjo bitko v vsej afriški vojni. Vrhovni poveljnik nemško-italijanskih si, znani feldmaršal Rommel, je takrat ležal v bolnišnici. Hitler mu je ukazal, da takoj zapusti bolnišnico in prevzame poveljstvo. V brzojavki je med drugim zapisal: »Položaj terja, da držimo El Alamein do zadnjega moža. Umakniti se ne smete niti za milimeter.

Zmaga ali smrt!« Vendar vse skupaj ni nič pomagalo, morali so se umakati.

Na zahodnih obalah do takrat francoske Alžirije in Maroka so se 8. novembra začeli izkrcavati Američani. Tri dni za tem je Hitler ukazal nemškim četam, da zasedejo »svobodno cono Francije«, ki jo je iz Vichyja upravljal vladar maršala Petaina, Italijani pa so isti dan vkorakali v Nico in se izkrcali na Korziki. Skupaj z Nemci so začeli zasedati tedanjo francosko kolonijo Tunis. Močno francosko vojno ladjevje se ni hotelo predati ne Anglo-američanom in ne Nemcem, zato je skupina oficirjev v toulonskem pristanišču ladjevje potopila.

Dalje prihodnjic

Novosti na videu

Med številnimi novimi filmi, ki si jih ta čas lahko izposodite v videotekah, je kar težko predstavi najboljši. Tokrat smo se odločili za naslednje:

Film FLIGHT OF THE INTRUDER (Polet INTRUDERJA) je posnet po bestsellerju Stephena Coontsa, ki je bil kar 28 tednov na listi najbolj prodanih knjig New York Timesa. Režiser John Milius je izbral tri odlične igralce — Willema Dafoea, Dannyja Gloverja in Brada Johnsona. To so piloti superaviona A6, imenovanega »Intruder«, ki je specializiran za nočne polete. Njihova naloga je uničiti sovražnikovo skladišče raket v Hanoju. Film v bistvu govori o njihovem prijateljstvu in se ne pogloblja v smisel vietnamske vojne. Pri snemanju je filmski ekipi pomagala ameriška mornarica, ki je več tednov trenirala igralce, da so lažje prestali snemanje na letalonosilki.

Ljubezenska zgodba v filmu STROKE OF MIDNIGHT (Ko odbije polnoč) je moderna priredba pravljice o Pepelki. Kelly (Jennifer Grey, spomnili se je

boste iz filma Dirty dancing) je mlada oblikovalka čevljev, ki se zaljubi v modnega kreatorja Salvatorija (Rob Love). Z malce čarovnije se spremeni v lepoticico in to vsakokrat, ko si obuje posebne čevlje. Salvatori se zagleda vanjo in želi iz nje napraviti novo manekenko. Toda Kelly ve, da čarovnije niso večne, Salvatori pa spozna, da je več kot lepota vredna resnična ljubezen.

Prijeten film, ki bo pritegnil tako mlajše kot starejše gledalce.

Po zvrsti bi lahko film THE LONG WALK HOME (Dolga pot domov) označili kot zgodovinsko dramo, saj je dogajanje postavljeno v Alabamo v petdeseta leta, ko je temnopolno prebivalstvo, ki se je smelo voziti le v zadnjem delu avtobusa, z bojkotom doseglo, da so potem smeli sesti, kamor so se hoteli.

Sissy Spacek je žena bogatega veleposesnika, ki dela in misli tako, kot to želi njen mož. Ima temnopolno služkinjo Odessa (Whoopi Goldberg), ki drži pokonci vse gospodinjstvo. Ko se začne bojkot, mora Odessa prihajati v službo peš, kar pomeni

Trije prijatelji v filmu Flight of the Intruder.

nekaj kilometrov sprehoda na dan. Sissy se boji, da bo Odessa dala odpoved, zato jo nekajkrat odpelje v službo. Ko za to izve njen mož, je ogorčen, po prepiru pa začne Sissy razmišljati s svojo glavo.

Podatke pripravil:

A FORIZMI BY FREDI

Politiki so skromni ljudje: volilec gradijo gradove v oblakih, sebi pa le vile na tleh.

Kdor ne bo redno plet, je oplel.

Naša resničnost je res ničnost.

Bog je najprej sebi podbradek naredil.

Kakor ti bodo nastlali, tako te bodo zaklali.

Zanimivo je, koliko jih je pripravljen nadomestiti nenadomestljive.

V SADNEM VRTU prično dozorevati orehi. Oreh uvrščamo med sadne vrste, ki nam nudijo najkakovostnejši in hkrati najtrpežnejše sadje. Po kakovostiga odlikuje velika prehrabena vrednost, saj vsebuje več kot 60 odstotkov olja, 16 odstotkov beljakovin, 12 odstotkov ogljikovih hidratov ter mnogo mineralnih in aromatičnih snovi. Ker je oreh lupinasti sad, je v skladišču vzdržljiv in trpežen, hranimo ga lahko v navadnem skladišču, le da je suho in zračno.

Če želimo zadržati našeta svojstva orehovitih plodov, je potrebno nekoliko pozornosti pri spravilu plodov. Oreh je zrel, ko mu zelena ovojnica spoka in se odloči. Orehovi plodovi dozorevajo počasi in nenakomerno — do pet tednov. Najboljše je zbiranje odpadlih plodov. Prezgodnje pobiranje in to le v enem zamahu ni koristno, ker s steptanim poškodujemo mlad rodni les, plodovom se težko loči zelena ovojnica, slabša je kakovost jedra, kar pa je najpomembnejše, taki plodovi se v skladišču ne drže. Pobiramo le povsem zrele plodove, otresemo jih z drevesa šele tedaj, ko je večji del pridelka že sam odpadel. Za skladiščenje so sposobni le plodovi, ki so popolnoma očističeni ovojnice ali povrhnjice, ki je imela v času razvoja plodu za nalogo prehranjevati doraščajoče jedro.

Nabrane plodove obvezno operemo, da odstranimo vse sledove ovojnice, zemlje in peska. Najbolje se bodo sušili v plitvih lesenih sadnih gajbicah, plitvo nasipani v

suhem in zračnem prostoru. Sušenje vsakodnevno nadzorujemo in po potrebi plodove mešamo, ker se sicer kaj hitro pojavi plesen. Plesnivi plodovi ne samo da so neužitni, njihova poraba je zdravju škodljiva, plodovi postanejo žaltavi zaradi razpada olj in beljakovin, pa tudi v skladišču nimajo nobene vzdržljivosti.

Če orehe kupujemo za ozimnico, naj bodo spravljani le na opisani način.

V OKRASNEM VRTU rasti okrasnim rastlinam ne pospešujemo več. Prenehamo prehranjevanje, tudi ne zalivamo jih več, razen če bi jih izredna suša ogrozila. Le škropimo jih s pesticidi, če bi jih ogrozila kakšna pomembna bolezen ali škodljivec — vse z namenom, da bi se rastline čimbolje utrile in pripravile na ozimljajnje.

Zaradi rose in obilice vlage, če so pogostne deževne padavine, pozno v jesen lahko povzročajo še pomembno škodo nadležni polži. Zatiranje polžev je v tem času pomembnejše kot kdaj koli prej med letom, ker je poslednji zarod v letu zagotovilo za še večjo populacijo v prihodnjem letu. Pobiramo in uničujemo jih mehanično, lahko pa tudi kemično tako, da po tleh potrosimo zrna mesuro, ki poleg polžev uničujejo tudi bramarje; ti so včasih lahko nadležnejši in napravijo na okrasnih rastlinah in vrtneah več škode kot polži.

V ZELENJAVNEM VRTU sejemo sredi septembra motovilec, ki bo dorastel za pobiranje od decembra do februarja. Motovilec je s prehrabnega stališča zelo cenjena solatnica, saj je posebno bogat z vitamini in rudninami, in to v zimskem času, ko nam ni na voljo pestre izbire tovrstnih vrtnin.

Motovilec ni zahteven za pridelovanje in je odporen proti mrazu. Uspešno ga pridelujemo na vseh vrstah tal, ki so razpleveljena. Sledi pa lahko za vsako vrtnino, ki smo jo pospravili do konca avgusta ali v začetku septembra. Po setvi vzkali na vlažnih tleh v 14 dneh. Zemljo pred setvijo le plitvo zrahljamo. Sejemo ga v vrste 15 do 20 cm narazen v globino 2 cm. V vrste posejan posevek bo lažje oskrbovati, pa tudi pobiranje je izdatnejše. Posevek preden vzkali zavarujemo pred ptici z mrežo, ustreza tudi redka tkanina.

Po biokoledarju je priporočljivo sejati in saditi rastline, ki jih pridelujemo zaradi lista, 15. in 16. ter od 24. do 26. septembra, zaradi nadzemnih plodov 16., 18. ter 26. in 27. septembra, rastline, ki jih sejemo ali sadimo zaradi podzemnih plodov, od 18. do 21. ter 27. in 28. septembra ter rastline zaradi cveta in zdravilna zelišča 21. in 22. septembra. 17. septembra je po biokoledarju neugoden čas za katerokoli setev ali delo na zemlji.

Miran Glušič, ing. agr.

Kdaj je otrok pripravljen za vstop v šolo

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Pri otroku, ki je pripravljen za šolanje, opazamo zlasti naslednje:

- zanima se za svoje vrstnike in z njimi sodeluje,
- pojavi se želja po učenju,
- izvaja naloge ne glede na to, ali mu ugajajo ali ne,
- postaja samostojnejši in želi novih nalog,
- pripravljen je sodelovati z učiteljem,
- hitro se prilagaja šolskemu kolektivu,
- miselno dojema kvantitativne odnose in spremembe,
- opušča fantazijo in začenja z realističnim odnosom do stvari,
- sposoben se je zvišljati v situaciji,
- operativno mišljenje v obliki analiz in sintez,
- sposobnost, da nekaj ur dnevno sedi in sledi pouku
- različne vsebine dalj časa obdrži v spominu

Pred vstopom v šolo so potrebni preventivni pregledi otrok

v malih solah in vrtcih zaradi odkrivanja razvojnih težav. Mnoge lahko odpravimo oz. omilimo (zdravnik težave z vidom, sluhom, logoped napake v govoru).

Pedagog s pomočjo vodenega razgovora z vzgojiteljem dobi osnovne podatke o vedenju otrok pri igri in delu. S pomočjo načrtne opazovanja spremljamo otroke, ki se sproščeno igrajo, pripovedujejo, rišejo; z njimi se pogovarjamo, analiziramo njihove izdelke. Tako spoznamo osebnostno zrelost otroka, vzgojno in vedenjsko motene otroke, otroke, ki imajo težave pri vraščanju v kolektiv ipd. Potrebno je selekcionirati tudi tiste otroke, ki imajo do takšne stopnje prizadete senzorične, motorične in mentalne funkcije, da ne bodo mogli osvajati učnih programov v normalni osnovni šoli. Te otroke pregleda komisija za kategorizacijo in jih napoti v specializirane osnovne šole, npr. šolo za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani.

V svetu imajo za otroke z omejenimi težavami specializirane

oddelke v okviru normalne osnovne šole, pri nas pa je le nekaj šol, ki so opremljene s sodobno učno tehnologijo, prilagodljivo otrokovim težavam in motnjam. Do takih težav najpogostejše prihaja zaradi možganskih poškodb, zaradi drugih drugih okvar in bolezn, ki zavrejo otrokov psihofizični razvoj, včasih pa tudi zaradi malo stimulativnega okolja v družini.

Skupaj s starši in učitelji prvega razreda izdelamo program pomoči oz. individualen program dela za vsakega učenca, ki kaže težave, in tudi za tiste, ki so izrazito uspešni v razvojnih zmogljivostih.

Otrokovo osebnost je treba spoštovati, spodbujati vsako napredovanje, ki je v skladu z otrokovimi zmogljivostmi. Nikakor pa ne moremo javno primerjati otrok med seboj, če vemo, da imajo bistveno različen izhodiščni položaj.

Potrebno se je prilagoditi otrokovemu konkretnemu razvojnemu nivoju: če so npr. težave pri računanju zato, ker otrok še ne

obvlada vaje v seriaciji, klasificiranju, konzerviranju: če so npr. težave pri pisanju, je potrebno izvajati vaje grafomotorike. Otroci te vaje rad opravljajo v obliki igre, doma in v šoli.

Pri obravnavi črk in branja ne hitimo. Tiha tekmovanja med učenci, oddelki in celo šolami ustvarjajo hude napetosti, ki se postopoma prenesejo v družine.

Precejšnje število normalno inteligentnih otrok ima težave z branjem in pisanjem (legastenija). Z ustreznimi vajami predvsem pa z veliko mero potrpežljivosti lahko omenjene težave omilimo, z zorenjem pa pogosto povsem prenehajo (najpogostejše v drugem in tretjem razredu OS). Zelo krivično je take otroke primerjati s tistimi, ki so se branja naučili spontano že pred vstopom v šolo.

Pomemben je občutek, da je otrok v šoli zaželen in da tudi napreduje. Ko osvojimo otrokov svet, sprejme otrok nas in šole takrat se začne učenje in poučevanje.

Suzana Težak, prof. pedagogike

Dober den, hitro napišen in v štalo gren. Naša Seka se že dva dni priprova na srečni dogodek. Saj vena vete, kaj mislin — skotnola bode malega bikeca ali pa teličko. Mija z Mico bi se boj teličke razveselila, saj bi jo duma za plemen pustila. Zaj, ko sma na stora leta že obodvo boj brez zobi in nemrema trdih jedi glodati, si pač več mlekeca privoščima in sma zato sklenla, da bi še eno kravico mela v štalici. Tudi govejih dvojčkov bi se razveselila. Naša Seka je enkrat že dvojčke povrgla. Je odlična mati in mlekarica tudi. Saj vete, kak je na kmetiji: nekaj mlekeca je treba odati, nekaj ga duma pojemo in sir naredimo, nekaj pa more ostati tudi za mujecke in pujecke.

Vena ste že čuli, da bode jutri, v petek, 20. septembra, odprta na Ptui živinorejska razstava. Krave, kuji, svije, kože in kure bodo pokazale svojem mišice in druge dobre lastnosti. Dobra in lepa žival je pač ponos vsakega živinorejca. Tudi jaz bon pela svojo kozo na razstovo... Saj vete, tisto na dveh nogah. Pa toga nikumi ne pravite, da slučajno ne bi Mica zvedla, kaj sen napisa... Navsezgodja pa je itak vseeno, saj tudi una meni večkrat reče: Kozel stori ali pa kozel fřdamani. Zato sen ji jaz že predlaga, naj na poročni sliki mene vkraj odreže in sliko enega simpatičnega kozla fřoj prilipi.

Zaj smo živinorejo obdelali, pa poglednimo še malo na politično in gospodarsko področje: zdi se, da so toti lastninski zakoni čista lidi skregali med seboj, gospodarstvo pa dale naprej tak pomalen kosa liže ali boj strokovno povedano — vrag jemle. Zdi se mi, da se vročajo tisti cajti, gdo smo pravili: ker ma dve kravi, naj do eno tistem, ki krave nema...

Evo ti ga na, hopsasa. Pa smo drgoč na kunci totega pisaja. V ponedelek, 23. septembra, bode se tudi uradno začela jesen. Zelin, da bi bila za vse lepa, mirna in bogata. LUJZEK.

ZA PSE IN MUCE

Oh, te nadležne bolhe!

Kdor ima pri hiši muco ali kužka, se je gotovo že srečal z nadležnim problemom, ki se mu reče bolhe! Vsak dan prihajajo k meni v salon stranke, ki so že čisto obupale v boju s temi paraziti. Prav zaradi tega naj na ta vprašanja odgovorim bolj podrobno.

CTENOCEPHALIDOSIS oz. ktenocephalidoza je strokoven izraz za infekcijo z bolhami. Ta parazit je izredno aktiven, še posebej v poletnih in jesenskih mesecih. Bolhe sodijo med najstarejše zajedalce toplotkrvnih bitij. Živele so namreč že v jantarni dobi. So splošeni paraziti, ki imajo krila povsem zakrnela. Imajo glavo, prsni koš in zadek. Imajo tri pare nog, od katerih je tretji par najdaljši. Telo ima bolha sestavljeno iz segmentov, ki jih pokrivajo ščetinice.

Ločimo več vrst bolh: pasjo bolho, mačjo bolho ter človeško bolho.

V neugodnih razmerah lahko bolha poišče nespecifičnega go-

kratnimi piki gostitelja. Pika ne občutimo takoj, pride namreč do poznega odziva tkiva na mehanski in toksični učinek. Odrasle bolhe se hranijo izključno s krvjo.

Če gostitelj pogine in se ohladi, bolha poišče novega gostitelja. Po pikih se razvije močan srbež. Na mestu pika nastane t.i. papulozni eksantom. Po seriji pikov pri preobčutljivih traja srbež več ur ali več dni.

Ni vedno nujno, da na gostitelju najdemo odrasle bolhe — adulte. Navadno prisotnost teh potrjuje tudi ugotavljanje njihovih iztrebkov. Iztrebki so temno rjavi do črni in jih običajno vidimo kot skupke peska.

sttelja, vendar se tu zadrži le kratek čas, toliko, da se nahrani. V ugodnih temperaturnih razmerah (nad 10°C) in pri primerni vlagi se bolhe množe zelo hitro. Ko temperatura pade (pod 10°C), sploh pa ob nižji vlažnosti se ta sposobnost zniža.

Bolhe so velike od 1,5 do 3,5 mm. Jajčeca odlagajo v temnih špranjah, sploh v organskem detritusu, redkeje na gostitelju.

Jajčeca (iztrebki bolh) potrebuje 100 dni do ličinke, ki je brez nog (zato mora biti v organskem detritusu). Je vmesni gostitelj pasje trakulje oz. CISTICERKUS. Psi pa se okužijo tako, da s tem, ko se liežjo, pojedjo tudi ličinko bolhe in v njej cisticerkus.

Ko se ličinka zabubi, nato prek kokona preide v nimfo. Ta nekaj časa miruje. Metamorfaza v odraslo žival je neopazna. Odrasle živali se hranijo z več-

Mesta, kjer največkrat opazimo pike, so v predelu križa, nad korenem repa ter za uhlji.

En zdaj je najbolj pereče vprašanje: kako se bolh znebimo? Na voljo imamo celo vrsto praškov, razpršil, insekticidnih šamponov ipd. Iz izkušenj, ki jih imam z živalmi, ki prihajajo k meni v salon, ugotavljam, da je do zdaj najbolj učinkovito sredstvo, ki zanesljivo pomaga, prašek za raztopino ALUGAN. Druga sredstva, kot so praški oz. šamponi, npr. KAN, razpršila UBIJ ME NEŽNO in drugi, so pomagali v primeru, če je šlo za manjši napad bolh. Ovratnik proti bolham pa ne priporočam, saj velikokrat pride do raznih alergij, prhljaja po koži idr.

Upam, da sem vam vsaj malo pripomogla k odpravi tečnih bolh, ki letos naše ljubljence hudo pestijo.

Dipl. veterinarica Branka Kosenburger

ČETRTEK
19. september**TV SLOVENIJA 1**

9.00 Mozaik, ponovitev: Indijske legende, kanadska nanizanka, 4/12. 9.30 Mozaik; Šolska TV, ponovitev. 9.30 Velikani svetovne književnosti: Dostojevski. 10.05 Nekoč je bilo... življenje: Telesna straža. 10.30 Mozaik, ponovitev. 10.30 Mostovi. 11.00 M. J. Bird: Vrtnec, angleška nadaljevalka (2/6). 11.45 Video strani. 13.00 Poročila. 15.20 Video strani. 15.30 Mozaik, ponovitev: Mostovi. 16.00 Sova, ponovitev: Beda bogatih, francosko kanadska nadaljevalka, 5/8. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Mozaik, ponovitev: Alternativni viri energije, znanstvena oddaja, 3/6. 17.35 V četrtek ob 17.30. 18.35 Video strani. 18.40 Spored za otroke in mlade; Alf, 46. epizoda ameriške nanizanke. 19.10 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 A. E. Hotchner: Mož, ki je stanoval v Ritzu, 4., zadnji del ameriške nadaljevalke. 21.10 Tednik. 22.10 Dnevnik 3. 22.30 Video strani. 22.35 Sova: Gremo na zabavo, angleška humoristična nadaljevalka, 2/6; Beda bogatih, francosko kanadska nadaljevalka, 6/8.

TV SLOVENIJA 2

17.30 Regionalni programi TV Slovenija, Studio Ljubljana. 19.30 Dnevnik RAI. 20.30 V kaj drvimo skupaj z zemljo?, angleška poljudnoznanstvena serija, 3/6. 21.00 Mali koncert nagrajenca XX. tekmovanja učenec in študentov glasbe Slovenije: Kotnik Betka — saksofon. 21.10 Večerni gost dr. Ernst Petrič. 21.55 Retrospektiva Jožeta Babiča: Boris A. Novak: Vojaki zgodovine, predstava drame SNG Maribor. 0.15 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski programi: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. 17.30 Izobraževalni program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Poljudnoznanstveni program. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Spekter — znanjopolitični magazin. 21.05 Kviskoteka. 22.20 Dnevnik 2. 22.40 Glasbena scena. 23.40 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Dežela in ljudje. 10.00 TV v šoli: Čemu primerna prehrana. 10.15 TV v šoli: Slavje v poznem srednjem veku. 10.30 Velika svoboda št. 7, nemški film, 1944 (Hans Albers). 12.15 Klub seniorjev. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Me žene. 13.35 Čudovita leta, serija. 14.00 Moj Bog, gospod župnik, serija. 14.50 Živalski svet na Kitajskem. 15.00 Otroški spored. 15.05 Čudovito potovanje v notranjost človeškega telesa, serija. 15.30 Am dam des: Horuk! 15.55 Otroški filmi, otroško gledališče. 16.05 Čista čarovnja, zadnji del. 16.30 Uspešnice. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Dva Münchenčana v Hamburgu, zadnji del serije. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Tele as, tv igra (Carolyn Reiber, Peter Rapp). 21.20 Pogledi od strani. 21.30 Veliki potres v Los Angelesu, ameriški film v dveh delih, 1. del (Joanna Kerns, Dan Lauria). 23.00 Carrie — Satanova najmlajša hčerka, ameriška grozljivka, 1976 (Sissy Spacek, John Travolta, Piper Laurie). 0.35 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama do 13.00. 16.05 Leksikon umetnikov. 16.10 Tedaj. 16.15 Nogomet — tekme za evropski pokal. 17.15 Dihurji na obisku. 18.00 Pravica do ljubezni. 18.30 Povej resnico, igra in zabava. 18.55 Studio loto. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Reportaže Avstrije. 21.00 Trailer, oddaja za prijatelje filmov. 21.30 Pozor, kultura! 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Klub 2, nato poročila (teletekst).

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila. 9.05 Dirka s smrtno. 9.50 Bogati in lepi. 10.15 Angel se vrača. 11.00 Sov. 11.25 Divja roža. 12.10 Naloga za Al Mundyja. 13.05 Hammer. 13.30 Santa Barbara. 14.20 Springfieldova zgodba. 15.05 Volčji klan. 15.50 Čips. 16.40 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Divja roža. 18.45 Poročila. 19.15 21. Jump Street. 20.15 Airwolf, akcijska serija. 1984. 21.55 Poročila. 22.05 Invazija velikih pajkov, grozljivka, 1975 (Steven Brodie). 23.25 Pošasti, serija. 23.50 Poročila. 0.00 Sanjski demon, grozljivka, 1988 (Jemma Redgrave).

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Ljubezen je le beseda, ponovitev filma. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Thundercats, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Duki. 16.45 Make up in pistole. 17.45 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija (Dieter Kronzucker). 19.15 Kolo sreče. 20.00 Lepotica in zver. 21.00 1941, vojni. 1978 (Dan Aykroyd, Ned Beatty, John Belushi). 23.00 Poročila. 23.10 Grissomova banda, drama. 1971 (Kim Darby, Tony Musante). 1.05 Davisov pokal, povz.

PETEK
20. september**TV SLOVENIJA 1**

9.00 Mozaik ponovitev. 9.00 1000 idej za naravoslovce. 9.15 A. E. Hotchner: Mož, ki je stanoval v Ritzu, ameriška nadaljevalka (3/4). 10.05 Video strani. 13.00 Poročila. 14.55 Video strani. 15.05 Sova, ponovitev: Gremo na zabavo, angleška humoristična nadaljevalka, 2/6; Beda bogatih, francosko kanadska nadaljevalka, 6/8; jazz, blues... 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Mozaik, ponovitev: Tednik. 18.05 Video strani. 18.10 Spored za otroke in mlade. 18.10 Nevarni zaliv, kanadska nanizanka. 14/20. 19.00 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Forum. 20.20 Festival sveta, avstralska dokumentarna serija, 10/12. 20.45 Paralaksa, nizozemska dokumentarna serija, 11/13. 21.15 M. J. Bird: Vrtnec, 6., zadnji del angleške nadaljevalke. 22.05 Dnevnik 3. 22.25 Video strani. 22.30 Sova: Pri Huxtablovih 8. epizoda ameriške nanizanke; Rebel, avstralski film; Drazljivo, 7. epizoda franc. erotičnega programa.

TV SLOVENIJA 2

16.45 Hokej Olimpija: Varese, posnetek iz Ljubljane. 17.30 Regionalni programi TV Slovenija, Studio Maribor. Tele M. 21.25 Oči kritike. 22.05 Mozart na turneji. Bologna, 3/13. 23.05 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski programi: Staro za novo. 16.35 Poročila. 16.40 TV koledar. 17.30 Izobraževalni program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Dokumentarna oddaja. 18.45 Humoristična serija. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.35 Talk show. 22.25 Dnevnik 2. 22.45 Kulturna oddaja. 0.15 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Ruščina. 10.00 TV v šoli: Izbrana poklica elektro stroka. 10.15 TV v šoli: Oskrbja z vodo. 10.30 Veliki potres v Los Angelesu, ameriški film, 1990. 12.05 Kitajski obrabi. 12.15 Reportaže iz Avstrije. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Čudovita leta, serija. 14.00 Odvetnik Liebling, serija. 14.45 Mladi glasbeniki v studiju. 15.00 Otroški spored. 15.05 Rakuni, risana serija. 15.30 Am dam des: Horuk! 15.55 Strelovod. 16.05 Nove dogodivščine s konjem, serija. 16.30 Mini kviz. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Falcon Crest, serija. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Derrick, kriminalna. 21.15 Ugladni kuharji. 21.25 Pogledi od strani. 21.35 Veliki potres v Los Angelesu, 2. in zadnji del ameriškega filma, 1990. 23.05 Barcelona: Atletski turnir. 23.40 Comancheros, ameriški western, 1961 (John Wayne, Ina Balin). 1.20 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 12.50 Leksikon umetnikov. 12.55 Tedaj. 13.00 Sport. 16.00 El Greco, italijanski film, 1964 (Fel Ferrer, Rosanna Schiaffino). 17.30 Tajna pot do otroka Ternate. 18.00 Pravica do ljubezni. 18.30 Milijonsko kolo. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Prihodnji potres bo zagotovo prišel, ampak kdaj?, dokumentarni film. 21.00 Znanje. 21.15 Šiling, gospodarska oddaja. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Dama Edna Megastar, angleška zabavna oddaja. 23.15 Vice, avstralski film, 1988. 0.40 Spliting Image, angleška lutkovna oddaja. 1.05 Kurt Kren in njegovi filmi. 1.55 Poročila (teletekst).

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila. 9.05 Dirka s smrtno. 9.50 Bogati in lepi. 10.15 Angel se vrača. 11.00 Sov. 11.30 Divja roža. 13.05 Hammer. 13.30 Santa Barbara. 14.20 Springfieldova zgodba. 15.05 Volčji klan. 15.50 Čips. 16.40 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Divja roža. 18.45 Poročila. 19.15 21. Jump Street. 20.15 Airwolf, akcijska serija. 1984. 21.55 Poročila. 22.05 Invazija velikih pajkov, grozljivka, 1975 (Steven Brodie). 23.25 Pošasti, serija. 23.50 Poročila. 0.00 Sanjski demon, grozljivka, 1988 (Jemma Redgrave).

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Duki. 11.05 Lepotica in zver. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Pozor, kamera, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 High Chaparral. 16.45 Cannon. 17.45 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Serafino, komedija. 1968 (Adriano Celentano). 21.40 Poročila. 21.50 Tennis, Davisov pokal v Kansas Cityju, prenos.

SOBOTA
21. september**TV SLOVENIJA 1**

7.55 Video strani. 8.05 Mozaik, ponovitev. 8.05 Radovedni Taček: Pisal. 8.25 Angleščina — Follow me, 18. lekcija. 8.50 Lonček kuhaj: piškoti iz ovsenih kosmičev. 9.05 Alf, 46. epizoda ameriške nanizanke. 9.30 Popotovanje po reki Zali, 1. del. 10.20 Mozart na turneji — Bologna, 3/13. 11.20 Večerni gost. 12.05 Forum. 12.20 Oči kritike. 13.00 Poročila. 13.10 Video strani. 14.15 Marlboro Music Show, ponovitev. 14.45 Show Rudija Carella, ponovitev. 16.20 Sova, ponovitev: Pri Huxtablovih, 8. epizoda ameriške nanizanke. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Goldy — zadnji zlati medved, 1. del ameriškega filma. 18.40 Video strani. 18.45 V kaj drvimo skupaj z zemljo, 2/6. 19.10 Risanka. 19.20 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Utrip. 20.20 Zrebanje. 20.35 Titan. 21.35 Sova: Na zdravje, 30. epizoda ameriške nanizanke. 22.00 Dnevnik 3. 22.20 Video strani. 22.25 Sova: Vojna in spomini, ameriška nadaljevalka, 11/12; Avanturisti, francoski film. 1.55 Video strani.

TV SLOVENIJA 2

15.30 Domači ansambli: Bratje iz Oplotnice, ponovitev. 16.00 Videooč, ponovitev. 19.00 Garfield in prijatelji. 19.30 Dnevnik BG. 20.15 Filmske uspešnice: Svengali, ameriški film. 22.50 Yutel.

HTV 1

8.15 Poročila. 8.20 TV koledar. 8.30 Vesela sobota. 10.00 Izbor iz šolskega programa. 11.30 Znanstvena serija. 12.00 Izbrali smo za vas. 13.45 Mladinski film. 15.15 Mikser «M». 16.00 Dokumentarni film. 16.15 Narodna glasba. 16.45 Sedmi čut. 16.55 Poročila. 17.30 TV teden. 17.45 TV razstava. 18.00 Serijski film. 18.55 Risana serija. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.50 Dokumentarni program. 22.20 Dnevnik 2. 22.40 Športna sobota. 23.00 Zabavoglasbena oddaja. 23.45 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

10.00 Francoščina. 10.30 Ruščina. 11.00 Pozabljeni mrtvec, ameriški kriminalni film, 1989 (Peter Falk). 12.30 Hello Austria, oddaja v angleščini. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Stopnik Vronski, nemški čb film, 1954 (Willy Birgel). 15.15 Južnotirolski vinogradniki, kratak film. 15.25 Sveto pismo za otroke. 15.30 Akcija Jocočobi, otroška serija. 16.00 Spored po željah. 17.10 Oddaja o okolju za otroke. 17.40 Športna abeceda: Smučanje po travi. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Nogomet. 18.30 Falcon Crest, serija. 19.20 Pomenek. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Stavimo, zabavna oddaja (Thomas Gottschalk). 22.05 Trafik, zadnji del serije o kupcih z mamilji. 23.00 Samo še 72 ur, ameriški kriminalni film, 1968 (Richard Widmark, Henry Fonda, Inger Stevens). 0.35 Čas v sliki. 0.40 Lahko živčev, ameriški film, 1982 (Peter O'Toole, Jessica Harper). 2.10 Čas v sliki. 2.15 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 11.50 Leksikon umetnikov. 11.55 Tedaj. 12.00 Barcelona: Atletika. 17.00 Točke, metri in sekunde, športna oddaja. 17.45 Kdo me hoče? Živali iščejo dom. 18.00 Pravica do ljubezni. 18.30 Magazin Alpe Jadrana. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Naj nas stane življenje, španski tv film. 21.55 Čas v sliki. 22.00 Večerni šport. 22.30 Rdeči kavč. 23.00 Ali Elvis Preclj še živi? 0.30 Pevka Marianne Faithfull. 1.20 Dancing thru the Nite, balet. 1.50 Čas v sliki. 1.55 Ex libris.

RTL PLUS

6.00 Čips. Striček Bill, Yogi. 9.20 Klack. 10.05 Jetsoni, Mr. T., Spiderman. 12.05 Kapitan N. 12.35 He man. 13.00 Želva. 13.25 Super Mario Brothers. 13.50 Ragazzi. 14.25 Kakor pes in mačka. 14.50 Doktor. 15.45 Trening Formule ene. 16.05 Angel se vrača. 17.00 Cena je vroča. 17.45 Čudovita leta. 18.15 Novo v kinu. 18.45 Poročila. 19.20 Houston Knight. 20.15 Louis na skrivni nalogi, komedija. 1970 (Louis de Funes). 22.05 Dali-As. 23.05 Charlyeva nečakinja, softseksi. 1974. 0.30 Motorni psihi, akcijski, 1965.

SAT 1

7.30 Tennis, Davisov pokal, povzetek. 9.30 Gospodarski forum. 10.00 Serafino, ponovitev komedije. 11.40 Dekolite, modni magazin. 12.05 Kolo sreče. 12.45 Bingo. 13.10 Hotel. 14.00 Poslednji mož, drama. 1955 (Hans Albers). 15.45 Sat 1 predstavlja. 16.15 Zapp. 16.40 Mancuso, FBI. 17.35 Dobitek na Sat 1. 17.45 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Poročila. 19.05 Kolo sreče. 19.50 Tennis, Davisov pokal, Kansas City, prenos, vmes Poročila, nato Profesionalci, in Angelina, erotični film, 1986 (Serena Grandi).

NEDELJA
22. september**TV SLOVENIJA 1**

8.35 Video strani. 8.45 Otroška matineja. 8.45 Živ zav. 9.35 Nevarni zaliv, avstralska nanizanka, 14/20. 10.05 V znamenju zvezd: Bik, nemška dokumentarna nanizanka (11/12). 10.35 Garfield in prijatelji, ponovitev. 11.05 Videomeh, 54. oddaja. 11.35 Obzorja duha. 11.55 Video strani. 12.00 Murphy Brown, 9. epizoda ameriške nanizanke. 12.30 Poročila. 12.40 Video strani. 13.40 Krizkraž, ponovitev. 14.40 Sova, ponovitev: Na zdravje, 30. epizoda ameriške nanizanke; Vojna in spomini, ameriška nadaljevalka, 11/12. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Cat people, ameriški film (čb). 18.10 Novosti založb. 18.50 Risanka. 19.00 TV mernik. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Zrcalo tedna. 20.20 Borisav V. Pekić: Čas čudežev, TV BG, 1. del. 21.15 Zdravo. 22.35 Dnevnik 3. 22.55 Video strani. 23.00 Sova: Polna hiša, ameriška nanizanka, 14/22; Beda bogatih, francosko kanadska nadaljevalka, 7/8. 0.15 Video strani.

TV SLOVENIJA 2

14.00 Satelitski programi. 14.40 Estoni. F-1 za veliko nagrado Portugalske, prenos. 17.40 EP v dresu, posnetek iz Donaueschtinga. 18.40 Maraton Franja, reportaža iz Cerknice. 19.30 Dnevnik HTV. 20.00 Skandinavija: Sladke in slane vode, 2. del angl. polj. zn. serija. 20.50 Ciklus filmov J. Menzla: Konec starih časov, češkoslovaški film. 22.25 Yutel.

HTV 1

9.45 Poročila. 9.50 TV koledar. 10.00 Nedeljsko dopoldne. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila. 13.05 Serijski film. 13.55 Družinski magazin. 14.25 Nedeljsko popoldne. 18.45 Risana serija. 19.10 TV sreča. 19.30 Dnevnik. 20.00 Dramski program. 21.35 Inozemska znanstv.-popularna serija. 22.25 Dnevnik. 22.45 Športni pregled... 23.30 Glasbena oddaja. 0.30 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Zadnji lov, angleški film, 1984 (Richard Fox, Cheryl Campbell). 10.40 Tednik. 11.00 Pogovor za novinarji. 12.00 Iz parlamenta. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Kvik, nemški čb film, 1932 (Hans Albers, Lilian Harvey). 14.40 Najmlajša avstralska dežela, Gradščansko 70 let pri Avstriji. 16.00 Pregled sporeda. 16.10 Doktor. serija. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Klub seniorjev. 17.50 Parada uspešnic. 18.30 Falcon Crest, serija. 19.15 Zrebanje loto. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Sport. 20.15 Hopla, zdaj prihajam jaz, oddaja ob stotem rojstnem dnevu igralca Hansa Albersa. 21.00 Islam. 21.05 Slavje v Trstu. 23.05 Max Ernst: Moje pustolovsko življenje, 2. del. 23.55 Gustav Mahler: Otroške žalostinke. 0.20 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 9.00 Čas v sliki. 9.05 Kulturni tednik. 9.30 Kulturni zajtrk. 10.15 Fjordi Nove Zelandije. 11.00 Marcel Prawy: Ob 200. rojstnem dnevu skladatelja Giacomina Meyerbeerja. 12.00 Mozartov koledar. 12.05 Mozartove skladbe v letih 1787—1788. 13.00 Tuja domovina, oddaja v več jezikih. 13.30 Podoba iz Avstrije. 14.15 Športno popoldne: Avstrijsko jahalno prvenstvo. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Pravica do ljubezni. 18.30 Podoba Avstrije. 18.55 Kristjan v času. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Ljudski odvetnik. 20.15 Kraj zločina, kriminalna. 22.20 Čas v sliki. 22.25 Sport. 22.30 Skrivnost Twin Peaks, kriminalna serija. 23.20 Willie in Phil, ameriški film, 1979. 1.10 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Mr. T., Flinstonovi otroci, David. 9.30 Na pomoč, jaz sem zunajzemljan, komedija. 1987. 11.00 Tednik. 12.05 Velikani. 12.35 Hiša strahov. 13.00 Moj oče zunajzemljan, Munsterjevi, Ultraman. 14.15 Adam. 12. 14.40 Policijsko poročilo. 15.30 Formula ene. 16.00 Formula ene, prenos. 17.50 Dr. Westphall. 18.45 Poročila. 19.10 Potovadni magazin: Kanada. 20.15 Ugrizni me, ljubi, komedija. 1970 (Eva Renzi). 21.50 Spiegel TV. 22.30 Prime Time. 22.45 Grad Pompon Rouge, serija. 23.15 Playboy Late Night. 0.20 Kanal 4. 1.05 Formula ene, povzetek.

SAT 1

7.30 Glava. Glavica, Dekleta in fantje. Ollie. 8.45 Thundercats. 9.10 Tennis, Davisov pokal. 10.00 Genski detektiv. 10.30 Car gora. 11.05 Poslednji mož, ponovitev filma. 12.45 Bingo. 13.10 Fantazijski otok, začetek serije, 1978 (Richard Montalban, Lisa Hartman). 14.05 Videoteke. 14.30 Odlični Bombardier, komedija. 1957 (Hans Albers). 16.05 Obalni pirati. 16.30 Dropst! 17.05 Zlata boginja Rio Beni, pustolovski. 1964 (Pierre Brice, Harald Juhnke). 18.45 Poročila. 18.50 Športni klub. 19.20 Pozor, kamera. 19.50 Tennis, Davisov pokal, polfinala, nato Razred gospodične MacMichael, drama, 1978 (Glenda Jackson).

PONEDELJEK
23. september**TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani. 9.00 Mozaik, ponovitev. 9.00 E. Majaron: V znamenju dvojčkov, lutkovna igra (1/12). 9.20 Slovenski ljudski pesi: Plesi na ovsevi v Meziški dolini. 9.50 Utrip. 10.05 Zrcalo tedna. 10.20 TV mernik. 10.35 Video strani. 13.00 Poročila. 15.00 Video strani. 15.10 Obzorja duha, ponovitev. 15.30 Sova ponovitev: Polna hiša, ameriška nanizanka, 14/22; Beda bogatih, francosko kanadska nadaljevalka, 7/8. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Mozaik, ponovitev: Zdravo. 18.25 Video strani. 18.30 Spored za otroke in mlade. 18.30 Radovedni Taček: Pajek. 18.50 Novosti založb. 19.05 Oči kritike. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 Tona Partljič: Mama umrla — stop, drama TV Slovenija. 21.05 Osmi dan. 21.50 Dnevnik 3. 22.10 Video strani. 22.15 Orgle: Kraljica glasbil Belfast, 4. oddaja. 22.45 Sova: Beda bogatih, 8., zadnji del francosko kanadske nadaljevalke; Nedotakljivi, 4. epizoda ameriške nanizanke (čb). 0.25 Video strani.

TV SLOVENIJA 2

17.30 Regionalni programi TV Slovenija, Studio Ljubljana. 19.30 Dnevnik Koper. 20.00 Zelena ura. 21.00 Sedma steza. 21.30 Pesem je... Andrej Šifrer, ponovitev. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski program: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. 17.30 Izobraževalni program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Domača serija. 20.50 Zunanja politika.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Podoba Avstrije. 10.00 Izbrani poklici: Špedit. 10.15 TV v šoli: Po mestih in deželi. 10.30 Veliki potres v Los Angelesu, 2. del ameriškega filma, 1990. 12.00 Iz parlamenta. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Ljudski odvetnik. 13.40 Mahagonijevo drevo in pohištvo. 14.10 Poklic zadostuje, serija. 15.00 Garfield in prijatelji, serijska risanka. 15.30 Am dam des: Raziskovanje jeseni. 15.55 Nasveti za otroke. 16.30 Vif Zack. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Falcon Crest, serija. 19.20 Nocojšnji spored. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Sport v ponedeljek. 21.08 Mojsrsko kuhanje. 21.15 Pogled od strani. 21.25 Hunter, kriminalna. 22.15 Groz Notations. 0.20 Dance House, balet. 0.25 Čas v sliki.

SREDA
25. september

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani. 9.00 Mozaik, ponovitev. 9.00 Živ živ. 9.50 D. Taylor: Materinska ljubezen, angleška nadaljevanka (2/4). 10.45 Video strani. 13.00 Poročila. 15.20 Video strani. 15.30 Sova, ponovitev; Skupni računi, angleška humoristična serija, 3/6; Ognjena polja, avstralska nadaljevanka, 1/8. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Mozaik. 17.05 Boj za obstanek: Velika slana puščava, angleška poljudnoznanstvena serija. 17.30 Dunaj, avstrijska dokumentarna serija. 17.45 Video strani. 17.50 Spored za otroke in mlade F. Levstik: Martin Krpan, predstava SMG. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 Film tedna: Strangers kiss, ameriški film. 21.50 Videogodba. 22.35 Dnevnik 3. 22.55 Video strani. 23.00 Sova: Alf, 55. epizoda ameriške nanizanke; Ognjena polja, avstralska nadaljevanka, 2/8. 0.20 Video strani.

TV SLOVENIJA 2

18.30 Alpe Jadran. 19.00 TV Slovenija 2 Studio Maribor. 19.00 Poslovna borza. 19.15 TV ruleta. 19.30 Dnevnik ORF. 20.00 Žarišče. 20.30 Benjamin Britten: Peter Grimes. 22.55 Svet poroča. 23.40 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski program: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar: Šolski program. 17.30 Hrvatska danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Poljudnoznanstveni program. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Filmski večer. 22.00 Dnevnik 2. 22.25 Dokumentarni program. 23.25 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.05 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Francoščina. 10.00 TV v šoli: Potek po sežiganju. 10.15 TV v šoli: Letni časi. 10.30 Komisar Denbert, nemški čb film, 1957 (Hans Albers). 12.05 Tedaj. 12.10 Reportaže iz tujine. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Čudovita leta, serija. 14.45 Podzemna železnica v Washingtonu. 15.00 Otroški spored. 15.05 Zgodbe iz račje doline, serijska risanka. 15.30 Tjulen ilse, lutkovna igrara. 15.55 Dobro glej. 16.00 Živalski kotiček. 16.05 Nove dogodivščine deklice s konjem Black Beauty. 16.30 Za in proti. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Me žene. 18.30 Falcon Crest, serija. 19.10 Nocojšnji spored. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Kdor se zadnji smeje, ameriški kriminalni film, 1989 (Peter Falk). 21.45 Pogledi od strani. 21.55 Dallas, serija. 22.40 Barve ptičev, avstrijski (deloma čb) film, 1988. 0.05 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama do 13.00. 16.50 Leksikon umetnikov. 16.55 Tedaj. 17.00 Od kulture do multikulture. 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Pravica do ljubezni. 18.25 Nocojšnji spored. 18.30 Živalski kviz. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Argumenti (Walter Schiejo). 21.30 Črna na belem. 22.00 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila. 9.05 Dirka s smrtjo. 9.50 Bogati in lepi. 10.15 Angel se vrača. 11.00 Sov. 11.30 Divja roža. 12.15 Al Mundy, serija. 13.05 Hammer. 13.30 Santa Barbara, 636. nadaljevanje. 14.20 Springfieldova zgodba. 15.05 Volčji klan. 15.50 Čips. 16.40 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Divja roža, ponovitev. 18.45 Poročila. 19.15 Nazaj v preteklost, serija. 20.15 Umor je njen hoby. 21.15 Narodna glasba. 22.10 Stern TV. 22.45 Ženske po Sinnenovi. 23.50 Poročila. 0.00 Štuke nad Londonom, vojni, 1970 (Van Johnson). 1.50 Volkodlak.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje. Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Strideset karatov, ponovitev filma. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV borza. 13.35 Bingo. 14.00 Ollies. Bolnišnica. Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Kung Fu. 16.45 Stingray. 17.45 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.30 Kolo sreče. 20.05 Vremenske novice. 20.15 Hunter (Fred Dryer). 21.10 Poročila. 21.15 Snov iz katere so sanje, romantični, 1972 (Herbert Fleischmann). 23.35 Poročila. 23.45 Halo, Berlin. 0.10 Filmski ustvarjalci. 0.25 Dediščina prekletstva, serija.

TELE 5

12.30 Magazin. 13.00 Wildcat. 13.25 Bim, bam, bino: Brave Star, She Ra, Cadishon, Rešitelji. 16.05 Starcom, Smrkci, Brave Star, She Ra, Popaj. 18.05 Hulk (Lou Ferrigno, Bill Bixby). 18.30 Poročila. 18.35 Hulk, drugi del. 19.00 Bliskovito, kviz za 100.000 DEM. 19.45 Hop ali top. 20.15 Naša čudežna dežela ponoči, drama, 1959 (Paul Esser). 21.45 Poročila. 21.55 Jutri v kinu. 22.05 Trije milijoni in truplo, ponovitev filma, 1986. 23.40 Frankenstein, ponovitev filma.

UGANKARSKI SLOVARČEK

CLIVE = angleški general in državnik, vojno-politični kolonizator v Indiji; naredil samomor (Robert, 1725—1774)
KAKODIL = arzenoorganska spojina, ki se uporablja v zdravilstvu
LIAS = prva, najstarejša plast in oddelek jure
MAFOR = papuanska etnična skupina na Novi Gvineji
MAKK = starejši madžarski filmski režiser (Karoly; »Ljubezen«, »Noč kreposti v javni hiši«)
OSSE = reka v Nigeriji, ki se izliva v zaliv Benin
RAKANI = stara vas v Bosanski Krupi

TOLLER = nemški ekspresionistični dramatik, ki je leta 1933 emigriral v ZDA, naredil samomor (Ernst, 1893—1939)
VEBER = slovenski gledališki igralec, član SNG Maribor (Miro)
Rešitev križanke št. 712 VO-DORAVNO: Stegenšek, Karavanke, animalist, miza, Tit, Ati, buk, naprave, Cid, Eero, uho, strune, Lanza, Kupres, Maurer, Lango, dlani, Odets, kri, ion, seka, Leli, zrezek, erotika, Ajas, Aasen, genetika, Ras, klama, AC, Katt.

U z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4.

Ona: Če ne boš vsaj malce pohitela, te bo prehitel nekdo, ki si mu že dalj časa trn v peti. Prijatelj te bodo sicer popolnoma podpirali, vendar pa to mogoče ne bo dovolj. Konec tedna lahko pričakuješ obisk.

On: Opraviš boš dolgo odlagano opravilo in ponovno boš lahko zadihal s polnimi pljuči. Se vedno pa ti ne bo uspelo urediti svojega ljubezenskega življenja, saj se obnašaš, kot da ne veš, kaj hočeš. Potrudi se in ne bo ti žal.

od 21. 4. do 20. 5.

Ona: Skrajni čas je že, da si temeljito izprašaš vest in dokončno razčistiš, kaj v resnici pričakuješ. S partnerjem se boš zapletla v precej neprijeten prepir, ki pa se bo končal veliko boljše, kot boš pričakovala.

On: Skrajni čas je že, da tudi ti poprimeš za delo, saj ti poležavanje v senci ne bo prineslo prav nobenega dobička. Konec tedna se ti obeta zanimiva avantura, ki se je nikakor ne izplača zamuditi...

od 21. 5. do 21. 6.

Ona: Zaupala se boš prijatelji in skupaj bosta vendarle uspeli najti izhod iz trenutne krize, ki te preganja. Toda šele prijetna družba in romantičen pogled neznanca ti bosta dokončno odgnala vse črne misli.

On: Ne misli toliko na prijateljičine namige, ampak se raje malo bolj posvečaj poslovnim stvarim. Strezni-tev ob koncu tedna ti bo prinesla dokončno spoznanje, da nisi tako nezmojljiv, kot pa si misliš...

od 22. 6. do 22. 7.

Ona: Tvoja skrha na zveza se bo ponovno okrepila, po drugi strani pa se ti bo nenadoma odprla povsem nova alternativa. Sklenila boš zanimivo poznanstvo, ki ti bo v prihodnosti prineslo še obilico dobrih reči.

On: Poleg v prihodnost sicer ni ravno razveseljiv, lahko pa ga v marsičem polepšaš, če boš znal v pravem trenutku pokazati pravo mero odločnosti. Glede partnerja si nikar ne delaj nepotrebnih skrbi, saj je vse v najlepšem redu.

od 23. 7. do 23. 8.

Ona: Sicer si boš prizadevala slediti dobremu nasvetu, a boš že po prvih težavah vse skupaj enostavno pustila. Ali ne bi bilo boljše, če bi imela malo več potrpljenja in bi bila zadovoljna tudi z majhnim uspehom?

On: Nekdo te bo pripeljal pred go- lo dejstvo, da nisi ravno takšen genij, kot si si mislil ti sam. Je že res, da ti bo priznal nekatere kvalitete, a vendar... Vsekakor pa boš odslej veliko previdnejši...

od 24. 8. do 23. 9.

Ona: Zadnje čase poslušaj le glas svoje- ga srca, vendar pa ne bi bilo slabo, če bi vključila tudi svoj razum. Sedaj je pravi čas, da si tudi ti omogočiš vsaj manjši poslovni uspeh, ki bi ti vsekakor le koristil...

On: Še najboljšo bo, da se odrečeš tveganim načrtom, saj je velika mož- nost, da se ti bo vse skupaj ponesreči- lo. Bodi raje zadovoljen z majhnim, kaj več pa bo prišlo kar samo. Nekdo te bo prijetno presenetil...

od 24. 9. do 23. 10.

Ona: Pojavilo se bo izredno zanimanje za tvoje proste trenut- ke, zato se nikar ne izogibaj tistim, ki si jih želiš. Kdo ve, mogoče pa se bo iz vsega tega še kaj izcimilo. Pazi na zdravje, saj se ti bližajo neke kompli- kacije.

On: Grozi ti »nevarnost«, da se ti bodo ponovno odprle stare srčne rane. Kdo ve, mogoče pa bo tokrat boljše, kot pa se je pripetilo zadnjič. Vse- kakor je vredno poskusiti, saj je »do- bitek« več kot mamljiv.

od 24. 10. do 22. 11.

Ona: Opletanje z jezikom te bo pripe- lalo v dokaj nena- vadno situacijo, pa jo boš kaj hitro iz- koristila v svoj prid. Konec tedna boš preživela z osebo, ki ti pomeni še ne- kaj več kot le dober prijatelj.

On: Zdaj je čas, da se odločiš in greš do konca! V začetku bodo rezul- tati res nekoliko nevzpodbudni, toda na koncu se bo vendarle pokazalo, kdo je imel prav. Ogromno boš pridobi- bil, vsekakor več kot izgubil.

od 23. 11. do 21. 12.

Ona: Obiskala te bo nepričakovna sre- ča, a bo le prehodne- ga značaja. Seveda to še ne pomeni, da je ne boš do konca izkoristila. Pazi se prijateljevih namenov, saj so vse prej kot odkriti in prijazni.

On: Spoznal boš, da ni ravno nuj- no, da vedno obvelja prav tvoja bese- da. To te bo v začetku razjezilo, toda kaj hitro boš spoznal, da je tudi druga varianta zate kar se da ugodna. Mo- goče celo bolj...

od 22. 12. do 20. 1.

Ona: Spoznala boš, da si všeč neko- mu, ki ti lahko nudi precej več, kot pa so tvoje sedanje zmožnosti. Prijeten konec tedna te bo popolnoma prevzel, po drugi strani pa bo pri nekom drugem vzbudil pravi val ljubosumja.

On: Poslovna poteza, ki ti že nekaj časa dozoreva v glavi, se bo končno začela uresničevati. Le zakaj si tako dolgo čakal? V ljubezni nikar ne pričakuj čudežev, ampak tudi malo bolj samokritičen.

od 21. 1. do 19. 2.

Ona: Dobro pre- misli, kaj delaš, saj se boš na koncu v nasto- vljene mreže ujela prav ti sama. In ta- krat ti ne bo pomagala niti tvoja sa- mozavest niti aroganca. Le stežka se ti bo uspelo izkoptati iz nastale zme- de.

On: Sladka skrivnost, ki jo boš iz- vedel popolnoma po naključju, ti bo precej olajšala pot do uspeha. Se ved- no pa se boš moral kar precej potru- diti, saj ti bo nekdo prav veselo naga- jal. V poslu se ti obeta nekaj nepriča- kovanega.

od 20. 2. do 20. 3.

Ona: Dobra novica te bo povsem pomiri- la, nekdo pa bo to prav lepo izkoristil. Obeta se ti prije- ten in romantičen konec tedna, iz ka- terega lahko nastane celo trajnejša zveza. Zato nikar preveč ne omahuj, ampak...

On: Ugotovil boš, da so njene misli precej podobne tvojim. In četudi se ti bo vse skupaj zdelo kar nekako prele- po, se boš na oncu vendarle prav lepo znašel. Izkoristi priložnost, saj se zle- pa ne bo več ponovila.

SESTAVIL EDI KLASINC	AKVA- RUSKA RIBICA	TRGOVINA S TKANIN BLAGOM	DRŽAVA V ZDA	METULJ	PERJE PRI REPI	PONAV- LJALNI GLAGOLI	LOVEC NA KITE	GLAVNO MESTO ETIOPIJE	STARA VAS V BOSAN- KRUPU
SLOV. MISLU- NAR V ZDA									
KIP ŽEN- SKE KOT NOSILNI STEBER									
SREDSTVO ZA ONAMO SAMARU									
ETN. GRUPE SLUŽABNIK					JUTRANJA PADA- VINA				
NORDIL BOGINJA PISANA PAPIGA				ANTIČNO MESTO V MAKED. KROM.	FILMSKI IGRALEC LADO SLEDEČI				
713	SAMOTA	MOŠKO IME	MADŽ. F. REŽISER PRALNI PRAŠEK					FOSFOR ŠTEVNIK	
STROJ IZLOČE- VALNIK					SL. GLED. IGRALEC MOZAKAR				radio FEDNIK ptuj
PULJSKA ZNAME- NITOST		ULICA DUHOV- ŠČINA		SPORTNI REPORTER GEOLOŠKA FORMACIJA					MESTO V ITALIJU
RDEČ- KAST PLANET		ŽENSKO OBLA- CILO				4. IN 16. ČRKA	TV SPIKER MOHORKO	radio FEDNIK ptuj	STJEPAN, STEVAN
REKA V NIGERIJU		NAJVA Z LANOM						GL. MESTO OREGONA PEVŠKI GLAS	radio FEDNIK ptuj
RAST- LINA			ARZENO- ORGANSKA SPOJINA					MAKETA LETALA IZVRŠNI SVET	radio FEDNIK ptuj
NEMŠKI DRAMATIK (ERNEST)			SAMPIONI						INDUSKI DROBIZ
						KONICA			PRIMOR. NAZIV ZA BARICO

TRGOVSKO IN GOSTINSKO PODJETJE

SOLID

DORNAVA — MEZGOVCI

PRIREJA V SOBOTO,
21. septembra, ob 19. uriVESELICO NA
LETALIŠČU
V MOŠKANJCIH

Za prijetno razpoloženje bosta

poskrbela
ansambel PREROD in
humorist VINKO ŠIMEKPostreženi boste s kvalitetno domačo hrano in pristno halo-
ško kapljico.

BOGAT SREČELOV, DRUŽABNE IGRE

Pridite — VSTOPNINE NI!

Prireditev bo v hangarju letališča.

TRGOVSKO IN GOSTINSKO PODJETJE

SOLID
VABI DORNAVA — MEZGOVCI**TAMES** d.o.o.
ORMOŠKA 14, PTUJ

TRGOVINA — INŽENIRING — STORITVE

(062) 775-028

telefax (062) 775286

Spoštovani kupci!V TRGOVINI »ELEKTROMETAL« NA ORMOŠKI 14
VAM NUDIMO:

- material za centralno ogrevanje
- toplotno tehniko
- elektromaterial
- izdelke črne in barvne metalurgije
- oljne gorilnike THYSEN
- solarno opremo
- vodovodni material
- razni material in opremo po naročilu

IZVAJAMO:

- * montažo oljnih in plinskih gorilnikov za centralno kurjavo
- * meritev emisije dimnih plinov in nastavitev gorilnikov
- * elektroinstalacije jakega in šibkega toka
- * meritve elektroinstalacij
- * meritve strelovodnih naprav

PODJETJE TAMES — GARANCIJA ZA
VARNOST IN TOPLOTO VAŠEGA DOMA.

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

**RENT-A CAR
MONACO**

VOGRINEC BOJAN

GEREČJA VAS 74 • 62250 PTUJ
telefon (062) 796-040Vam pod ugodnimi po-
goji nudi izposojanje
naslednjih tipov novih
vozil: •
golf diesel
renault 5
citroen AXPo želji vsaki stranki dostavimo avtomobil na dom.
Za vas poslujeemo NON-STOP in se priporočamo!

**NOVO NOVO NOVO
VIDEOTEKA FORTUNA**
Zagreška c. 9

Odperto vsak dan od 10. do 19.30, v soboto od 9.
do 13. ure

- Vudimo vrhunsko kakovost filmov — ORIGINALI
- Izposoja videoplayerjev in videokamer
- Sprejemamo v PRODAJO in TARIŠEN ODKUP ar-
dio in video aparate
- FOTO, 3x3, SN

SALON POHIŠTVA

INTERDOM d.o.o.AKCIJSKA PRODAJA
STOLOV IN MIZ V
SEPTEMBRUPROIZVAJALEC JAVOR PIVKA
VELIKO ZNIŽANJE CEN STOLOV IN
MIZOSTANKI IZVOZNIH MODELOV
STOLI ŽE OD 995,00 DIN DALJE
POHITITE, ZALOGE SO OMEJENE.

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

Prva gasilska avtomobilska cisterna

GD PTUJSKA GORA

Na Ptujski Gori je bilo minulo soboto, 14. septembra, kljub slabemu vre-
menu zelo slovesno in množično praznovanje. Člani gasilskega društva so na-
mreč predali namenu prvo avtomobilsko cisterno, ki jim bo odlej služila za ga-
šenje požarov in predvsem v poletnih sušnih mesecih za prevoz pitne vode po
tem območju Halož. Kot je povedal predsednik GD Borut Predan, so zanj od-
šteli 550 tisočakov, pri čemer so za polovico sredstev hvaležni Zvezi gasilskih
društev občine Ptuj, polovico pa so prispevali gasilci oziroma 220 gospodinjstev
iz vseh šestih zaselkov KS.

Poleg številnih domačinov in domačih gasilcev so se slovesnosti udeležili
tudi predstavniki okoliških gasilskih društev ter ZGD Ptuj. Med trinajstimi bo-
tri cisternami so izpostavili predvsem prve tri: Butik Leonardo-Milan Pišek, Albi-
na Breclja in Jožeta Soršaka. Seveda pa so od srca hvaležni tudi vsem drugim
sponzorjem. Najzaslužnejšim so izročili pisna priznanja in gasilska odlikova-
nja, v kulturnem sporedu pa so nastopili člani gasilskega pevskega zbora iz Haj-
doš, ki ga vodi Jože Dermikovič, ter narodnozabavni ansambel Svít.

Gasilci s Ptujске Gore bodo še letos skopali temelje za nov dom gasilcev in
kranjancov, ki ga bodo zgradili s prostovoljnimi delom in s svojimi sredstvi. -OM

Prva gasilska cisterna TAM 125, ki so jo gasilci s Ptujске Gore težko
čakali. (Foto: M. Ozmeč)OKREPČEVALNICA **MOJCA**
GERŠAK VLADO-IDA
Stolinci 19, 62281 MARKOVCI
Tel.: (062) 766-243

vam nudi vsak dan

- PIZZE
- DOMAČI NAREZEK
- JEDILA PO NAROČILU
- SARDELICE
- LIGNJE

Ob dobri pijači in jedi vas bo vsako soboto zabaval TRIO
»GENERACIJA«.
Sprejemamo naročila za poroke, sedmine in večje skupine.
PRIPOROČAMO SE!

TEVE d.o.o.PTUJ, PLOJEVA 1
(OREŠJE)**PROJ
SEKVOJ**
SAMOPOSTREŽBA
Z ŽIVILI

Telefon (062) 774-736

PRIDITE — OD NAS BOSTE ODŠLI ZADOVOLJNI!

- Odperto NON-STOP od 7.30 do 20. ure
- NUDIMO VAM VSE VRSTE ŽIVIL
- ODPERTO TUDI V NEDELJO OD 8. DO 11. URE
- VSAKO NEDELJO SVEŽ BELI KRUH
- AKCIJSKE PRODAJE (sokovi, toaletni papir, vina)
- vsakodnevno vam nudimo SVEŽE VAKUUMSKO PAKIRANO MESO in VSE MESNE IZDELKE, proizvajalca FEKONJA — Gradišče

DRUŽBENO PODJETJE TGA
»BORIS KIDRIČ«, p. o. KIDRIČEVO

PODJETNIKOM, OBRTRNIKOM!

Če potrebujete kvalitetno delovno silo, istočasno pa ne morete
dobiiti ugodnega kredita za realizacijo vaših poslovnih idej, vas bo
verjetno zanimalo:

TGA Kidričevo išče podjetnike oziroma obrtnike, ki bi bili pripra-
vljeni sodelovati pri reševanju problema zaposlitve trajnih presež-
nih delavcev podjetja. Zanimanim nudimo možnost pridobi-
tve ugodnega kredita.

Natančnejše informacije lahko dobite pri ALIN, d.o.o., g. Darko Vi-
dovič, telefon 796-110 (int. 888)

NATEČAJ

za dodelitev sredstev za razvoj občine Ptuj v višini 8.000.000,00
din. Sredstva za razvoj, ki se dodelijo kot kredit, se dodelijo z
valutno klavzulo po do 6% letni obrestni meri.

Za posojilo lahko zaprosijo prosilci, navedeni v 3. členu Pravilnika.
Prednost pri dodelitvi sredstev za razvoj imajo posamezni projek-
ti in razvojni programi, ki zagotavljajo:

- spremembo gospodarske strukture v občini Ptuj s poudar-
kom na višjih oblikah dejavnosti in ustvarjanju ekonomsko
stabilnih gospodarskih enot,
- povečanje produktivnega zaposlovanja in samozaposlovanja
s pospeševanjem uvajanja sodobnih tehnologij,
- ohranjanje poseljenosti krajine,
- energetske varčne in okolju prijaznejše dejavnosti,
- oblikovanje in utrjevanje identitete občine Ptuj,
- udeležbo tujih ali domačih sovlagateljev.

Prosilci vložijo prošnje s potrebno dokumentacijo v roku 25 dni
od dneva objave natečaja na izvršni svet Skupščine občine Ptuj.
Trg mladinskih brigad 1, Ptuj.

Prošnji je potrebno priložiti:

- Investicijski program po metodologiji Ljubljanske banke za
manjše projekte
- Investicijski program po metodologiji Republiškega ministr-
stva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki ga verificira ob-
močni kmetijski svetovalec, za zahtevke s področja kmetijstva
za nepovratna sredstva pa listine, iz katerih je razvidno, da gre
za projekte, ki pomenijo oblikovanje in utrjevanje identitete
občine Ptuj.

Izvršni svet Skupščine občine Ptuj bo prosilce obvestil o dodelitvi
sredstev v 20 dneh po poteku roka za predložitev vlog.

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

ZLATARNA

Emil Ogrizek

Jadranska ulica 6, Ptuj

Popravilo, izdelava, predelava in emajliranje ZLA-
TEGA in SREBRNEGA nakita

ZAGOTOVLJENA KAKOVOSTNA IN HITRA IZDELAJA!

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 19. septembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop.
15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali če-
stitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj-danes-
jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 Aktualni pogovor.

PETEK, 20. septembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop.
15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.25 V vrtu. 16.30 Po
domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.30 Včeraj-da-
nes-jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 MALI OGLASI.

SOBOTA, 21. septembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop.
15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.00 Čestitke poslušalcev. 17.00 Ob-
vestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj-danes-jutri, obvestila.
17.55 Uspešnica dneva. 18.00 NAGRADNA IGRA.

NEDELJA, 22. septembra: 9.00 Čestitke poslušalcev. 10.00 OR-
FEJČEK. 11.00 Tedenski pregled, obvestila, horoskop, glasba in
EPP. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Opoldanski koncert. 13.00 Čestit-
ke poslušalcev, Misli iz biblije.

PONEDELJEK, 23. septembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horo-
skop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače
ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj-
danes-jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 Mala ptujška kro-
nika, šport, kultura — vmes glasba po izboru Draga Skoka.

TOREK, 24. septembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop.
15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali če-
stitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj-danes-
jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 V ŽIVO: Obrt.

SREDA, 25. septembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop.
15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.25 Za planince. 16.30
Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP.
17.30 Včeraj-danes-jutri. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 NAŠ GOST.

V nedeljo ob 10. uri na Radiu Ptuj

V nedeljo ob 10. uri na Radiu Ptuj

ORFEJČEK

ORFEJČKOVE STOPNIČKE:

1. TI SI ZALJUBLJENA — Stoparji
2. ZAUPAJ MI, DEKLE — Štajerskih sedem
3. STARO VINO, STAR PRIJATELJ — Toni Verderber
4. NAJINI SPOMINI — Bratje iz Oplotnice
5. VEM ZA DEŽELO — Gorenjci
6. POJDI Z MANO V GORE — Niko Zajc
7. GOLOBICA — Toni Hervol
8. KADAR SLOVENEK ZAPOJE — Vili Petrič
9. POLKA PLES JE ZA SLOVENCA — Lipa
10. IZ BLEDA V BOHINJ — Marelja
11. PRAZNIK DOMAČE GLASBE — Šaleški fantje
12. KAM SEM REVEŽ GLEDAL — Rogaški instrumentalni kvintet

Nagrado pokrovitelja (meso-izdelki Žerak) prejme: Mitja Koc-
mut, Prešernova 11, Ptuj.

Glasovnice pošiljajte na naslov: Radio — Tednik, Raičeva 6,
62250 Ptuj.

Glasovnica:

ORFEJČKOVE
stopničke.

Glasujem za skladbo: _____

Kot gosta predlagam: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

PTUJ,
Slovenski trg 6,
☎ 775-527

Rent-a-Car
CAISSA

ALI POTREBUJETE KONJA?
KAKŠNEGA KONJA??
JEKLENEGA VENDARI!

Rent-a-Car CAISSA
Tipi vozil: R 4, R 5,
YUGO 55, Z 128, GOLF JXD,
OPEL Kadett, VW PASSAT,
MAZDA 323 F

Prešernova 22, ☎ 774-736, 772-941,
775-032

mali oglasi

HLEVSKI GNOJ prodajam in dostavim. Jože Cartl, Zg. Hajdina 103.
PRODAM parcelo za vikend na Janskem Vrhu. ☎ 792-251, popoldan.
PRODAM 300 m² plošč ETERNIT za streho — 50 % ceneje od trgovske cene in 23 arov zemlje s sadnim nasadom, možna gradnja vikenda, v Velikem Vrhu pri Cirkulanih. Puško, Reševa 13, Ptuj.
PRODAM dve peči (eno na olje, eno na trdo gorivo). Brstje 3.
PRODAM 5 let staro, brejo kravo. Vajt, Dolič 15, Destrnik.
PRODAM hišo z gostinskim lokalom, okrog 70 sedežev, v starem delu Ptuja. ☎ 776-505.
PRODAM eno izmed najlepših parcel v Ptuj, komunalno opremljeno, z gradbenim dovoljenjem in nekaj gradbenega materiala. ☎ 776-505.

ZOBNA ORDINACIJA
dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu: 049/71-795.

PRODAM traktor URSUS, star 10 let. Marija Vršič, Bratislavci 59, Polenšak.
ZAMENJAM trosobno stanovanje z lastnim etažnim ogrevanjem in kurjavo za enako ali večje v novem delu Ptuja. ☎ 775-865, popoldan, ali 772-811, interno 44, do 14. ure.
PRODAM peč calorex 85 R, dobro ohranjeno. Jožica Kolar, Sp. Hajdina 111 — pri sv. Roku.
PRODAM 2 kompletni trodelni okni 1,70 x 1,40 m. Junger, Jadranska 15, Ptuj.
PRODAM brejo telico simentalco. Marjeta Jaušovec, Podvinci 130/a.
UGODNO PRODAM kritino TEGOLA — črno 290 m². Mitja Kostevc, Gorišnica 14. ☎ 750-057.
GOLF JXD — 1/1989 prodam. ☎ 771-929.

Če prodajate svoj avtomobil, si prihranite trud in stroške. Pripeljite vozilo in prodajo za vas uredi
AVTOTRGOVINA JANKO
CUŠ, Moškanjci 54 A.
☎ (062) 750-129.

PARCELO za vikend v Paradižu pri Cirkulanih z gradbenim materialom ugodno prodam. ☎ 062/39-052.
PRODAM kombiniran otroški voziček ROKI, star 1 leto, in komplet smučarsko opremo — 190 cm. ☎ 771-391, interno 23, dopoldan.
PRODAM visoko brejo kravo tretjega teleta. Slavko Rajšp, Kukava 28, Juršinci.
PRODAM ali dam v najem garsonjero v Ptuj najboljšemu ponudniku. Naslove pustite v upravi Tednika.
PRODAM ostrešje za hišo (suho), 80 kosov šestvalnih plošč in parcelo s staro hišo v velikosti 27 arov (nadomestna gradnja z vso dokumentacijo v Kicarju). ☎ 775-711, po 20. uri.
PRODAM ali menjam telico za brejo dobro kravo mlekarico. Šestanj, Zamušani 21.
PRODAM cisterno Creina, skoraj novo. Marjan Horvat, Vito-marci 82.

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV
— znak garancije R 12
ODPRAVLJAMO VSE NAPAKE
Škerget, Sagadinova 1,
62250 Ptuj, ☎ 062/776-040.

PRODAM Z 101, letnik 1979, karambolirano. ☎ 796-437.
PRODAM KROMPIR DESIRE na drobno in debelo. Rožmarin, Markovci 28.
DVOFAZNI elektromotor, 3001 sod — beli in 2501 kad, kavče in omare prodam. ☎ 772-308, po 17. uri.
PRODAM enoredni SIP-ov kombajn za obiranje koruze. Stanko Kandrič, Trgovišče 49, Velika Nedelja.

PRODAM novo sobno peč na olje. Peršanova 27, Ptuj.
UGODNO PRODAM ZASTA-VO 101, letnik 80. Branko Kovačec, Rotman 4, Juršinci.
STARO POHIŠTVO, gobeline, nerabljen gramofon, tranzistor prodam. Cena simbolična. ☎ 062/776-165.

NAJAMEM stanovanje od 60 do 100 m². Ponudbe pod šifro »K 4«.
UGODNO PRODAM JUGO koral 45, letnik 1988. Flajšman, Dolič 32, Destrnik.
OPREMLJENO SONČNO SOBO in hrano dobi brezplačno samska od 55 let, po možnosti dobra kuharica eni osebi in pomoč v malem gospodinjstvu, drugo po dogovoru. ☎ 776-427, od 19. do 22.

FOTOKERAMIKA »MATJEVIČ« KIDRIČEVO
Izdelujem fotografije na keramiki (porcelanu) za nagrobne spomenike, Kidričevih, Nikole Tesle 9 (Njiverce), ☎ 062/796-076

PRODAM novo hišo z vinogradom, tudi s trgovino, v Podlehniku — 18 km iz Ptuja, 4 sobe, kopalnica, kuhinja, klet, garaža, vse opremljeno. Možna trgovina in bife, dovoz asfalt, plačilo 2 leti. ☎ 776-427, od 19. do 22. ure.

DEVIZE KUPIM. ☎ 062/816-940.
PRODAM 40 arov koruze na rasti. Podvinci 57.
DRAGO DEKLE ALI MAMI-CA. Išče te fant, star 38 let, ki je malo sramežljive narave, z avtom in majhno mehanizirano kmetijo in ki bi si rad ustvaril družino. Če si tudi ti osamljena in poštena, stara do 35 let in bi prišla k meni na prelepo Štajersko, se mi glasi pod šifro: »Ljubezen in sreča na kmetiji!«.
PRODAM BT 50, dodatno opremljen, cena 1100 DM, star 3 leta. Branko Kolarič, Mala vas 1/B, Gorišnica. ☎ 776-511, interno 81.
PRODAM Zastavo 101. Hamersak, Babrniki 13, Juršinci.

trgovina
BONO
tekstil - obutev
videm pri Ptuj

UGODNO PRODAM konstruktorsko risalno desko. Oglasite se popoldan. Zg. Hajdina 176.
OBTOČNO črpalko GRUNFOS s priključkom 3/4 col in šest plošč črne pločevine, 3 mm, prodam. ☎ 771-222.
PRODAM R 4, neregistriran, letnik 78, v voznem stanju, in 550 l cisterno za gorivo ter glasbeni stolp. ☎ 771-087 — popoldan.
V NAJEM oddam okrog 45 m² prostora za mirno obrt v starem delu Ptuja. Ogled v soboto od 17. ure dalje. Vičar, Grajska ul. 2 Ptuj.
PRODAM škope in dve svinji domače reje, težki 140 kg. Marjan Zorec, Grajenščak 12, Ptuj.
KORUZO na njivi prodam. Angela Gašpar, Zagorci 31, Juršinci.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN
Sobota, 21. septembra:
RIMSKA PEČ in KONZUM

VODENJE POSLOVNIH KNJIG ZA OBRATNIKE IN RAČUNOVODSTVO za podjetja — vam nudi »ZUNK, d.o.o.« GUBČEVA 7, Ptuj, tel. 775-789

PRODAM BARVNI TV sprejemnik SAMSUNG (ekran 37). ☎ 772-234.
PRODAM termoakumulacijsko peč 2,5 kW. Sp. Velovlek 36.
PRODAM 28 čebeljih družin, oskrbljene z zimsko zalogo. Majcenovič, Gruškovci 118, Cirkulane.
TOMOS AVTOMATIK 3 LGS, odlično ohranjen, z dodatno opremo, 300 l skrinjo in skoraj nov sesalec prodam. ☎ 771-599; po 15. uri ☎ 882-375.
PRODAM TOMOS avtomatik in kosilnico Batunje. Brezar. ☎ 771-864.
PRODAM traktor DEUTZ 4006, dvoosno prikolico in obračalnik. Vindiš, Spolenakova 15, Ptuj. ☎ 772-829.
IŠČEM varstvo na domu za 15-mesečno deklico. ☎ 776-224.

TEKSTIL KETIŠ

V VARSTVO sprejem otroke dopoldan in popoldan. ☎ 775-869 — Ida.
PRODAM 23 kosov betonskih soh 6 in 13 kosov betonskih soh 8 po ugodni ceni. Levanič, Gregorčičev drevored 7, Ptuj.
NUJNO IN UGODNO prodam NOVO motorno kolo Tomos CTX 80. ☎ 776-207.

DELAVSKA UNIVERZA PTUJ
Trg MDB 2,
☎ 771-539

VPIS

v izobraževalne programe v l. 1991/92
TEČAJI TUJIH JEZIKOV
— nemščina
— angleščina
za odrasle in otroke

PROGRAMI ZA PRIDOBITEV IZOBRABE
— osnovna šola za odrasle — 7. in 8. razred (brezplačno)
— 3. letnik srednješolskega programa UPRAVNI TEHNIK
— POSLOVODSKA ŠOLA — oddelek Emone (pogoj za vpis: prodajalec ali program agroživilske smeri — mesar, predelovalec živil)

PROGRAMI USPOSABLJANJA ZA
— voznike viličarjev — 70 ur
— delavce varovanja — varnostnike — 40 ur
— strojnike gradbene mehanizacije — 150 ur
— upravitelje centralnega ogrevanja — 100 ur
— varstvo pred požarom, varstvo pri delu
— pooblaščenice osebe iz VPP — 58 ur

PROGRAMI ZA PROSTI ČAS
— krojenja in šivanja — 60 ur
— ročnega pletenja — 40 ur

PROGRAMI ZA PODJETNIKE IN OBRATNIKE
— računovodstvo v malem podjetju
— vodenje poslovnih knjig

Informacije in vpis: DU Ptuj, Trg MDB 2, ☎ 771-539

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očima, sina, brata in strica

Antuna Tuška — Jureta

iz Ptuja — Ormoška 71

se iskreno zahvaljujemo vsem za darovane vence in cvetje, vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala č.g. župniku za opravljen pogrebni in cerkveni obred, zdravstvenemu osebju bolnice v Münchnu, govorniku KS Budina — Brstje, pevcem za odpete žalostinke, pogrebniemu zavodu Komunala in godbeniku za odigrano Tišino.

ŽALUJOČI: žena Marija, njegova mati Marija, brat Mirko, sestre Anka, Magda, Jelka, Štefka ter Ivan in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Franca Goloba

iz Kicarja 10 c

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
v naših srcih boš ostal.

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, sodelavcem in prijateljem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali toliko cvetja.

Posebna zahvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in izrekli sožalje. Hvala tudi g. župniku za opravljen obred in tolažilne besede, govornici KS gospe Veri, pevcem Noneta, pogrebniemu zavodu Komunala in godbeniku za odigrano Tišino.

ŽALUJOČI: žena Angelca z otroki: Silvo, Sonjo, Marijo, Brankom, Majdo, Borisom, Bojanom in Jelko z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

Terezije Zorec

z Grajenščaka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nam darovali cvetje in za maše ter spremljali pokojnico na njeni zadnji poti. Hvala žup. uradu Vurberg in Destrnik, destrniškim pevcem, Antonu Zorcu za poslovilne besede, KS Grajena, obrtniku Marjanu Maherju iz Dupleka za celotno opravljen pogreb. Posebna zahvala dr. Tropovi za 10-letno zdravljenje.

Hčerka Marica z družino, sestra Zefka z družino ter Mohoričev in Zorčev sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ateka in dedka

Jožka Černivca

iz Cirkulan

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in prispevali za svete maše.

Hvala g. župniku za lepo opravljen obred v cerkvi, kakor tudi pevcem za odpete pesmi ter za odigrano Tišino.

Hvala govornikom za ganljive besede doma in ob grobu. Se enkrat vsem hvala.

Žalujoci: žena Slavka, otroci Irena, Dragica, Milan ter vnuki.

Zdaj hodimo sami po vseh poteh,
kjer slišali smo nekoč vaju glas.
Vrnila se je spet jesen, a z vama
bi jo doživljali radi še vsaj enkrat.
V daljavi stari zvonovi,
spominja nas preteklih dni,
ah, kako imeli smo vaju radi vsi.

V SPOMIN

Franču Božičku in Heleni Simenčič

18. septembra minevajo tri leta, odkar je tiho odšel od nas dragi mož, ata, dedek in stric.
Mineva tudi 18 mesecev, ko smo za vedno izgubili ljubo mamo, staro mamo in teto.
Ne moremo verjeti, da sta odšla in se nikoli več ne bosta vrnila med nas.
Hvala vsem, ki se ju spominjate.

ŽALUJOČI: vsi, ki smo vaju imeli radi.

Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči,
le tvoj nasmeh med nami še živi
in nihče ne ve, kako želo, zelo boli,
ko zavemo se, da te več ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in dedka

Janeza Lačna

iz Podvincev 83/b

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter za svete maše, nam pa izrekli sožalje.

Hvala pevcam, g. Veri za izrečene poslovilne besede, NK Podvinci, g. Janju za odigrano Tišino, pogrebniemu zavodu Mir iz Vidma, sosedom in sorodnikom za vsestransko pomoč in g. patru Karlu za opravljen cerkveni obred.

Žalujoci: žena Veronika, sinova Janez in Zlatko z družinama ter brat Mirko z družino.

Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
tvoje srce več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in pradedka

Stanka Černenška

iz Podlož 19

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali za sv. maše in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala govorniku za ganljive poslovilne besede, patru Skledarju za lepo opravljeni obred in sv. mašo, pevcem cerkvenega pevskega zbora, pevcem KUD Majšperk, godbeniku za odigrano Tišino, gasilec GD Ptujka Gora in pogrebniemu podjetju MIR.

Se enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani.

Žena Ana, hčerki Silva in Stanka z družinama ter sin Roman z družino.

